

Міністерство культури та інформаційної політики
України
Харківська державна академія культури
Бібліотека

**Дисертації, захищені у
спеціалізованих вчених радах
Харківської державної академії
культури**

ДО 25-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАД

Бібліографічний покажчик

Харків
ХДАК
2020

УДК 016:001.891](048)

Д 48

*Рекомендовано до друку
вченою радою Харківської державної академії культури
(протокол № 5 від 27 грудня 2019 р.)*

Укладачі:

С. В. Євсеєнко (*провід. бібліограф*), О. М. Левченко (*бібліограф*),
О. С. Хижна (*завідувачка інформ.-бібліогр. відділу*)

Науковий редактор

Н. М. Кушнарєнко (*д-р пед. наук, професор, професор кафедри
інформ.-бібл. та архів. справи ХДАК*)

Д48 Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених рада
Харківської державної академії культури : до 25-річчя
створення спеціалізованих вчених рад : бібліогр. покажч. / М-во
культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад.
культури ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна ;
наук. ред. Н. М. Кушнарєнко]. — Харків : ХДАК, 2020. — 146 с.

ISBN 978-966-83-08-70-3

Бібліографічний покажчик підготовлено до 25-річчя створення спеціалізованих вчених рад у ХДАК. До видання увійшли матеріали про історію створення та функціонування спеціалізованих вчених рад ХДАК і дисертації, захищені у вчених рада з 1994 по 2019 рр. Покажчик призначений дослідникам у галузях культурології, історії та теорії культури, української культури, мистецтвознавства, соціальних комунікацій, бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства, документознавства, музєєзнавства, пам'яткознавства.

УДК 016:001.891](048)

© Харківська державна академія культури,
2020

© Євсеєнко С. В., Левченко О. М., Хижна О. С.,
укладання, 2020

© Кушнарєнко Н. М., наукове редагування,
2020

ISBN 978-966-83-08-70-3

ВІД УКЛАДАЧІВ

У системі атестації наукових кадрів вищої кваліфікації — докторів та кандидатів наук — основною ланкою є спеціалізовані вчені ради. Вони створюються та діють у закладах вищої освіти та наукових установах, що здійснюють фундаментальні та прикладні наукові дослідження, мають достатній рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення для підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації.

У бібліографічному покажчику, підготовленому до 25-річчя створення спеціалізованих вчених рад у Харківській державній академії культури, висвітлюється їх діяльність із захисту кандидатських та докторських дисертацій у галузі культурології, мистецтвознавства, педагогічних, технічних, філософських, історичних наук та соціальних комунікацій за спеціальностями: теорія та історія культури; українська культура; книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство; документознавство, архівознавство; теорія та історія соціальних комунікацій; музеєзнавство, пам'яткознавство тощо.

Розпочинає покажчик ґрунтовна вступна стаття доктора історичних наук, професора, заслуженого діяча мистецтв України, ректора ХДАК В. М. Шейка, доктора педагогічних наук, професора, заслуженого працівника культури України, професора кафедри інформаційно-бібліотечної та архівної справи ХДАК Н. М. Кушнарєнко та провідного бібліографа бібліотеки ХДАК С. В. Євсєєнко «Спеціалізована вчена рада як колегіальний орган підготовки та атестації наукових і науково-педагогічних кадрів».

Доповнюють вступну статтю довідкові матеріали, де подано нормативні документи, згідно з якими створювалися спеціалізовані вчені ради, та їх персональний склад у різні роки.

До покажчика увійшли 233 дисертації, захищені та переатестовані у спеціалізованих вчених радах ХДАК з 1994 по 2019 рр., написані українською, російською та румунською мовами. Структурно покажчик складається з 3 розділів. Перший розділ містить бібліографічні описи дисертацій, захищених у спеціалізованій вчєній раді Д 64.807.01, другий — бібліографічні описи дисертацій, захищених у спеціалізованій вчєній раді Д 64.807.02. Третій розділ відображає інформацію про переатестацію дисертацій, захищених за межами України. У середині першого та другого розділів записи розміщено за підрозділами «Захист кандидатських дисертацій» і «Захист докторських дисертацій». У підрозділах матеріал згруповано за роками захисту дисертацій, у межах року — в алфавіті авторів.

Бібліографічні описи дисертацій містять такі дані: прізвище автора; тема дослідження; на який науковий ступінь подається дисертація; номер та назва спеціальності, за якою виконано дисертаційне дослідження; науковий керівник/консультант; назва організації, де виконано дисертаційне дослідження; місце та рік написання, обсяг, дата захисту дисертації. У розділі «Переатестація дисертацій, захищених за межами України» указано дату захисту і дату переатестації. Бібліографічні описи супроводжуються анотаціями, які розкривають основні положення наукового дослідження.

Бібліографічні описи здійснено з дотриманням норм сучасного українського правопису, відповідно до існуючих державних та міждержавних стандартів.

Повноту відомостей у покажчику забезпечили бібліографічна база даних бібліотеки Харківської державної академії культури «Праці викладачів та співробітників ХДАК», бібліографічна база даних «Автореферати дисертацій» та реферативна база даних Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Для оприлюднення інформації про історію створення та діяльність рад опрацьовано також відомості вчених секретарів, архівні матеріали ХДАК, бюлетені Вищої атестаційної комісії (1997–2011), атестаційні вісники Міністерства освіти і науки України (2011–2013), спецвипуски газети «Освіта України» (2013–2019), фонд дисертацій та авторефератів дисертацій бібліотеки ХДАК тощо.

Подано допоміжні покажчики: іменний; наукових керівників/консультантів; організацій, у яких готувалися дисертації; спеціальностей, за якими відбувалися захисти. В іменному покажчику вміщено прізвища авторів дисертацій та персоналії (номери їх подано в круглих дужках). Покажчик спеціальностей дозволить читачеві отримати уявлення про напрями досліджень у межах наукової спеціальності і відібрати документи певної тематики. Продуктивність наукових керівників/наукових консультантів відображає відповідний допоміжний покажчик.

Запропоноване видання — науково-допоміжний анований покажчик, який стане корисним дослідникам у галузях культурології, історії та теорії культури, української культури, мистецтвознавства, соціальних комунікацій, бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства, документознавства, музеєзнавства, пам'ятокознавства тощо. Укладачі сподіваються, що покажчик сприятиме подальшому розвитку наук культурологічно-мистецького та бібліотечно-інформаційного циклів, розширенню їхньої інформаційно-аналітичної бази.

**СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВЧЕНА РАДА
ЯК КОЛЕГІАЛЬНИЙ ОРГАН ПІДГОТОВКИ ТА
АТЕСТАЦІЇ НАУКОВИХ І НАУКОВО-
ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ**

На початку вересня 2019 р. Харківська державна академія культури (ХДАК) відсвяткувала 90-річний ювілей. Ще одна кругла дата — 25 років з моменту створення спецрад із захисту докторських (кандидатських) дисертацій, історія діяльності яких пов'язана з видатними представниками вітчизняної інтелектуальної еліти в галузі культурології, мистецтвознавства, книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства.

ХДАК має багаторічний плідний досвід підготовки та атестації кадрів вищої кваліфікації. Цьому сприяють як авторитетний науковий склад викладачів, понад 70 % з яких мають наукові ступені доктора (кандидата) наук, так і створена широка наукова інфраструктура. Успішно діють аспірантура, докторантура, дві спеціалізовані вчені ради з правом захисту докторських (кандидатських) дисертацій; виходять друком два збірники наукових праць з культурології, мистецтвознавства, соціальних комунікацій — «Культура України» та «Вісник Харківської державної академії культури»; розробляються дві фундаментальні та більше десяти прикладних НДР; науково-педагогічними працівниками активно студіюються докторські, кандидатські дисертації, монографії, підручники, навчальні посібники; зростає публікаційна активність та індекс цитувань їхніх праць; підвищується авторитет міжнародних і всеукраїнських наукових форумів, які організовуються на базі ХДАК; функціонують авторитетні наукові і мистецькі школи, найвідомішими серед яких є освітньо-наукові школи культурології та бібліотекознавства.

Ще в 1931 р. вперше в Україні на базі ВУІКО було відкрито аспірантуру при кафедрі бібліотекознавства. У 1936 р. розширено кількість спеціальностей: бібліотекознавство, методика роботи з читачем, література для дітей і бібліографія. Набутий досвід використано в наступні роки: у 1994 р. у ХДІК відкрито аспірантуру з бібліотекознавства та бібліографії; інформаційних систем і процесів; з теорії та історії культури; музеєзнавства, консервації, реставрації і зберігання художніх цінностей;

економічної історії та історії економічної думки; соціальної педагогіки. У 1995 р. започатковано докторантуру з бібліотекознавства та бібліографії; інформаційних систем і процесів; з теорії та історії культури.

На сьогодні у ХДАК діють аспірантура та докторантура з 3 наукових спеціальностей: 034 «Культурологія»; 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»; 025 «Музичне мистецтво». За роки існування аспірантури і докторантури тут навчалось понад 500 аспірантів і 60 докторантів. Нині за профілем ХДАК функціонують 2 спеціалізовані вчені ради — Д 64.807.01 за 2 науковими спеціальностями: 26.00.01 «Теорія та історія культури», 26.00.04 «Українська культура» з правом прийняття до розгляду та захисту докторських (кандидатських) дисертацій у галузі культурології та мистецтвознавства; Д 64.807.02 за спеціальністю 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» з правом прийняття до розгляду та захисту докторських (кандидатських) дисертацій у галузі соціальних комунікацій.

Дисертаційні дослідження відіграють особливу роль у розвитку науки, підготовці кадрів вищої кваліфікації, фіксують процес і результат наукової діяльності. Як відомо, дисертація — це кваліфікаційна робота, окремий вид науково-дослідної праці, підготовленої для публічного захисту і отримання наукового ступеня доктора або кандидата наук. Вона свідчить про особистий внесок здобувача в науку, високий рівень його професійних знань, володіння науковою методологією, поняттєво-термінологічним апаратом, знання проблем тієї галузі науки, в якій виконано дисертаційне дослідження, вміння відповідно до офіційних вимог логічно, стисло й аргументовано викласти зміст дослідження. Дисертації є систематичними, виконуються в межах тих чи інших дослідницьких програм чи науково-дослідних тем, водночас як інші дослідження можуть мати факультативне, локальне спрямування, здійснюватися за науковими вподобаннями здобувача. Дисертації є науковими працями, підлягають багатоступеневій експертизі, містять множину наукознавчих, документологічних і бібліометричних відомостей, надають уявлення про пріоритетні напрями розвитку наукової думки.

Значна частина з них після захисту закладає фундамент майбутніх монографій, підручників і навчальних посібників.

Перші спеціалізовані вчені ради в ХДАК створено ще на початку 1990-х рр. Вони відразу посіли особливе місце в науковому просторі України, забезпечили надійне підґрунтя для підготовки кадрів вищої кваліфікації — докторів і кандидатів наук у галузі культурології, мистецтвознавства та соціальних комунікацій.

Діяльність спеціалізованих вчених рад багато в чому відбивала як соціально-економічну й соціально-культурну ситуацію в країні, так і розвиток галузевої науки. Позначились на діяльності спецрад і неодноразові реформування вітчизняної науково-кваліфікаційної системи підготовки та атестації наукових і науково-педагогічних працівників, змінювання законодавчої бази, правил їх створення та функціонування, постійне поновлювання їх персонального складу. Загалом за 25-річний досвід спецради ХДАК підлягали понад 20 затвердженням і переатестаціям, що характерно для всієї країни.

Спецради ХДАК у різні часи набували повноважень щодо прийняття до розгляду та захисту докторських або кандидатських дисертацій за такими науковими спеціальностями: 05.13.05 «Системи автоматизації проектування», 05.25.05 «Інформаційні системи і процеси» (2 захисти) (1 %), 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» (21 захист) (9 %), 17.00.01 «Теорія та історія культури» (51 захист) (22 %), 17.00.08 «Музеєзнавство, зберігання художніх цінностей та пам'яток архітектури» (2 захисти) (1 %), 17.00.03 «Музичне мистецтво» (2 захисти) (1 %), 17.00.04 «Кіномистецтво, телебачення» (2 захисти) (1 %), 26.00.01 «Теорія та історія культури» (57 захистів) (25 %), 26.00.04 «Українська культура» (30 захистів) (13 %), 26.00.05 «Музеєзнавство, пам'ятокознавство» (5 захистів) (2 %), 27.00.01 «Теорія та історія соціальних комунікацій» (4 захисти) (2 %), 27.00.02 «Документознавство, архівознавство» (6 захистів) (2,6 %), 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» (47 захистів) (20 %).

Першою за часом створення (квітень 1994 р.) є спецрада з теорії та історії культури (мистецтвознавчі науки).

Ця спецрада затверджена на 2 роки наказом ВАК України від 13.04.1994 р. № 111 з правом прийняття до розгляду та

захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук з мистецтвознавства. Вона мала шифр Д 02.21.01. До складу ради входили 13 найвідоміших на той час учених України. Серед них: Г. Й. Чернявський — голова спецради, доктор історичних наук, завідувач кафедри загальної історії та музеології ХДАК; В. К. Айзенштадт — заступник голови спецради, доктор мистецтвознавства, завідувач кафедри мовної майстерності ХДАК; В. М. Шейко — вчений секретар, кандидат історичних наук, професор, ректор ХДАК; доктори мистецтвознавства А. Г. Баканурський, І. Д. Безгін, А. І. Іваницький, В. Л. Клін, І. А. Котляревський, Т. С. Кравцов, А. П. Лашенко; доктори історичних наук В. І. Кадєєв, М. І. Терівненко; доктор економічних наук Е. Л. Лортикян.

Постановою президії головної ради ВАК України від 07.04.1994 р. № 16/6 затверджено спеціальність, за якою дозволено здійснювати захист дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) мистецтвознавства: 17.00.01 «Теорія та історія культури» (мистецтвознавчі науки).

Створення першої спецради в ХДАК, як і відкриття аспірантури, а згодом і докторантури, суттєво підвищило науковий статус ЗВО в підготовці та атестації кадрів вищої кваліфікації України, створило унікальний осередок формування та офіційного визнання вітчизняних наукових шкіл з мистецтвознавства та культурології, дозволило визначити пріоритетні напрями наукових досліджень.

У 1996 р. термін діяльності ради закінчився. Наказом ВАК України від 18.01.1996 р. № 37 у ХДК знову створено спецраду для захисту докторських (кандидатських) дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук з мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.01 «Теорія та історія культури» (мистецтвознавчі науки). Протягом терміну діяльності ради (1996–1999) її персональний склад змінювався. До червня 1996 р. головою спецради був доктор історичних наук, професор Г. Й. Чернявський, заступником — доктор мистецтвознавства, професор В. К. Айзенштадт, який з жовтня 1996 р. виконував обов'язки, а потім з березня 1997 р., згідно з наказом ВАК № 91, став головою спецради. У складі ради також були: кандидат мистецтвознавства, професор Є. О. Бортник (вчений секретар);

доктори мистецтвознавства, професори А. Г. Баканурський, І. Д. Безгін, В. Л. Клін, Т. С. Кравцов, І. В. Якустіді; доктори історичних наук, професори М. І. Горлач, В. Л. Харитонов; доктори філософських наук, професори М. В. Дяченко, В. С. Манешин, В. В. Шкода. У квітні 1997 р. до складу ради введено доктора архітектури В. Й. Кравця, доктора мистецтвознавства І. В. Зборовця, у вересні 1997 р. — доктора мистецтвознавства В. І. Рожка — на той час заступника міністра культури і мистецтв України, уз лютому 1998 р. — доктора філологічних наук, професора Л. Г. Фрізмана, у листопаді 1998 р. — доктора мистецтвознавства О. Г. Стахевича. Згідно з наказом ВАК України від 2 серпня 1997 р. № 46 раді присвоєно шифр Д 64.807.01.

Діяльність спецради в цей час ознаменована захистом 2 докторських та 9 кандидатських дисертацій. Уперше на її теренах у 1996 р. була захищена дисертація на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства (Зборовець І. В. «Міфологізація і театралізація реальності як соціокультурний феномен в радянській драматургії 70-х–80-х років ХХ століття»). Ця подія суттєво активізувала дослідження мистецтва в культурологічній парадигмі, відкрила нові шляхи культуротворчості в галузі театрального мистецтва. У 1998 р. відбувся захист докторської дисертації О. В. Шиля, присвяченої невербальним і вербальним засобам образотворчого мистецтва, які забезпечують подібність зображення і пластичного мислення. 10 лютого 1999 р. термін повноважень спецради завершився.

У жовтні 1999 р. наказом ВАК України від 20.10.1999 р. № 444 (терміном на 2 роки), а потім у 2002 р. наказом ВАК України від 11.04.2002 р. № 148 (терміном на 2 роки) спецрада отримувала право приймати до розгляду та здійснювати захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук за спеціальністю 17.00.01 «Теорія та історія культури» (мистецтвознавство). Голова спецради — доктор мистецтвознавства В. К. Айзенштадт (з грудня 1999 р. — доктор мистецтвознавства І. В. Зборовець). Заступники голови спецради — доктор мистецтвознавства О. Г. Стахевич, доктор мистецтвознавства В. М. Богуславський (з квітня 2002 р.), вчені секретарі — кандидати мистецтвознавства В. М. Откидач, Ю. І. Лошков (з квітня 2002 р.); доктори мистецтвознавства

Н. Л. Бабій, В. М. Богуславський, І. В. Зборовець, В. Ф. Іванов (з 2002 р.), Т. С. Кравцов, В. І. Рожок, Н. Є. Гребенюк, О. В. Шило; доктор філософських наук М. В. Дяченко, доктор історичних наук В. О. Ільганаєва, доктор архітектури В. Й. Кравець, доктор філологічних наук Л. Г. Фрізман, кандидати мистецтвознавства Л. П. Велика (з 2002 р.), О. В. Сердюк (з 2002 р.), О. І. Чепалов (з 2002 р.).

За цей період захищено 15 кандидатських дисертацій. Уперше у 2000 р. спецраді на засадах разового захисту було надано право розгляду кандидатської дисертації Л. П. Великої зі спеціальності 17.00.08 «Музеєзнавство, зберігання художніх цінностей та пам'яток архітектури» в галузі мистецтвознавства. Тобто вперше було започатковано мистецтвознавчий напрям досліджень в українському музеєзнавстві. У 2002 р. уперше відбувся захист дисертації іноземного громадянина зі спеціальності 17.00.08 «Музеєзнавство, зберігання художніх цінностей та пам'яток архітектури» (Хассан М. Х. Бані Мустафа, Йорданія).

Спецрада нарощує свою потужність. За клопотанням керівництва ХДАК було розширено повноваження спецради щодо захисту кандидатських дисертацій. І вже в січні 2003 р. на підставі постанови президії ВАК України від 15 січня 2003 р. № 2-11/1 наказом ВАК України від 17.01.2003 р. № 17 терміном на 2 роки спеціалізована вчена рада (К 64.807.01) здобула право приймати до розгляду та здійснювати захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук зі спеціальності 17.00.01 «Теорія та історія культури» в галузі історичних, філософських наук та мистецтвознавства. А в лютому 2005 р. наказом ВАК України від 11.02.2005 р. № 64 терміном на 3 роки спецраду було Perezatverdzheno.

Очоловав спецраду в період з 2003 по 2007 рр. ректор ХДАК, доктор історичних наук В. М. Шейко. До складу спецради входили: заступники голови спецради — доктор мистецтвознавства І. В. Зборовець, доктор філософських наук М. В. Дяченко, вчений секретар — кандидат мистецтвознавства Ю. І. Лошков, доктори історичних наук В. Я. Білоцерківський, В. О. Ільганаєва, В. В. Калініченко, В. В. Лантух, кандидат історичних наук О. В. Кравченко, доктори мистецтвознавства В. М. Богуславський, Н. Є. Гребенюк, О. В. Шило, І. І. Польська,

кандидат мистецтвознавства Л. П. Велика, доктори філософських наук Н. П. Осипова, Л. В. Стародубцева, І. П. Шитов, В. В. Шкода, кандидат філософських наук В. В. Лисенкова, доктор архітектури В. Й. Кравець.

13 грудня 2006 р. виходить постанова Кабінету Міністрів України № 1718 «Про доповнення переліку галузей науки, з яких може бути присуджений науковий ступінь», якою було введено дві нові наукові галузі «культурологія» та «соціальні комунікації». Це надавало можливості для підготовки докторів (кандидатів) наук не лише в галузі мистецтвознавства, а й культурології. Саме вчені ХДАК ініціювали долучення до переліку означених галузей, першими в Україні розпочали підготовку та атестацію культурологів вищої кваліфікації, розробили спеціальну методологію та методи підготовки дисертацій.

З листопада 2007 р. наказом ВАК України від 12.11.2007 р. № 776 терміном на 2 роки спеціалізована вчена рада Д 64.807.01 здобула право приймати до розгляду та здійснювати захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук зі спеціальностей: 26.00.01 «Теорія та історія культури» (культурологія, філософія, мистецтвознавство) та 26.00.04 «Українська культура» (культурологія, мистецтвознавство).

Очолив спецраду доктор філософських наук М. В. Дяченко. До складу спецради входили також: доктор мистецтвознавства І. В. Зборовець (заступник голови), кандидат мистецтвознавства Ю. І. Лошков (вчений секретар), доктори історичних наук В. Я. Білоцерківський, В. О. Ільганаєва, С. В. Потрашков, В. М. Шейко, доктори мистецтвознавства В. Я. Даниленко, І. С. Драч, О. В. Шило, І. І. Польська, доктори філософських наук Н. П. Осипова, Г. Д. Панков, О. П. Проценко, Л. В. Стародубцева, В. В. Шкода, доктор педагогічних наук А. О. Рижанова.

У 2008–2009 рр. у спецраді було захищено 8 докторських та 19 кандидатських дисертацій. Саме завдяки спецраді ХДАК цієї каденції в Україні вперше було розпочато атестацію кадрів вищої кваліфікації з культурології. У 2008 р. в нашій країні з'явився перший доктор культурології А. Т. Щедрін. Відтоді їх кількість постійно збільшується. Було розпочато атестацію кадрів вищої кваліфікації зі спеціальності 26.00.04 «Українська культура»

(у галузі культурології та мистецтвознавства). Це єдина в Україні спецрада з цієї спеціальності.

Протягом наступних 10 років (2009–2019) спеціалізованій вченій раді Д 64.807.01 наказами ВАК України, наказами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства освіти і науки України дозволено здійснювати захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) культурології, доктора (кандидата) мистецтвознавства за спеціальностями 26.00.01 «Теорія та історія культури» (культурологія, мистецтвознавство), 26.00.04 «Українська культура» (культурологія, мистецтвознавство). Філософські науки з переліку галузей для захисту були вилучені.

У 2011 р. наказом МОН, молоді та спорту України від 14 вересня № 1059 введено нове «Положення про спеціалізовану вчену раду», яке підвищило вимоги до якості їх діяльності та персонального складу, 2/3 якого мають становити штатні працівники з профільної спеціальності та ін. Саме таким вимогам і відповідають спецради ХДАК, що підтвердили офіційні органи.

Протягом 2009–2019 рр. головою спецради був доктор філософських наук М. В. Дяченко, заступники голови — доктор мистецтвознавства З. І. Алфьорова та доктор культурології А. Т. Щедрін, вчений секретар — доктор мистецтвознавства Ю. І. Лошков. У різні роки до складу спецради входили: доктори історичних наук В. М. Шейко, С. В. Потрашков, доктори культурології А. А. Кікоть, К. В. Кислюк, О. В. Кравченко, П. Е. Герчанівська, С. М. Волков, О. О. Смоліна, доктори мистецтвознавства В. О. Богданов, В. Г. Горпенко, В. Я. Даниленко, І. С. Драч, І. В. Зборовець, Н. М. Корнієнко, О. Ю. Оленіна, В. М. Откидач, С. Б. Рибалко, О. Г. Рощенко, М. Ю. Северінова, О. І. Козак, І. І. Польська, О. І. Чепалов, Л. В. Шаповалова, О. В. Шило; доктори філософських наук Н. П. Осипова, Г. Д. Панков, О. П. Проценко, Л. В. Стародубцева (до грудня 2010 р.), В. А. Суковата, В. М. Шаповал, В. В. Шкода.

Упродовж 2010–2019 рр. було захищено 15 докторських та 52 кандидатських дисертацій з мистецтвознавства та культурології, переатестовано докторську дисертацію В. Г. Тодошук, захищену у 2005 р. в м. Бухарест.

Завдяки атестаційній діяльності спецради Д 64.807.01 науковий простір України поповнився першими докторами і кандидатами наук зі спеціальності 26.00.04 «Українська культура». Зокрема докторами культурології за спеціальністю «Українська культура» стали К. В. Кислюк, А. А. Кікоть, О. В. Кравченко, А. Л. Щербань. Здійснювались разові захисти дисертацій зі спеціальностей 26.00.05 «Музеєзнавство. Пам'яткознавство» (Л. Ю. Мельничук, І. Г. Рудавіна, Г. Ю. Новікова), 17.00.04 «Кіномистецтво, телебачення» (Н. О. Черкасова, В. Н. Миславський).

Нині діюча в ХДАК спецрада Д 64.807.01 затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 р. № 1643 для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) культурології та мистецтвознавства за спеціальностями: 26.00.01 «Теорія та історія культури» та 26.00.04 «Українська культура». Склад ради: голова спецради — доктор філософських наук М. В. Дяченко, заступники — доктор мистецтвознавства З. І. Алфьорова, доктор культурології А. Т. Щедрін, вчений секретар — доктор мистецтвознавства Ю. І. Лошков. Члени спецради: доктори культурології Л. Д. Божко, С. М. Волков, К. В. Кислюк, А. А. Кікоть, В. В. Корнієнко, О. В. Кравченко, О. О. Смоліна, А. Л. Щербань, доктори мистецтвознавства В. Я. Даниленко, В. Н. Миславський, В. М. Откидач, С. Б. Рибалко, О. Г. Рощенко, Н. О. Рябуха, О. І. Чепалов, Л. В. Шаповалова, О. В. Шило, В. М. Щепакін, доктор історичних наук В. М. Шейко, доктор філософських наук В. М. Шаповал.

Наразі спецрадою прийнято до розгляду та атестації 1 докторську і 3 кандидатські дисертації.

Аналітичний та бібліометричний аналіз діяльності спецради ХДАК Д 64.807.01 культурологічно-мистецького профілю свідчить про високий якісний рівень її персонального складу. Нині тут працюють лише доктори наук — провідні вчені ХДАК та усієї України. Це гарантує високу якість підготовки та експертизи докторських і кандидатських дисертацій. Нині захист докторських (кандидатських) наукових досліджень здійснюється за двома основними спеціальностями: 26.00.01 «Теорія та історія культури» (у галузі культурології та мистецтвознавства) та

26.00.04 «Українська культура» (у галузі культурології та мистецтвознавства).

За весь період її функціонування науковий простір України та інших країн світу поповнився 150 докторами і кандидатами наук для сфери культури і мистецтва: 25 докторів (17 %) і 125 кандидатів наук (83 %). За галузями наук серед докторів наук — 16 докторів мистецтвознавства (64 %), 9 докторів культурології (36 %). Серед кандидатів наук — 78 кандидатів мистецтвознавства (62 %), 33 кандидати культурології (26 %), 10 кандидатів філософських наук (8 %), 2 кандидати історичних наук (2 %).

Підвищується концептуальність і фундаментальність наукових студій з культурології та мистецтвознавства. Докторські дисертації виявляють закономірності, тенденції, базисні принципи теорії та історії культури загалом, української культури зокрема, що забезпечує надійну теоретико-методологічну базу сучасної культурології та мистецтвознавства, їх розвиток як наукових дисциплін. Кандидатські дисертації мають як теоретичне, так і прикладне спрямування. Багатоаспектною є проблематика дисертацій. Серед найбільш інтенсивно розроблюваної: передумови і чинники, під впливом яких виникають, формуються і розвиваються професійна сфера та культурно-мистецькі інтереси сучасного суспільства; процеси створення, примноження і передачі культурних цінностей та творів мистецтва; культурно-мистецька діяльність, культурне життя сучасного суспільства з метою виявлення культурно-історичних типів. Тематика дисертацій присвячена як загальним культурологічним та мистецтвознавчим, так і спеціальним питанням розвитку музичного, хореографічного, сценічного мистецтва, піаністичної, виконавської культури. За актуальністю, новизною, теоретичною і практичною значущістю, самостійністю вирішення наукового завдання, обґрунтуванням нового наукового напрямку, прирошенням нового наукового знання, методологічним інструментарієм, змістом і стилем дисертації, захищені в спецраді ХДАК, відповідають вимогам МОН України щодо докторських (кандидатських) дисертацій.

Слід зазначити, що дисертації, захищені в спецраді ХДАК, відзначаються й солідною методологічною базою, застосуванням

пізнавальних можливостей різних загальнонаукових і спеціальних підходів та методів. Відомо, що дослідження на стику наук надають найзначніші наукові результати. Специфікою багатьох дисертацій є застосування культурологічного підходу до вирішення наукової проблеми чи обґрунтування нового наукового напрямку. Учені ХДАК доклали значних зусиль щодо уточнення його сутності, міждисциплінарного спрямування. Умовно цю сутність можна звести до таких ключових позицій: предметне поле цього підходу — завжди культура (у широкому сенсі — як феномен, у вузькому — як специфічна сфера); дослідження здійснюється за допомогою поняттєво-термінологічного апарату культурології; сформована методологія, яка хоча й містить виражені ознаки наукової універсальності, однак має й певні пріоритети в локальних дослідженнях культури і мистецтва, що дозволяє розглянути явище, процес, об'єкт чи предмет у культурологічному аспекті; переважання ціннісної домінанти над іншими (структурними, функціональними, генетичними, еволюційними та ін.) основами вивчення культури у всіх її проявах. Долучення культурологічного підходу до гуманітарних наук гарантує їх розвиток, забезпечує новим науковим знанням.

Другою за часом створення є спецрада ХДАК бібліотечно-інформаційного профілю, яка неодноразово реформувалась у зв'язку зі змінами в номенклатурі наукових спеціальностей, змінювала свій персональний склад, поновлювалась новими членами з числа докторів наук.

Спеціалізована вчена рада Д 02.21.02 створена згідно з наказом ВАК України від 4 липня 1994 р. № 237 «Про затвердження складу спеціалізованої вченої ради для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук в Харківському державному інституті культури Міністерства культури України». Термін повноважень — 1 рік. Склад ради — 12 осіб, серед яких: голова спецради доктор технічних наук Г. Г. Асеев — завідувач кафедри інформатики, інформаційних процесів і систем ХДАК, заступник голови — доктор технічних наук А. Т. Ашерев, вчений секретар — кандидат технічних наук Н. В. Шаронова, доктори технічних наук Є. В. Бодяньський, В. Г. Вайнер, І. Д. Горбенко, І. Д. Колодєєв, Г. Ф. Кривуля,

Л. Ф. Купченко, І. М. Приходько, О. Г. Руденко, М. І. Сенченко. Серед додаткових членів ради доктори технічних наук Е. Г. Петров, О. М. Фоменко, І. Ш. Невлюдов.

На підставі постанови президії головної ради ВАК України від 2 червня 1994 р. № 4/10 затверджено спеціальність 05.25.05 «Інформаційні системи і процеси», за якою спецраді Д 02.21.02 дозволено здійснювати захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук.

Перший захист докторської дисертації відбувся в 1994 р. Н. В. Шаронова захистила дисертацію «Компараторна ідентифікація лінгвістичних об'єктів», в якій обґрунтувала новий науковий напрям у галузі комп'ютерної лінгвістики. У 1995 р. відбувся захист докторської дисертації Л. І. Нефьодова «Інформаційні технології і моделі аналізу і синтезу соціально-екологічних систем».

Відповідно до постанови президії головної ради ВАК України від 8 грудня 1994 р. № 29/17 у зв'язку з затвердженням нової номенклатури спеціальностей наукових працівників повноваження спеціалізованих вчених рад групи 05.00.00 «Технічні науки» з 1 квітня 1995 р. було припинено (лист ВАК України від 16 грудня 1994 р. № 1281). Згідно з новою номенклатурою введено спеціальність 05.25.05 «Системи інформації та обладнання архівів, бібліотек і музеїв» (технічні науки). З жовтня 1995 р. рада підлягала переатестації з нової спеціальності.

Наказом ВАК України від 13 березня 1997 р. № 86 затверджено новий перелік спеціальностей наукових працівників, в якому вищеназвана спеціальність змінена на спеціальність 05.13.06 «Автоматизовані системи управління та прогресивні інформаційні технології». Ректор ХДАК В. М. Шейко надіслав клопотання до ВАК України з проханням перезатвердити спеціалізовану вчену раду Д 02.21.02 за спеціальністю 05.13.06 «Автоматизовані системи управління та прогресивні інформаційні технології», дозволити раді здійснювати захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук зі спеціальності 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство та бібліографознавство» (педагогічні науки) та затвердити зміни в персональному складі ради.

Наказом ВАК України від 29 грудня 1997 р. № 785 спеціалізованій вченій раді надано право приймати до розгляду та здійснювати захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук за спеціальностями 05.13.06 «Автоматизовані системи управління та прогресивні інформаційні технології» (у галузі технічних наук) та 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство та бібліографознавство» (у галузі педагогічних наук).

Затверджено новий персональний склад спеціалізованої вченої ради у кількості 17 осіб: голова спецради — доктор технічних наук Г. Г. Асєєв, заступник голови — доктор історичних наук В. О. Ільганаєва, вчений секретар — кандидат педагогічних наук Л. Я. Філіпова; члени спецради: доктори технічних наук А. Т. Ашерев, Т. В. Бутько, В. Г. Вайнер, Л. І. Нефьодов, М. І. Сенченко, В. І. Хаханов, доктори педагогічних наук Т. О. Дмитренко, В. І. Євдокимов, П. А. Єрмоленко, В. І. Лозова, Л. С. Нечипоренко, В. О. Тюріна, А. С. Чачко, доктор історичних наук М. С. Слободяник. 20 жовтня 1999 р. до складу ради введено доктора педагогічних наук Н. М. Кушнарєнко.

У 1998 р. у спецраді було захищено 2 кандидатські дисертації та переатестовано докторську дисертацію Н. М. Кушнарєнко «Бібліотечне краєзнавство: теоретико-методологічний аспект». У 1999 р. здійснено захист докторської дисертації Л. Я. Філіпової, переатестацію докторської дисертації І. А. Мейжис.

Але постановою президії ВАК України від 14 жовтня 1998 р. №2-08/7 «Про оптимізацію мережі спеціалізованих учених рад у галузі технічних наук» на підставі аналізу діяльності спеціалізованих вчених рад за період 1995–1998 рр. вирішено, зокрема в спецраді Д 02.21.02, вилучити з переліку спеціальностей для захисту дисертацій спеціальність 05.13.06 як таку, за якою не було захистів протягом останніх трьох років.

Згідно з наказом ВАК України від 15 грудня 1999 р. № 517, терміном на 2 роки в ХДАК почала діяти спеціалізована вчена рада К 64.807.02 для захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» (педагогічні науки). Наказом ВАК України

від 17 травня 2002 р. № 212 діяльність спецради К 64.807.02 було продовжено на три роки.

У 2004 р. наказом ВАК України від 13 травня 2004 р. № 312 спеціалізованій вченій раді (Д 64.807.02) було надано право приймати до розгляду та здійснювати захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук.

Головою спецради з 1999 р. призначено доктора педагогічних наук Н. М. Кушнарєнко; заступник голови (1999–2006) — доктор історичних наук В. О. Ільганаєва, вчені секретарі — кандидат педагогічних наук В. К. Удалова (1999–2001), кандидат педагогічних наук А. А. Соляник (2002–2006). Члени спецради: кандидати педагогічних наук Г. М. Брагіна, М. П. Васильченко, І. О. Давидова, Н. Ф. Колосова, Є. А. Медведєва, В. А. Мільман, М. А. Низовий, В. В. Сєдих, Є. М. Тодорова, Л. Я. Філіпова, доктори педагогічних наук Т. О. Дмитренко, В. І. Євдокимов, В. О. Тюріна, А. С. Чачко, доктор історичних наук М. С. Слободяник, доктори технічних наук Г. Г. Асєєв, М. І. Сенченко, доктор історичних наук В. М. Шейко, доктор філологічних наук І. Я. Лосієвський.

За цей період було захищено 3 докторські, 15 кандидатських дисертацій, виконано переатестацію кандидатської дисертації В. В. Дерлеменка (2000).

Постановою Кабінету Міністрів України «Про доповнення переліку галузей науки, з яких може бути присуджений науковий ступінь» від 13 грудня 2006 р. №1718 прийнято рішення щодо доповнення переліку новою галуззю науки «соціальні комунікації». У зв'язку з цим спеціальності книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство, а також документознавство, архівознавство, які тривалий час існували в межах історичних і педагогічних наук, стали належати до нової галузі «соціальні комунікації». Ініціаторами введеної нової галузі стали провідні вчені ХДАК. У своєму обґрунтуванні вони, зокрема, наголошували, що комунікація є суттєвим елементом будь-якого аспекта людської діяльності. Вміння збирати, обробляти інформацію й передавати її споживачам завжди було й залишається основою бібліотечно-інформаційної діяльності. ХДАК — фундатор вищої бібліотечно-інформаційної освіти в Україні, має авторитетні наукові школи, докторантуру й

аспірантуру із зазначеного профілю, значний добробок кандидатських та докторських дисертацій, які потребують захисту. Концепція формування нової самостійної галузі знань відповідає інформаційно-комунікаційній парадигмі розвитку сучасного суспільства, яка має свою специфіку порівняно з іншими галузями наук (соціальними, гуманітарними, технічними, природничими), базується на розумінні єдності інформаційно-комунікативних процесів, спорідненості інформаційно-функціональних аспектів та технологій діяльності у видавничій, бібліотечній, архівній, документальній, інформаційно-аналітичній, мас-медіа сферах. Затвердження нової галузі наук «соціальні комунікації» надає змоги суттєво розвинути теоретико-методологічну базу наук комунікативного циклу. ХДАК першою в Україні розпочала підготовку та атестацію наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в соціально-комунікаційній парадигмі.

Наказом ВАК України від 18 березня 2008 р. № 191 спеціалізованій вченій раді Д 64.807.02 надано право приймати до розгляду та здійснювати захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук із соціальних комунікацій (терміном на два роки) за спеціальностями: 27.00.01 «Теорія та історія соціальних комунікацій» та 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство», у 2010 р. строк її дії з захисту дисертацій за даними спеціальностями було продовжено. Уперше в Україні у 2008 р. відбувся захист докторської дисертації (І. О. Давидова) та 6 кандидатських дисертацій із соціальних комунікацій (Т. О. Бондаренко, Н. Г. Грабар, Л. І. Демчина, Т. М. Костирко, О. В. Олійник, Чжао Лін). Відтоді число докторів і кандидатів наук із соціальних комунікацій зростало. За спеціальністю 27.00.01 «Теорія та історія соціальних комунікацій» захистили кандидатські дисертації Т. О. Бондаренко (2008), О. Б. Швидка (2012), Ю. О. Пічугіна (2013), О. В. Тишевська-Шапошник (2013).

З 2014 по 2016 рр. спеціалізована вчена рада приймала до розгляду та виконувала захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук із соціальних комунікацій за спеціальностями 27.00.02 «Документознавство, архівознавство»

та 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство». Але спеціальність 27.00.02 «Документознавство, архівознавство» проіснувала одну каденцію. За нею у 2014 р. кандидатські дисертації захистили М. М. Васильченко, О. В. Смага, у 2015 р. — Х. О. Хащина, у 2016 р. — кандидатську дисертацію І Цзя, докторську дисертацію О. В. Синсокий.

Склад спеціалізованої вченої ради 2008–2016 рр.: голови спецради — доктор педагогічних наук Н. М. Кушнарєнко (2008–2010), доктор педагогічних наук А. А. Соляник (2010–2016); заступники голови — А. А. Соляник (2008–2010), доктор педагогічних наук Л. Я. Філіпова, доктор наук із соціальних комунікацій Г. В. Шемаєва (2014–2017); вчений секретар — доктор наук із соціальних комунікацій І. О. Давидова; члени спецради: доктори технічних наук Г. Г. Асєєв, М. І. Сенченко, доктори педагогічних наук Т. О. Дмитренко, Н. М. Кушнарєнко, Л. Г. Петрова, А. О. Рижанова, А. С. Чачко, М. М. Чурсін, доктори наук із соціальних комунікацій Т. Ю. Гранчак, В. А. Маркова, Л. Г. Пономарєнко, Г. В. Шемаєва, доктор філологічних наук І. Я. Лосієвський, доктори історичних наук О. В. Михайлюк, С. В. Потрашков, О. О. Тортіка, В. О. Ільганаєва, М. С. Слободяник, Т. В. Новальська, доктор культурології О. В. Кравченко.

З 2008 по 2016 рр. було захищено 8 докторських та 45 кандидатських дисертацій.

Нині діючу в ХДАК спецраду Д 64.807.02 затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 24 жовтня 2017 р. № 1413 з правом приймати до розгляду та здійснювати захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук із соціальних комунікацій за спеціальністю 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство».

У складі ради 15 осіб: голова спецради — доктор наук із соціальних комунікацій Г. В. Шемаєва, заступники голови — доктор наук із соціальних комунікацій І. О. Давидова, доктор педагогічних наук А. А. Соляник, вчений секретар — доктор наук із соціальних комунікацій В. А. Маркова. Члени спецради — доктори технічних наук Г. Г. Асєєв, М. І. Сенченко, доктори наук

із соціальних комунікацій О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Т. Ю. Гранчак, доктори педагогічних наук Н. М. Кушнарєнко, А. О. Рижанова, М. М. Чурсін, Л. Я. Філіпова, доктор історичних наук В. І. Ільганаєва, доктор філологічних наук І. Я. Лосєвський, доктор наук із соціальних комунікацій О. М. Кобєлев. У 2018 р. захищено 2 докторські та 2 кандидатські дисертації.

Моніторинг діяльності спецради ХДАК Д 64.807.02 бібліотечно-інформаційного спрямування свідчить про високий якісний персональний склад членів спецради. Усі її фігуранти — доктори наук, провідні українські вчені з відповідної наукової спеціальності. Протягом 25-річного періоду її функціонування змінювалися наукові галузі (педагогічні, технічні науки, соціальні комунікації). Так, наукова спеціальність «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» за історію свого існування належала до таких галузей науки: 05.25.00 «Документальна інформація» (до 1995 р.), 07 «Педагогічні науки» (до 2007 р.), 07 «Історичні науки» (1996–2019 рр.), 27 «Соціальні комунікації» (з 2008 р.). Змінювалися також і наукові спеціальності: 05.13.05 «Системи автоматизації проектування», 05.25.05 «Інформаційні системи і процеси», 27.00.01 –теорія та історія соціальних комунікацій, 27.00.02 «Документознавство, архівознавство». Однак в усі часи постійною, домінуючою, пріоритетною залишалась наукова спеціальність 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство».

За багаторічну історію своїх повноважень у спецраді Д 64.807.02 було захищено 83 дисертації: 18 докторських (22 %), 65 кандидатських (78 %). Виявлено полідисциплінарне спрямування дисертаційних досліджень: 10 докторських дисертацій (55,6 %) захищено в галузі соціальних комунікацій, 8 дисертацій (44,4 %) в галузі педагогічних наук, 2 дисертації (11,1 %) в галузі технічних наук; 47 кандидатських дисертацій (72,3 %) захищено в галузі соціальних комунікацій, 17 дисертацій (26,2 %) в галузі педагогічних наук. Виявлено суттєве зростання числа підготовки і захисту дисертацій у галузі соціальних комунікацій, що сприяє розширенню наукового простору досліджень з книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства.

Пріоритетна проблематика дисертацій пов'язана з потребами інформаційного суспільства та суспільства знань, комп'ютеризації й інтернетизації, формування електронного професійно-діяльнісного середовища бібліотек різних типів і видів України та зарубіжних країн. Запровадження в спецраді Д 64.807.02 з 2008 р. наукової галузі «соціальні комунікації» стимулювало майбутніх докторів і кандидатів наук до студіювання концептуальних, теоретико-методологічних засад та прикладних аспектів розвитку бібліотечно-інформаційної й книжкової галузей, книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства, розглянутих у соціально-комунікаційній парадигмі.

Виключну наукову цінність мають докторські дисертації, захищені в спецраді ХДАК, які студіюють закономірності, тенденції та парадигмальні засади перспективного розвитку книжкової та бібліотечно-інформаційної науки, практики, освіти та управління в глобальному цифровому суспільстві та суспільстві знань. Слід назвати докторські дисертації таких учених: І. О. Давидової «Інноваційна політика бібліотек України: зміст та стратегії розвитку в інформаційному суспільстві», Г. В. Шемаєвої «Бібліотека в системі наукової комунікації: коеволуційні процеси розвитку», В. А. Маркової «Книжкова комунікація: теорія, історія, перспективи розвитку», Н. О. Артамонової «Система інформаційно-бібліотечного та патентного забезпечення медичної науки України: генезис, структура, стратегії розвитку», О. М. Кобєлева «Інформаційно-аналітична діяльність бібліотек України: теоретико-методологічні засади розвитку», О. О. Сербіна «Бібліотечна систематизація наукової інформації: теоретико-методологічні засади розвитку», О. В. Синєокого «Фонодокумент у світовому комунікаційному просторі: еволюція, сучасний стан, напрями трансформацій», О. В. Шевченко «Система документаційного забезпечення торговельної галузі України: теоретико-методологічні засади», Т. Д. Булах «Рекламна комунікація в книжковій галузі: теоретико-методологічний аспект», О. Ю. Мар'їної «Бібліотеки України в цифровому медіапросторі: теоретико-методологічні засади розвитку». Усі доктори наук, котрі захистили дисертації в спецраді ХДАК, нині відіграють ключову роль у концептуалізації

вітчизняної книгознавчої та бібліотечно-інформаційної науки, забезпечують їх вагомим прирощенням нового наукового знання.

Підбиваючи підсумки, зазначимо, що підготовка та атестація кадрів вищої кваліфікації з культурології, мистецтвознавства, соціальних комунікацій у Харківській державній академії культури за період 1994–2019 рр. є одним із головних пріоритетів її діяльності. Спецради ХДАК зробили вагомий внесок у підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації для культурологічно-мистецької та бібліотечно-інформаційної сфер не лише України, а й країн Близького Сходу, Азії, Латинської Америки, Канади та ін. Високий авторитет, вагомі наукові здобутки, унікальність академії як фундатора і лідера вищої культурологічно-мистецької та бібліотечно-інформаційної освіти в Україні, особливий стиль підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів за 90-річний період її існування та 25-річний досвід якісної експертизи дисертаційних досліджень спецрадами та ін. визнані не лише в Україні, а й за її межами. Зі створенням у 1994 р. у ХДАК спецрад розпочалася системна підготовка дисертаційних досліджень з теорії та історії культури, української культури, книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства.

За 25-річну історію функціонування спеціалізованих учених рад у ХДАК тут захищено 233 дисертації: 44 докторських і 189 кандидатських. За науковими галузями: 94 доктори і кандидати наук з мистецтвознавства, 57 докторів і кандидатів наук із соціальних комунікацій, 42 доктори і кандидати культурології, 21 доктор і кандидат педагогічних наук, 10 докторів і кандидатів філософських наук, 2 доктори технічних наук, 2 кандидати історичних наук. Можна з упевненістю констатувати, що ХДАК є одним із найавторитетніших українських центрів підготовки та атестації кадрів вищої кваліфікації культурологічно-мистецького та бібліотечно-інформаційного профілю.

Провідні вчені академії ініціювали введення в Україні у 2006 р. двох нових наукових галузей «культурологія» та «соціальні комунікації», що вможливило на новітній фундаментальній основі об'єднати результати наукових досліджень споріднених і дотичних наук, вибороти своє специфічне місце в системі наукового знання. Уперше в історії

України створено спецради в галузі 26 «Культурологія» та 27 «Соціальні комунікації». На сьогодні тут функціонує єдина в нашій країні спецрада зі спеціальності 26.00.04 «Українська культура».

Діяльність спецрад ХДАК розпочалась із захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук. У 1994 р. відбувся захист першої докторської дисертації зі спеціальності 05.25.05 «Інформаційні системи і процеси» в галузі технічних наук (Н. В. Шаронова), у 1996 р. — першої докторської дисертації зі спеціальності 17.00.01 «Теорія та історія культури» в галузі мистецтвознавства (І. В. Зборовець). Характерною особливістю спецрад ХДАК є міждисциплінарність, відкритість, підтримка науковців, тематика дисертацій яких не підлягає атестації через відсутність в Україні відповідних спецрад. Так, уперше в нашій країні в 2000 р. на засадах разового захисту в спецраді 64.807.01 здійснено захист кандидатської дисертації зі спеціальності 17.00.08 «Музеєзнавство, зберігання художніх цінностей та пам'яток архітектури» в галузі мистецтвознавства (Л. П. Велика). Надалі ця традиція продовжувалася в захисті докторських та кандидатських дисертацій означеного профілю. У 2001–2002 рр. розпочинається захист дисертацій громадянами зарубіжних країн: у 2001 р. захист кандидатської дисертації громадянина Йорданії Тавальбеха Алі Халіда Алі зі спеціальності 17.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство», у 2002 р. — громадянина Йорданії Хасана М. Х. Бані Мустафи зі спеціальності 17.00.08 «Музеєзнавство, зберігання художніх цінностей та пам'яток архітектури». Протягом наступних років у спецрадах ХДАК успішно захистили дисертації молоді науковці з Китаю (Чу Фенлей, Чжао Лін, Лі Хань, І Цзя, Лі Чженьсін, Чен Шзещзінь).

У 2007 р. ХДАК розпочинає підготовку і захист докторських та кандидатських дисертацій з нових інтегрованих галузей — культурології та соціальних комунікацій. Завдяки продуктивній науковій діяльності академії у 2008 р. в Україні з'являються перші доктори наук у галузі культурології зі спеціальності 26.00.01 – теорія та історія культури (А. Т. Щедрін) та в галузі соціальних комунікацій зі спеціальності 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» (І. О. Давидова).

У 2009 р. відбувся перший захист дисертації доктора культурології зі спеціальності 26.00.04 «Українська культура» (К. В. Кислюк). У 2019 р. на засадах разового захисту захищена докторська дисертація зі спеціальності 17.00.04 «Кіномистецтво, телебачення» в галузі мистецтвознавства (В. Н. Миславський) та ін. Усі перші українські доктори наук з нових наукових галузей — штатні викладачі ХДАК.

Проблемно-тематичний аспект дисертацій достатньо широкий. Основна увага в культурологічних та мистецтвознавчих дослідженнях приділялась питанням розвитку культури і мистецтва в глобальному суспільстві, виявленню актуальних тенденцій і проблемних питань, розкриттю динаміки, структури, закономірностей розвитку та ефективності досліджуваних галузей. Значний контент становлять дисертації, присвячені дослідженню окремих сфер культури і мистецтва: музичного, сценічного, хореографічного та ін. У бібліотечно-інформаційних дослідженнях домінуючою є проблематика, пов'язана з трансформацією інформаційних, бібліотечних, книжкових інституцій у сучасному електронному інформаційно-комунікаційному середовищі; з розвитком книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства як соціально-комунікаційних наук. У спецрадах ХДАК органічно поєднані гуманітарні і технологічні вимоги сучасного суспільства. Докторські дисертації є полідисциплінарними, студіюють базисні принципи, парадигмальні, теоретико-методологічні засади, поняттєво-термінологічний апарат, тенденції та перспективи розвитку профільних сфер діяльності та наукових дисциплін, забезпечують їх новим науковим знанням. Більшість докторських дисертацій стали знаковими для розвитку сучасної культурології, мистецтвознавства, книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства та архівознавства. У кандидатських дисертаціях розглядаються як теоретичні, так і прикладні аспекти.

Достатньо широким є географічний ареал дисертаційних захистів, який охоплює 5 зарубіжних країн та майже всі провідні науково-освітні центри України — Київ, Харків, Львів, Одесу, Полтаву, Рівне, Миколаїв, Сімферополь, Суми та ін. Здобувачі представляють майже 60 наукових установ, закладів вищої освіти, у яких виконувалися дисертаційні дослідження. Серед

них: Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнографії ім. М. Т. Рильського НАН України, Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського, Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова, Запорізький національний університет, Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова та ін. Звісно, що лівову частку захистів становлять представники харківських ЗВО, зокрема Харківської державної академії культури.

До атестаційного процесу було залучено як опонентів 510 учених із 79 установ, зокрема 321 доктор наук (63 %) і 189 кандидатів наук (37 %).

Авторитетною є когорта наукових консультантів і наукових керівників докторських і кандидатських дисертацій, число яких становить 76 осіб. Серед них: 57 докторів наук (75 %) та 19 кандидатів наук (25 %) у галузі культурології, мистецтвознавства, філософських, історичних, педагогічних, технічних наук, а також соціальних комунікацій. Найбільша кількість робіт від загальної кількості дисертацій була виконана під керівництвом В. О. Ільганаєвої (17), В. М. Шейка (16), Н. М. Кушнарєнко (13), Л. Я. Філіпової (10), М. В. Дяченка, І. О. Давидової, І. І. Польської, О. І. Чепалова (по 9), А. А. Соляник (7), І. І. Гулеско, А. П. Овчиннікової, Л. В. Стародубцевої, Г. В. Шемаєвої (по 5). Науковими керівниками/консультантами також були А. З. Житницький, О. В. Кравченко, Ю. І. Лошков, Г. Д. Панков, А. Т. Щедрін (по 4 захисти), З. І. Алфьорова, А. Г. Баканурський, А. А. Кікоть, В. О. Лозовой, М. А. Низовий, Л. Д. Соколюк, О. Г. Стахевич, О. В. Шило, Л. С. Азарцева, Г. Г. Асєєв, І. В. Зборовець, Т. В. Новальська, Ю. В. Павленко, М. І. Сенченко, М. Р. Черкашина-Губарєнко, Л. В. Шаповалова та ін.

Сформувалась авторитетна харківська наукова школа культурології, мистецтвознавства, книгознавства, бібліотекознавства та бібліографознавства. Визначилися лідери власних персоніфікованих наукових шкіл галузевого спрямування, що розвиваються і поповнюються молодими докторами й кандидатами наук. Змістова унікальність,

публікаційна активність, високий рівень цитувань наукових праць як учених-лідерів наукових шкіл, так і їхніх учнів, активне оприлюднення наукового доробку в статтях, монографіях, підручниках, навчальних посібниках, у доповідях на престижних вітчизняних і міжнародних наукових форумах та ін. забезпечили високий авторитет та ідентифікацію харківської наукової школи не лише на вітчизняному, а й світовому науковому просторі.

Провідними вченими ХДАК розвинуто широку теоретико-методологічну базу дисертаційних досліджень, видано немало монографій, підручників і навчальних посібників з організації та методики науково-дослідницької діяльності, які неодноразово перевидавались. Серед найвагоміших: підручник «Організація та методика науково-дослідницької діяльності» (1998–2011), навчальні посібники «Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства» (2016), «Культурологічні та мистецтвознавчі дослідження: теорія і методологія» (2020) та ін. Це забезпечило надійний методологічний фундамент переходу від описового до концептуального дискурсу дисертаційних досліджень, від прикладного до фундаментального студіювання культурологічно-мистецьких і бібліотекознавчо-інформаційних проблем.

Нові реалії висувають якісно нові вимоги до підготовки та атестації наукових і науково-педагогічних працівників в Україні.

З 2015 р. в нашій країні розпочалася реформа підготовки кадрів вищої кваліфікації, яка істотно змінила систему підготовки здобувачів ступеня доктора філософії, доктора наук у ЗВО та наукових установах. З 2018 р. ХДАК керується новим «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261. За нових умов змінилася номенклатура спеціальностей, уведено новий порядок формування спецрад та ін. Тепер, згідно з таблицею відповідності, галузь 26 переходить у наукову галузь «Гуманітарні науки», утворюючи спеціальність 034 «Культурологія», галузь 27 локалізується в науковій галузі «Культура і мистецтво», утворюючи спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». У 2017 р. МОН України затвердило ліцензію ХДАК на відкриття аспірантури та підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії,

доктора наук і нову освітньо-наукову програму зі спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». У 2018 р. МОН України затвердило ліцензію на підготовку у ХДАК докторів філософії зі спеціальностей 034 «Культурологія» та 025 «Музичне мистецтво». У липні 2020 р. академія успішно здійснила акредитацію спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Підготовлено документи щодо акредитації підготовки докторів філософії з культурології та музичного мистецтва, відкриття у ХДАК двох спецрад культурологічно-мистецького та бібліотечно-інформаційного профілю. Незважаючи на зміни законодавчої бази в підготовці та атестації кадрів вищої кваліфікації, МОН України продовжило повноваження нині діючих у ХДАК спецрад до кінця 2020 р., що надало можливості майбутнім докторам і кандидатам наук захистити дисертації за раніше затвердженими галузями і спеціальностями.

Нині розпочато новий етап діяльності ХДАК у сфері підготовки й атестації кадрів вищої кваліфікації, орієнтований на інтеграцію вітчизняної системи в європейський і світовий науковий простір. Постійно стимулюючи розвиток нових наукових напрямів культурології, мистецтвознавства, інформаціології та бібліотекознавства, академія створює потужне інтелектуальне підґрунтя щодо підготовки нового покоління вітчизняних наукових кадрів.

В. М. Шейко,

*доктор історичних наук, професор,
заслужений діяч мистецтв України,
дійсний член Національної академії мистецтв України,
ректор ХДАК*

Н. М. Кушнарєнко,

*доктор педагогічних наук, професор,
заслужений працівник культури України,
професор кафедри інформаційно-бібліотечної
та архівної справи ХДАК*

С. В. Євсєнко,

провідний бібліограф бібліотеки ХДАК

**Історія створення та функціонування
спеціалізованої вченої ради Д 64.807.01**

Нормативні документи	Спеціальність, науковий ступінь	Персональний склад ради
<p>1.</p> <p>Постанова президії головної ради ВАК України від 7 квітня 1994 р. № 16/6</p> <p>Наказ ВАК України від 13 квітня 1994 р. № 111</p> <p>Спецрада Д 02.21.01</p> <p>Термін повноважень – 2 роки</p>	<p>17.00.01 – теорія та історія культури (мистецтвознавчі науки)</p> <p>Науковий ступінь – д-р (канд.) мистецтвознавства</p>	<p>Чернявський Г. Й. – голова спецради, д-р іст. наук;</p> <p>Айзенштадт В. К. – заст. голови спецради, д-р мистецтвознавства;</p> <p>Шейко В. М. – вчений секретар, канд. іст. наук;</p> <p>д-ри мистецтвознавства: Баканурський А. Г., Безгін І. Д., Іваницький А. І., Клін В. Л., Котляревський І. А., Кравцов Т. С., Лашенко А. П.;</p> <p>д-ри іст. наук: Кадєєв В. І., Терівненко М. І.;</p> <p>д-р екон. наук Лортикян Е. Л.</p>
<p>2.</p> <p>Наказ ВАК України від 18 січня 1996 р. № 37</p> <p>Спецрада Д 64.807.01 (з серпня 1997 р.)</p> <p>Термін повноважень – 3 роки</p>	<p>17.00.01 – теорія та історія культури (мистецтвознавчі науки)</p> <p>Науковий ступінь – д-р (канд.) мистецтвознавства</p>	<p>Чернявський Г. Й. – голова спецради (до червня 1996 р.), д-р іст. наук;</p> <p>Айзенштадт В. К. – заст. голови спецради, д-р мистецтвознавства (з жовтня 1996 р. – голова спецради);</p> <p>Бортник Є. О. – вчений секретар, канд. мистецтвознавства;</p>

			<p>д-ри мистецтвознавства: Баканурський А. Г., Безгін І. Д., Зборовець І. В. (з квітня 1997 р.), Клін В. Л., Кравцов Т. С., Рожок В. І. (з вересня 1997 р.), Стахевич А. Г. (з листопада 1998 р.), Якустіді І. В.;</p> <p>д-ри іст. наук: Горлач М. І., Харитонов В. Л.;</p> <p>д-ри філос. наук: Дяченко М. В., Манешин В. С., Шкода В. В.;</p> <p>д-р архітектури Кравець В. Й. (з квітня 1997 р.), д-р філол. наук Фрізман Л. Г. (з лютого 1998 р.).</p>
3.	<p>Постанова президії ВАК України від 13 жовтня 1999 р. № 03-06/10</p> <p>Наказ ВАК України від 20 жовтня 1999 р. № 444</p> <p>Спецрада К 64.807.01</p> <p>Термін повноважень – 2 роки</p>	<p>17.00.01 – теорія та історія культури (мистецтвознавство)</p> <p>Науковий ступінь – канд. мистецтвознавства</p>	<p>Айзенштадт В. К. – голова спецради, д-р мистецтвознавства;</p> <p>Зборовець І. В. – голова спецради (з грудня 1999 р.), д-р мистецтвознавства;</p> <p>Стахевич О. Г. – заст. голови спецради, д-р мистецтвознавства;</p> <p>Откидач В. М. – вчений секретар, канд. мистецтвознавства;</p> <p>д-ри мистецтвознавства: Бабій Н. Л., Богуславський В. М., Зборовець І. В., Кравцов Т. С., Рожок В. І., Гребенюк Н. Є., Шило О. В.;</p> <p>д-р філос. наук Дяченко М. В.;</p> <p>д-р іст. наук Ільганаєва В. О.;</p> <p>д-р архітектури Кравець В. Й.;</p> <p>д-р філол. наук Фрізман Л. Г.</p>

4.	<p>Постанова президії ВАК України від 10 квітня 2002 р. № 3-11/4</p> <p>Наказ ВАК України від 11 квітня 2002 р. № 148</p> <p>Спецрада К 64.807.01</p> <p>Термін повноважень – 2 роки</p>	<p>17.00.01 – теорія та історія культури (мистецтвознавство)</p> <p>Науковий ступінь – канд. мистецтвознавства</p>	<p>Зборовець І. В. – голова спецради, д-р мистецтвознавства; Богуславський В. М. – заст. голови спецради, д-р мистецтвознавства; Лошков Ю. І. – вчений секретар, канд. мистецтвознавства; д-ри мистецтвознавства: Гребенюк Н. Є., Іванов В. Ф., Стахевич О. Г., Шило О. В.; д-р філос. наук Дяченко М. В.; канд. мистецтвознавства: Велика Л. П., Откидач В. М., Сердюк О. В., Чепалов О. І.</p>
5.	<p>Постанова президії ВАК України від 15 січня 2003 р. № 2-11/1</p> <p>Наказ ВАК України від 17 січня 2003 р. № 17</p> <p>Спецрада К 64.807.01</p> <p>Термін повноважень – 2 роки</p>	<p>17.00.01 – теорія та історія культури (історичні науки, мистецтвознавство, філософські науки)</p> <p>Науковий ступінь – канд. мистецтвознавства; канд. філос. наук; канд. іст. наук</p>	<p>Шейко В. М. – голова спецради, д-р іст. наук; Зборовець І. В. – заст. голови спецради, д-р мистецтвознавства; Дяченко М. В. – заст. голови спецради, д-р філос. наук; Лошков Ю. І. – вчений секретар, канд. мистецтвознавства; д-ри іст. наук: Білоцерківський В. Я., Ільганаєва В. О., Калініченко В. В., Лантух В. В.; д-ри мистецтвознавства: Богуславський В. М., Гребенюк Н. Є., Шило О. В.; д-ри філос. наук: Осипова Н. П., Шитов І. П., Шкода В. В.;</p>

			канд. іст. наук Кравченко О. В.; канд. мистецтвознавства Велика Л. П.; канд. філос. наук Лисенкова В. В.
6.	<p>Постанова президії ВАК України від 9 лютого 2005 р. № 31-11/1</p> <p>Наказ ВАК України від 11.02.2005 р. № 64</p> <p>Спецрада К 64.807.01</p> <p>Термін повноважень – 3 роки</p>	<p>17.00.01 – теорія та історія культури (історичні науки, мистецтвознавство, філософські науки)</p> <p>Науковий ступінь – канд. іст. наук; канд. мистецтвознавства; канд. філос. наук</p>	<p>Шейко В. М. – голова спецради, д-р іст. наук; Зборовець І. В. – заст. голови спецради, д-р мистецтвознавства; Дяченко М. В. – заст. голови спецради, д-р філос. наук; Лошков Ю. І. – вчений секретар, канд. мистецтвознавства; д-ри іст. наук: Білоцерківський В. Я., Ільганаєва В. О., Калініченко В. В.; д-ри мистецтвознавства: Богуславський В. М., Гребенюк Н. Є., Польська І. І., Шило О. В.; д-ри філос. наук: Осипова Н. П., Стародубцева Л. В., Шкода В. В.; д-р архітектури Кравець В. Й.; канд. іст. наук Кравченко О. В.; канд. мистецтвознавства Велика Л. П.; канд. філос. наук Лисенкова В. В.</p>
7.	<p>Постанова президії ВАК України від 8 листопада 2007 р. № 23-06/9</p>	<p>26.00.01 – теорія та історія культури (культурологія, філософія, мистецтвознавство)</p>	<p>Дяченко М. В. – голова спецради, д-р філос. наук; Зборовець І. В. – заст. голови спецради, д-р мистецтвознавства;</p>

	<p>Наказ ВАК України від 12 листопада 2007 р. № 776</p> <p>Спецрада Д 64.807.01 Термін повноважень – 2 роки</p>	<p>26.00.04 – українська культура (культурологія, мистецтвознавство)</p> <p>Науковий ступінь – д-р (канд.) мистецтвознавства; д-р (канд.) філос. наук; д-р (канд.) культурології</p>	<p>Лошков Ю. І. – вчений секретар, канд. мистецтвознавства; д-ри іст. наук: Білоцерківський В. Я., Льганасва В. О., Потрашков С. В., Шейко В. М.; д-ри мистецтвознавства: Даниленко В. Я., Драч І. С., Польська І. І., Шило О. В.; д-ри філос. наук: Осипова Н. П., Панков Г. Д., Проценко О. П., Стародубцева Л. В., Шкода В. В.; д-р пед. наук Рижанова А. О.</p>
8.	<p>Постанова президії ВАК України від 18 листопада 2009 р. № 7-06/5</p> <p>Наказ ВАК України від 20 листопада 2009 р. № 753</p> <p>Спецрада Д 64.807.01 Термін повноважень – 3 роки</p>	<p>26.00.01 – теорія та історія культури (культурологія, мистецтвознавство)</p> <p>26.00.04 – українська культура (культурологія, мистецтвознавство)</p> <p>Науковий ступінь – д-р (канд.) культурології; д-р (канд.) мистецтвознавства</p>	<p>Дяченко М. В. – голова спецради, д-р філос. наук; Алфьорова З. І. – заст. голови спецради, д-р мистецтвознавства; Щедрін А. Т. – заст. голови спецради, д-р культурології; Лошков Ю. І. – вчений секретар, д-р мистецтвознавства; д-ри мистецтвознавства: Даниленко В. Я., Драч І. С., Зборовець І. В., Козак О. І. (у складі ради – з грудня 2010 р.), Откидач В. М., Польська І. І., Чепалов О. І., Шаповалова Л. В., Шило О. В.; д-р іст. наук Шейко В. М.; д-ри філос. наук: Осипова Н. П., Панков Г. Д., Проценко О. П., Стародубцева Л. В. (до грудня 2010 р.), Шкода В. В.; д-р культурології Кікоть А. А. (у складі ради – з грудня 2010 р.).</p>

9.	<p>Наказ М-ва освіти і науки, молоді та спорту України від 30 листопада 2012 р. № 1351</p> <p>Спецрада Д 64.807.01</p> <p>Термін повноважень – 2 роки</p>	<p>26.00.01 – теорія та історія культури (культурологія, мистецтвознавство)</p> <p>26.00.04 – українська культура (культурологія, мистецтвознавство)</p> <p>Науковий ступінь – д-р (канд.) культурології; д-р (канд.) мистецтвознавства</p>	<p>Дяченко М. В. – голова спецради, д-р філос. наук; Алфьорова З. І. – заст. голови спецради, д-р мистецтвознавства; Щедрін А. Т. – заст. голови спецради, д-р культурології; Лошков Ю. І. – вчений секретар, д-р мистецтвознавства; д-ри мистецтвознавства: Богданов В. О., Горпенко В. Г., Зборовець І. В., Козак О. І., Оленіна О. Ю., Откидач В. М., Польська І. І., Чепалов О. І., Шаповалова Л. В., Шило О. В.; д-ри культурології: Кислюк К. В., Кікоть А. А., Кравченко О. В.; д-ри філос. наук: Осипова Н. П., Панков Г. Д., Проценко О. П., Суковата В. А., Шаповал В. М.; д-ри іст. наук: Потрашков С. В., Шейко В. М.</p>
10.	<p>Наказ М-ва освіти і науки України від 29 грудня 2014 р. № 1528</p> <p>Спецрада Д 64.807.01</p> <p>Термін повноважень – 2 роки</p>	<p>26.00.01 – теорія та історія культури (культурологія, мистецтвознавство)</p> <p>26.00.04 – українська культура (культурологія, мистецтвознавство)</p>	<p>Дяченко М. В. – голова спецради, д-р філос. наук; Алфьорова З. І. – заст. голови спецради, д-р мистецтвознавства; Щедрін А. Т. – заст. голови спецради, д-р культурології; Лошков Ю. І. – вчений секретар, д-р мистецтвознавства; д-ри мистецтвознавства: Горпенко В. Г.,</p>

		<p>Науковий ступінь – д-р (канд.) культурології; д-р (канд.) мистецтвознавства</p>	<p>Зборовець І. В., Козак О. І., Откидач В. М., Польська І. І., Рибалко С. Б., Северинова М. Ю., Чепалов О. І., Шаповалова Л. В., Шило О. В.; д-ри культурології: Герчанівська П. Е., Кислюк К. В., Кікоть А. А., Кравченко О. В.; д-ри філос. наук: Осипова Н. П., Панков Г. Д., Суковата В. А., Шаповал В. М.; д-ри іст. наук: Потрашков С. В., Шейко В. М.</p>
11.	<p>Наказ М-ва освіти і науки України від 22 грудня 2016 р. № 1604</p> <p>Спецрада Д 64.807.01</p> <p>Термін повноважень – 3 роки.</p>	<p>26.00.01 – теорія та історія культури</p> <p>26.00.04 – українська культура</p> <p>Науковий ступінь – д-р (канд.) культурології; д-р (канд.) мистецтвознавства</p>	<p>Дяченко М. В. – голова спецради, д-р філос. наук; Алфьорова З. І. – заст. голови спецради, д-р мистецтвознавства; Щедрін А. Т. – заст. голови спецради, д-р культурології; Лошков Ю. І. – вчений секретар, д-р мистецтвознавства; д-ри мистецтвознавства: Даниленко В. Я., Зборовець І. В., Корнієнко Н. М., Откидач В. М., Польська І. І., Рибалко С. Б., Рощенко О. Г., Чепалов О. І., Шаповалова Л. В., Шило О. В.; д-ри культурології: Волков С. М., Кислюк К. В., Кікоть А. А., Кравченко О. В., Смоліна О. О.; д-ри філос. наук: Панков Г. Д., Суковата В. А., Шаповал В. М.; д-ри іст. наук: Потрашков С. В., Шейко В. М.</p>

12.	<p>Наказ М-ва освіти і науки України від 28 грудня 2019 р. № 1643</p> <p>Спецрада Д 64.807.01</p> <p>Термін повноважень – 1 рік</p>	<p>26.00.01 – теорія та історія культури</p> <p>26.00.04 – українська культура</p> <p>Науковий ступінь – д-р (канд.) культурології; д-р (канд.) мистецтвознавства</p>	<p>Дяченко М. В. – голова спецради, д-р філос. наук;</p> <p>Алфьорова З. І. – заст. голови спецради, д-р мистецтвознавства;</p> <p>Щедрін А. Т. – заст. голови спецради, д-р культурології;</p> <p>Лошков Ю. І. – вчений секретар, д-р мистецтвознавства;</p> <p>д-ри мистецтвознавства: Даниленко В. Я., Миславський В. Н., Откидач В. М., Рибалко С. Б., Рощенко О. Г., Рябуха Н. О., Чепалов О. І., Шаповалова Л. В., Шило О. В., Щепакін В. М.;</p> <p>д-ри культурології: Божко Л. Д., Волков С. М., Кислюк К. В., Кікоть А. А., Корнієнко В. В., Кравченко О. В., Смоліна О. О., Щербань А. Л.;</p> <p>д-р філос. наук Шаповал В. М.; д-р іст. наук Шейко В. М.</p>
-----	---	---	---

**Історія створення та функціонування
спеціалізованої вченої ради Д 64.807.02**

	Нормативні документи	Спеціальність, науковий ступінь	Персональний склад ради
1.	<p>Постанова президії головної ради ВАК України від 2 червня 1994 р. № 4/10</p> <p>Наказ ВАК України від 4 липня 1994 р. № 237</p> <p>Спецрада Д 02.21.02</p> <p>Термін повноважень – 1 рік</p>	<p>05.02.05 – інформаційні системи і процеси (технічні науки)</p> <p>Науковий ступінь – д-р (канд.) технічних наук</p>	<p>Асєєв Г. Г. – голова спецради, д-р техн. наук; Ашеро́в А. Т. – заст. голови спецради, д-р техн. наук; Ша́ронова Н. В. – вчений секретар, канд. техн. наук; д-ри техн. наук: Бодя́нський Є. В., Вайне́р В. Г., Горбе́нко І. Д., Колоде́єв І. Д., Криву́ля Г. Ф., Купче́нко Л. Ф., Прихо́дько І. М., Руде́нко О. Г., Се́нченко М. І. Додаткові члени ради – д-ри техн. наук: Пе́тров Е. Г., Фо́менко О. М., Не́влюдов І. Ш.</p>
2.	<p>Постанова президії ВАК України від 20 листопада 1997 р. № 19-08/9</p> <p>Наказ ВАК України від 29 грудня 1997 р. № 785</p>	<p>05.13.06 – автоматизовані системи управління та прогресивні інформаційні технології (технічні науки)</p> <p>07.00.08 – книгознавство, бібліотекознавство та бібліографознавство (у галузі педагогічних наук)</p>	<p>Асєєв Г. Г. – голова спецради, д-р техн. наук; Ильгана́єва В. О. – заст. голови спецради, д-р іст. наук; Філі́пова Л. Я. – вчений секретар, канд. пед. наук; д-ри техн. наук: Ашеро́в А. Т., Бу́тько Т. В., Вайне́р В. Г., Не́фьодов Л. І., Се́нченко М. І., Ха́ханов В. І.;</p>

	<p>Спецрада Д 64.807.02</p> <p>Термін повноважень – 2 роки</p>	<p>Науковий ступінь – д-р (канд.) техн. наук; д-р (канд.) пед. наук</p>	<p>д-ри пед. наук: Дмитренко Т. О., Євдокимов В. І., Єрмоленко П. А., Кушнарєнко Н. М. (з жовтня 1999 р.), Лозова В. І., Нечипоренко Л. С., Тюріна В. О., Чачко А. С.;</p> <p>д-р іст. наук Слободяник М. С.</p>
3.	<p>Постанова президії ВАК України від 8 грудня 1999 р. № 26-06/12</p> <p>Наказ ВАК України від 15 грудня 1999 р. № 517</p> <p>Спецрада К 64.807.02</p> <p>Термін повноважень – 2 роки</p>	<p>07.00.08 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство (педагогічні науки)</p> <p>Науковий ступінь – канд. пед. наук</p>	<p>Кушнарєнко Н. М. – голова спецради, д-р пед. наук; Ільганаєва В. О. – заст. голови спецради, д-р іст. наук; Удалова В. К. – вчений секретар, канд. пед. наук; д-ри пед. наук: Дмитренко Т. О., Євдокимов В. І., Тюріна В. О.;</p> <p>д-р іст. наук Слободяник М. С.;</p> <p>канд. пед. наук: Брагіна Г. М., Васильченко М. П., Колосова Н. Ф., Медведєва Є. А., Мільман В. А., Низовий М. А., Сєдих В. В., Філіпова Л. Я.</p>
4.	<p>Постанова президії ВАК України від 15 травня 2002 р. № 1-06/5</p> <p>Наказ ВАК України від 17 травня 2002 р. № 212</p>	<p>17.00.08 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство (педагогічні науки)</p> <p>Науковий ступінь – канд. пед. наук</p>	<p>Кушнарєнко Н. М. – голова спецради, д-р пед. наук; Ільганаєва В. О. – заст. голови спецради, д-р іст. наук; Соляник А. А. – вчений секретар, канд. пед. наук; д-ри пед. наук: Дмитренко Т. О., Філіпова Л. Я., Чачко А. С.;</p>

	<p>Спецрада К 64.807.02</p> <p>Термін повноважень – 3 роки</p>		<p>д-р техн. наук Сенченко М. І.; канд. пед. наук: Давидова І. О., Медведєва Є. А., Низовий М. А., Сєдих В. В., Годорова Є. М.</p>
5.	<p>Постанова президії ВАК України від 12 травня 2004 р. № 1-06/5</p> <p>Наказ ВАК України від 13 травня 2004 р. № 312</p> <p>Спецрада Д 64.807.02</p> <p>Термін повноважень – 2 роки</p>	<p>17.00.08 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство (педагогічні науки)</p> <p>Науковий ступінь – д-р (канд.) пед. наук</p>	<p>Кушнарєнко Н. М. – голова спецради, д-р пед. наук; Льганаєва В. О. – заст. голови спецради, д-р іст. наук; Соляник А. А. – вчений секретар, канд. пед. наук; д-ри техн. наук: Асєєв Г. Г., Сенченко М. І.; д-ри пед. наук: Дмитренко Т. О., Тюрїна В. О., Фїліпова Л. Я., Чачко А. С.; д-ри іст. наук: Слободяник М. С., Шейко В. М.; д-р філос. наук Дяченко М. В.; д-р філол. наук Лосїєвський І. Я.</p>
6.	<p>Постанова президії ВАК України від 12 березня 2008 р. № 5-06/3</p> <p>Наказ ВАК України від 18 березня 2008 р. № 191</p> <p>Спецрада Д 64.807.02</p>	<p>27.00.01 – теорїя та історїя соціальних комунїкацій (соц. комунїкації)</p> <p>27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство (соц. комунїкації)</p>	<p>Кушнарєнко Н. М. – голова спецради, д-р пед. наук; Соляник А. А. – заст. голови спецради, д-р пед. наук; Фїліпова Л. Я. – заст. голови спецради, д-р пед. наук; Давидова І. О. – вчений секретар, д-р наук із соц. комунїкацій; д-ри техн. наук: Асєєв Г. Г., Сенченко М. І.;</p>

	Термін повноважень – 2 роки	Науковий ступінь – д-р (канд.) наук із соц. комунікацій	д-ри пед. наук: Дмитренко Т. О., Петрова Л. Г., Рижанова А. О., Чачко А. С.; д-ри іст. наук: Ільганаєва В. О., Слободяник М. С., Тортіка О. О.; д-р філол. наук Лосієвський І. Я.
7.	Постанова президії ВАК України від 1 липня 2010 р. № 125-06/5 Наказ ВАК України від 7 липня 2010 р. № 530 Спецрада Д 64.807.02 Термін повноважень – 3 роки	27.00.01 – теорія та історія соціальних комунікацій 27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство Науковий ступінь – д-р (канд.) наук із соц. комунікацій	Соляник А. А. – голова спецради, д-р пед. наук; Філіпова Л. Я. – заст. голови спецради, д-р пед. наук; Давидова І. О. – вчений секретар, д-р наук із соц. комунікацій; д-ри техн. наук: Асєєв Г. Г., Сенченко М. І.; д-ри пед. наук: Дмитренко Т. О., Кушнарєнко Н. М., Петрова Л. Г., Рижанова А. О.; д-ри іст. наук: Ільганаєва В. О., Новальська Т. В., Потрашков С. В., Тортіка О. О.; д-р філол. наук Лосієвський І. Я.; д-р наук із соц. комунікацій Шемаєва Г. В.
8.	Наказ М-ва освіти і науки України від 17 січня 2014 р. № 41 Спецрада Д 64.807.02 Термін повноважень – 3 роки	27.00.02 – документознавство, архівознавство 27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство	Соляник А. А. – голова спецради, д-р пед. наук; Філіпова Л. Я. – заст. голови спецради, д-р пед. наук; Шемаєва Г. В. – заст. голови спецради, д-р наук із соц. комунікацій; Давидова І. О. – вчений секретар, д-р наук із соц. комунікацій; д-ри техн. наук: Асєєв Г. Г., Сенченко М. І.;

		Науковий ступінь – д-р (канд.) наук із соц. комунікацій	д-ри пед. наук: Дмитренко Т. О., Кушнарченко Н. М., Петрова Л. Г., Чурсін М. М.; д-ри іст. наук: Ільганаєва В. О., Михайлюк О. В., Тортіка О. О.; д-р філол. наук Лосієвський І. Я.; д-ри наук із соц. комунікацій: Гранчак Т. Ю., Маркова В. А., Пономаренко Л. Г.; д-р культурології Кравченко О. В.
9.	Наказ М-ва освіти і науки України від 24 жовтня 2017 р. № 1413 Спецрада Д 64.807.02 Термін повноважень – 3 роки	27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство Науковий ступінь – д-р (канд.) наук із соц. комунікацій	Шемаєва Г. В. – голова спецради, д-р наук із соц. комунікацій; Давидова І. О. – заст. голови спецради, д-р наук із соц. комунікацій; Соляник А. А. – заст. голови спецради, д-р пед. наук; Маркова В. А. – вчений секретар, д-р наук із соц. комунікацій; д-ри техн. наук: Асєєв Г. Г., Сенченко М. І.; д-ри пед. наук: Кушнарченко Н. М., Рижанова А. О., Чурсін М. М., Філіпова Л. Я.; д-ри наук із соц. комунікацій: Воскобойнікова-Гузєва О. В., Гранчак Т. Ю., Кобєлев О. М.; д-р іст. наук Ільганаєва В. О.; д-р філол. наук Лосієвський І. Я.

1. СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВЧЕНА РАДА

Д 64.807.01

1.1 ЗАХИСТ КАНДИДАТСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

1996

1. Зимогляд Н. Ю. Пианистическая культура Украины 30-х — 50-х годов XX века : дис. ... канд. искусствоведения : спец. 17.00.01 «Теория и история культуры» / Зимогляд Наталья Юрьевна ; [науч. рук. Корыхалова Н. П.] ; Харьк. гос. ин-т культуры. — Харьков, 1996. — 163 с. — Дата защиты: 18.12.1996.

Виконано комплексний аналіз діяльності педагогів-піаністів та виконавців України, функціонування кафедр спеціального фортепіано, концертмейстерської, камерної майстерності, методики закладів вищої музичної освіти Києва, Одеси, Харкова, розвитку дитячої музичної освіти від початку 30-х до першої половини 50-х рр. XX ст. Уперше в історії музичної культури досліджено питання, пов'язані з вивченням і популяризацією української музики в означений період. Досліджено теоретичний і науково-методичний доробок педагогів-піаністів, визначено їхню роль у розвитку історії та теорії фортепіанного виконавства.

1997

2. Горовой С. Г. Общие закономерности управления звучанием тромбона : дис. ... канд. искусствоведения : спец. 17.00.03 «Муз. искусство» / Горовой Сергей Гаврилович ; [науч. рук. Качмарчик В. П.] ; М-во культуры и искусств Украины, Донец. гос. консерватория им. С. С. Прокофьева. — Харьков, 1997. — 193 с. — Дата защиты: 25.06.1997.

Досліджено механізм управління звучанням тромбона на основі об'єктивних закономірностей звукоутворення та звукодобування в інструменті. Це дозволило визначити об'єктивні критерії постановки основних елементів виконавського апарату і надати методичні рекомендації щодо їхньої реалізації.

3. Откидач В. М. Становлення оркестрового виконавства в Україні (в контексті розвитку національної художньої культури) : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія

культури» / Откидач Володимир Миколайович ; [наук. кер. Шейко В. М.] ; М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1997. — 165 с. — Дата захисту: 25.06.1997.

Виявлено історичні й культурологічні аспекти генезису та еволюції оркестрового виконавства, доведено безпосередній взаємозв'язок процесу виконавства з рівнем досконалості музичного інструментарію, пряму залежність рівня менталітету етносу від досконалості музичного мистецтва. Обґрунтовано, що українське оркестрове виконавство посідало одне з високих місць у Європі і відіграло значну роль у розвитку національної художньої культури.

4. Спринсян В. Г. Демонстративный фольклор как феномен украинской культуры : дис. ... канд. искусствоведения : спец. 17.00.01 «Теория и история культуры» / Спринсян Василий Георгиевич ; [науч. рук. Баканурский А. Г.] ; М-во образования Украины, Одес. гос. политехн. ун-т. — Одесса, 1996. — 166 с. — Дата защиты: 23.12.1997.

Виконано комплексний феноменологічний аналіз демонстративного (видовищного) фольклору українського народу як явища національної культури, його еволюції від видовищних форм до фольклорної драми. Уперше фольклорна театральнo-драматична творчість розглядається як різновид народного побуту. Розкрито особливості поетики демонстративного фольклору, сюжету, позаестетичних функцій. Досліджено місце, яке український демонстративний фольклор посідає в контексті слов'янської видовищної культури.

1998

5. Мисюн А. В. Эволюция индивидуальности в культуре античности (на материале аттической трагедии) : дис. ... канд. искусствоведения : спец. 17.00.01 «Теория и история культуры» / Мисюн Анна Владимировна ; [науч. рук. Баканурский А. Г.] ; Одес. гос. политехн. ун-т. — Одесса, 1998. — 183 с. — Дата защиты: 24.12.1998.

Досліджено античну культуру епохи класики і, ґрунтовніше, аттичну трагедію як універсальну модель культури цієї епохи. Розвинуто ідею про те, що головним змістом цього періоду стала послідовна індивідуація (за Ф. Ніцше). Досліджено проблеми еволюції індивідуальності в античній культурі, що

відобразилось у виникненні феномену античної трагедії; проблеми специфікації античного типу індивідуальності. Запропоновано нові підходи до дослідження античного типу культури та античного театру.

6. Омельченко В. А. Аконфликтность и аконфликтная драматургия в художественной культуре XX столетия европейской традиции (на примере развития музыкального искусства). Культурологический аспект : дис. ... канд. искусствоведения : [спец.] 17.00.01 «Теория и история культуры» / Омельченко Виктория Андреевна ; [науч. рук. Игнатченко Г. И.] ; М-во культуры и искусств Украины, Харьк. гос. ин-т искусств им. И. П. Котляревского. — Харьков, 1998. — 176 с. — Дата защиты: 24.12.1998.

Розроблено концепцію аконфліктності як системоутворюючого логічного й естетичного фундаменту багатьох композиторських технік і аконфліктної драматургії як самостійного типу музичної драматургії. Це дозволило оцінити процеси кардинальних змін образно-мовних складових у європейській (за художньою традицією) музиці ХХ ст., виявити їх еволюційну закономірність. Дослідження розширило уявлення щодо конфліктності в європейській культурі постренесансу.

7. Соловьева О. С. Садово-парковое искусство как выразитель сменяющихся культур (вопросы семантической и пространственной иерархии) : дис. ... канд. искусствоведения : [спец.] 17.00.01 «Теория и история культуры» / Соловьева Ольга Семеновна ; [науч. рук. Шубович С. А.] ; Харьк. гос. акад. гор. хоз-ва. — Харьков, 1998. — 149 с. : прил. — Дата защиты: 14.05.1998.

Досліджено культурологічні основи просторових побудов палацово-паркових ансамблів. Розкрито соціально-культурні тенденції, які зумовили долучення локальних паркових структур до розгалужених регіональних зелених систем. Проаналізовано наукові концепції різних сфер знань — від природознавчих і філософських до мистецтвознавчих та архітектурних, розкрито взаємозв'язки культури та палацово-паркових просторів, виявлено закономірності ієрархічних побудов «зелених» структур і їх залежність від дії соціально-культурних факторів.

8. Уманец О. В. Кантата А. Шнитке «История доктора Иоганна Фауста»: культурологический аспект : дис. ... канд. искусствоведения : спец. 17.00.01 «Теория и история культуры»

/ Уманец Ольга Витальевна ; [науч. рук. Шило А. В.] ; М-во образования Украины, Нац. юрид. акад. Украины им. Ярослава Мудрого. — Харьков, 1998. — 206 с. — Дата защиты: 22.10.1998.

Виконано культурологічне дослідження маловивченого твору А. Шнітке. На основі семантичного аналізу й системного підходу розглянуто його знакове поле, основане на взаємодії знаків різних у синхронії та діахронії музичних культур. Вивчено позатекстовий аспект кантати, за допомогою художньо втілених образів простору, часу та образу людини кореспондуючий з відповідними параметрами образів світу історико-культурних епох.

9. Чеботаренко О. В. Культурологические аспекты исполнительской формы в музыке : дис. ... канд. искусствоведения : [спец.] 17.00.01 «Теория и история культуры» / Чеботаренко Ольга Валериевна ; [науч. рук. Самойленко А. И.] ; Одес. гос. политехн. ун-т. — Одесса, 1997. — 162 с. — Дата защиты: 14.05.1998.

Досліджено проблеми виконавської форми в музиці як загальні для виконавської та музикознавчої теорій, запропоновано шляхи вивчення її своєрідності. Виявлено нові підходи до виконавської форми в композиторській творчості у зв'язку з програмною зумовленістю музичного змісту і його жанрово-семантичними складовими.

2000

10. Лошков Ю. І. Творчість В. А. Комаренка і народно-інструментальне виконавство в Слобідській Україні (перша половина ХХ століття) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія і історія культури» / Лошков Юрій Іванович ; [наук. кер. Стахевич О. Г.] ; М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2000. — 205 с. — Дата захисти: 05.05.2000.

Створено цілісну концепцію розвитку академічного народно-інструментального мистецтва на Харківщині в першій половині ХХ ст. Відтворено творчий шлях відомого харківського громадського діяча, організатора народних оркестрів, диригента, музикознавця В. А. Комаренка (1887–1969). Уперше порушено питання про реформу оркестру народних інструментів, з'ясовано її закономірності й етапи. Висвітлено діяльність В. А. Комаренка як фундатора академічного народно-інструментального виконавства в Слобідській Україні, визначено його роль у впровадженні професійної освіти на народних інструментах у музичних навчальних закладах України.

11. Мітлицька В. А. Музичне життя Катеринославщини середини ХІХ — початку ХХ століть : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія і історія культури» / Мітлицька Вікторія Анатоліївна ; [наук. кер. Муха А. І.] ; Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. — Київ, 2000. — 179 с. — Дата захисту: 15.09.2000.

Досліджено музично-історичний розвиток одного з регіонів України. Розглянуто концертне виконавство, музично-театральну практику і музичну освіту Катеринославщини. Уперше визначено основні етапи еволюції музичного життя регіону: 50-ті — середина 90-х рр. ХІХ ст.; кінець 90-х ХІХ — перші роки ХХ ст.; перше 20-річчя ХХ ст. Висвітлено музичні взаємозв'язки митців Катеринославщини, Росії та країн Західної Європи. Відзначено відсутність композиторської творчості у структурі музичного життя краю.

12. Осадча В. М. Народнопісенна культура Слобожанщини : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія і історія культури» / Осадча Віра Миколаївна ; [наук. кер. Стахевич О. Г.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2000. — 214 с. — Дата захисту: 30.06.2000.

Досліджено закономірності побутування пісенної культури усної традиції і жанрово-стилістичні особливості музичного діалекту Слобожанщини в останню чверть ХХ ст. У процесі дослідження вперше поєднано історико-теоретичні методи вивчення фольклору й порівняльно-типологічні методи етномузикології. Регіональна фольклорна традиція визначається як новосельська згідно з соціально-історичними умовами формування. Уперше на основі порівняння «протяжних пісень» модально-поспівкового типу та нового, мелодійно-інтегрованого, пропонується визначення слобожанського розспіву.

2001

13. Велика Л. П. Роль образної побудови експозиції у системі музейної комунікації (аспект розбудови української школи музеєтворення) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.08 «Музеєзнавство; зберігання художніх цінностей та пам'яток архітектури» / Велика Людмила Петрівна ; [наук. кер. Житницький А. З.] ; М-во культури і мистецтв України, Харків.

держ. акад. культури. — Харків, 2000. — 197 с. — Дата захисту: 26.01.2001.

Започатковано мистецтвознавчий напрям досліджень в українському музеєзнавстві. Досліджено основні закономірності образної структури музейної експозиції. Уперше розроблено систему алгоритмів експозиційного мистецтва та його соціального функціонування. Розкрито шляхи й засоби адаптації теоретичної системи до культурно-історичних традицій і сучасних потреб українського суспільства. Обґрунтовано місію вітчизняної школи музеєтворення у світовому полікультурному просторі.

14. Гуріна А. В. Семантика музично-пісенного фольклору (на історіографічній базі досліджень XIX–XX ст.) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія і історія культури» / Гуріна Алла Вікторівна ; [наук. кер. Іваницький А. І.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2001. — 199 с. — Дата захисту: 19.09.2001.

Уперше в українському музикознавстві розроблено комплексний метод дослідження семантики музично-пісенного фольклору, який поєднує ритмо-структурний, інтонаційний та семіотичний підходи, враховує зв'язки з даними етнології, лінгвістики, фізіології вищої нервової діяльності, психології, теорії інформації. Виявлено специфіку семантичних кодів на рівні інтонації та ритмо-структури. Запропоновано гіпотезу визначення первинної інтонаційної семантики обрядових наспівів, яка базується на системі взаємопов'язаних позицій, обґрунтованих працями відомих науковців.

15. Іванова Ю. М. Дитяча хорова культура Харківщини останньої третини XX ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія і історія культури» / Іванова Юлія Миколаївна ; [наук. кер. Гулеско І. І.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2001. — 191 с. — Дата захисту: 26.06.2001.

Досліджено проблему розвитку дитячої хорової культури Харківщини як системи взаємозв'язку педагогіки, дитячого хорового виконавства та композиторської творчості. Виявлено особливості творчості провідних диригентів, які присвятили свою діяльність роботі з дитячим хором. Уперше висвітлюється дитяча хорова творчість М. Кармінського, її роль у створенні системи дитячої хорової культури Харківщини.

16. Котляр Е. А. Синагоги Украины второй половины XVI — начала XX веков как историко-культурный феномен : дис. ... канд. искусствоведения : [спец.] 17.00.01 «Теория и история культуры» / Котляр Евгений Александрович ; [науч. рук. Соколюк Л. Д.] ; Харьк. худож.-пром. ин-т. — Харьков, 2001. — 255 с. — Дата защиты: 03.10.2001.

Уперше досліджується синагогальна спадщина України як національне явище у світлі синтезу загальноєврейських традицій і місцевої самобутності. Розкрито загальну історико-генетичну проблематику структури та знаковості єврейських сакральних будівель. Досліджено історико-типологічну динаміку будівництва українських синагог, надано їхню класифікацію, виявлено закономірності побудови, символічну структуру та стилістику архітектурно-художнього образу, його зв'язок із культурними процесами, єврейською ідентичністю.

17. Мартинюк А. К. Диригентсько-хорова освіта в музичній культурі України другої половини XX століття : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія і історія культури» / Мартинюк Анатолій Кирилович ; [наук. кер. Гулеско І. І.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2001. — 210 с. — Дата захисту: 11(?) .10.2001.

Здійснено системний аналіз функціонування регіональних диригентсько-хорових шкіл в Україні радянського та пострадянського періодів, виявлено ознаки диригентсько-хорової школи М. Лисенка як важливого джерела формування сучасної диригентсько-хорової освіти. Запропоновано комплексний аналіз розвитку музикознавчої думки в галузі хорознавства. Уперше застосовано структурну модель концептуальних основ системи диригентсько-хорових дисциплін у хоровій освіті в умовах нової соціокультурної ситуації в Україні.

18. Панова М. В. Пути формирования самообраза автора в украинской и русской художественной культуре первой половины 19 века : дис. ... канд. искусствоведения : [спец.] 17.00.01 «Теория и история культуры» / Панова Марина Валентиновна ; [науч. рук. Шило А. В.] ; Нац. юрид. акад. Украины им. Ярослава Мудрого. — Харьков, 2001. — 253 с. — Дата защиты: 12.10.2001.

Досліджено процеси формування самообразу автора, зумовлені ситуацією, що склалася в українській і російській культурі під впливом ідей романтизму, і відображені в жанрі

автопортрета. Результати мистецтвознавчих та літературознавчих досліджень професійного і аматорського автопортрета переосмислено в загальній площині культурологічного дослідження. Самообраз автора і його автопортрет, що втілює цей самообраз, описується як проєктний образ, тобто художня та розумова конструкція, змістовно і структурно задана образом романтичного героя.

19. Рибалко С. Б. Культурно-естетичні універсалії класичної Японії та їх відбиття в образотворчому мистецтві доби Токугава (живопис, графіка) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія і історія культури» / Рибалко Світлана Борисівна ; [наук. кер. Соколюк Л. Д.] ; Харків. худож.-пром. ін-т. — Харків, 2001. — 207 с. — Дата захисту: 03.10.2001.

Розглянуто головний комплекс ідей, що формувався під впливом сінтоїстських вірувань, буддизму, даосизму, конфуціанства і суттєво вплинув на формування культурних та естетичних стереотипів японців. Визначено генетичний зв'язок сюжетно-тематичного репертуару доби Токугава з класичною поетичною творчістю, простежено вплив писемності на формування художньої культури, висвітлено розмаїття проявів в образотворчій діяльності митців доби, що вивчається, космологічних систем типів Ін-Ян та мусухі, виконано семантичний аналіз творів митців укійо-е та школи Нанга.

20. Частник О. С. Універсальне і специфічне в просторово-часовій символіці українського та ірландського традиційного мистецтва (порівняльно-семіотичний аналіз) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія і історія культури» / Частник Олександр Станіславович ; [наук. кер. Шейко В. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2001. — 230 с. — Дата захисту: 26.09.2001.

Для міжвидового й крос-культурного порівняння застосовано класифікацію символіки традиційного мистецтва на основі інваріантних структурно-семантичних схем центричності, бінарності, тернарності. Уперше в компаративно-семіотичному плані вивчалось декоративно-прикладне і оповідальне мистецтво. Уперше явища українського традиційного мистецтва порівнювалися з традиційним мистецтвом Ірландії — країни географічно віддаленої, але типологічно близької до України за соціально-історичними умовами розвитку та місцем народного мистецтва в культурному житті.

21. Щепакін В. М. Чеські музиканти в музичній культурі України кінця XVIII — початку XX ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія і історія культури» / Щепакін Василь Михайлович ; [наук. кер. Стахевич О. Г.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2001. — 267 с. — Дата захисту: 19.09.2001.

У музикознавчу практику введено деякі забуті імена чеських музикантів, які гастролювали та плідно працювали в Україні в цей історичний період. Висвітлено процес розвитку чесько-українських музичних відносин як цілісне історико-культурне явище, що є складовою загальнокультурного процесу в Україні кінця XVIII — початку XX ст. У новому ракурсі розкрито розвиток української музичної культури цього історичного періоду в міжнаціональних контактах. Висвітлено діяльність творчо-виконавських шкіл, започаткованих чеськими музикантами, наведено перелік імен чеських музикантів, які працювали та гастролювали в Україні.

22. Щербіна І. В. Українське весілля як етнокультурний феномен (на матеріалі слобожанської обрядово-пісенної традиції) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія і історія культури» / Щербіна Інна Василівна ; [наук. кер. Фрадкін В. З.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2001. — 362 с. — Дата захисту: 26.06.2001.

Здійснено комплексний культурологічний аналіз семантики української весільної обрядовості Слобожанщини в загальному контексті становлення й розвитку етнології та музичної фольклористики. Визначено головні чинники виникнення і розвитку шлюбного обрядового комплексу. Обґрунтовано структуру весільної традиції. Висвітлено поліфункціональність музично-поетичних текстів весільних пісень. Виявлено інтонаційно-стильовий модус мислення у весільній пісенності Харківщини. З'ясовано виконавські особливості носіїв співочої традиції і зазначено про необхідність практичного використання їх позитивного досвіду.

2002

23. Волчукова В. Н. Проблемы развития и роль ритуального танца в раннехристианской культуре : дис. ... канд. искусствоведения : спец. 17.00.01 «Теория и история культуры» / Волчукова Виктория Николаевна ; [науч. рук. Немцова В. С.] ;

Харьк. гос. пед. ун-т им. Г. С. Сковороды. — Харьков, 2002. — 193 с. — Дата защиты: 04.10.2002.

Досліджено особливості розвитку ритуального танцю в ранньому християнстві у взаємозв'язку з греко-римською і близькосхідною культурою. Проаналізовано танцювальні епізоди з ранньохристиянських першоджерел, які були прикладом для християн прийнятних танцювальних рухів. Наведено приклади ранньохристиянських ритуальних танців. Показано роль ритуального танцю у взаємодії релігії і мистецтва хореографії, живопису, музики, поезії.

24. Хассан М. Х. Бани Мустафа. История, современное состояние и перспективы развития музейной сети Иордании : дис. ... канд. ист. наук : [спец.] 17.00.08 «Музееведение; сохранение художественных ценностей и памятников архитектуры» / Хассан М. Х. Бани Мустафа ; [науч. рук. Кравченко А. В.] ; Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2002. — 238 с. — Дата защиты: 09.10.2002.

Уперше розглядаються як складові єдиної соціокультурної системи такі елементи: культурно-історична спадщина Йорданії, представлена сукупністю нерухомих та рухомих пам'яток, йорданська музейна мережа і туристична інфраструктура. З'ясовано кількісний та якісний склад національних пам'яток, що становлять базисну структуру музейництва і зумовлюють його самобутні ознаки; охарактеризовано історію, структуру, соціальні функції, сучасний стан та головні проблеми вітчизняної музейної мережі, особливості туристичної сфери.

2003

25. Александрова М. В. Культура та цивілізація: становлення проблематики в українській філософській думці (кінець XIX — початок XX століть) : дис. ... канд. філос. наук : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Александрова Марина Вячеславівна ; [наук. кер. Шейко В. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2003. — 197 с. — Дата захисту: 24.12. 2003.

Досліджено процес становлення культурно-цивілізаційної проблематики в українській філософській думці кінця XIX — початку XX ст. Простежено генезу поглядів на культуру та цивілізацію в Україні кінця XVIII — початку XX ст. Аналіз цих поглядів засвідчив, що українська філософська думка з кінця

XVIII ст. запропонувала унікальну традицію «критики цивілізації», умовно названу «культуротворчою». Подальший шлях української філософської думки охарактеризовано як пошук іншої парадигми, умовно названої «цивілізаційною».

26. Мостова Ю. В. Театралізація хорових творів як метод художньої інтерпретації : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Мостова Юлія Василівна ; [наук. кер. Гулеско І. І.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2003. — 172 с. — Дата захисту: 10.12.2003.

Визначено структуру та основні властивості процесу театралізації хорових творів як одного з методів художньої інтерпретації. Диференційовано композиторську і виконавську театралізацію, подано порівняльні характеристики, визначено загальні параметри адекватності інтерпретації художнього твору його авторському задумові, параметри адекватності виконавської театралізації (візуального втілення) музичного твору його звуковому тексту. Запропоновано загальну типологію засобів театралізації хорових творів залежно від стилю, жанру і типу змісту.

27. Партола Я. В. Г. М. Хоткевич і українська театральна культура кінця XIX — початку XX століття : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Партола Яна Вікторівна ; [наук. кер. Пилипчук Р. Я.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2003. — 214 с. — Дата захисту: 24.12.2003.

Висвітлено театральну діяльність Г. М. Хоткевича як цілісне явище. Уперше подано загальну характеристику драматургічного доробку митця, проаналізовано його друковані та рукописні твори. Відтворено історію написання, видання та сценічного втілення драматичних творів Г. М. Хоткевича. Означено факти звернення різноманітних театрів і аматорських гуртків до творчості драматурга. Розглянуто діяльність театральних колективів під керівництвом Г. М. Хоткевича як відображення ідеї окремого покоління митців щодо створення «народного театру». Оцінено критичну діяльність митця, досліджено його наукові праці з історії театру. Розкрито засади та принципи театральної діяльності Г. М. Хоткевича, його погляди на театральне мистецтво.

28. Смолина О. О. Монастыри Слободской Украины второй половины XVII — начала XX веков как историко-культурное

явление : дис. ... канд. искусствоведения : [спец.] 17.00.01 «Теория и история культуры» / Смолина Ольга Олеговна ; [науч. рук. Пивненко А. С.] ; Харьк. гос. акад. дизайна и искусств. — Харьков, 2003. — 207 с. — Дата защиты: 17.09.2003.

Досліджено процеси формування і розвитку монастирської культури Слобожанщини і відображення культурних явищ другої половини XVII — початку XX ст. у художніх образах монастирських ансамблів регіону. Здійснено хронологічну періодизацію монастирської культури Слобідської України. Проаналізовано роль монастирів Слобожанщини в культурному розвитку суспільства, духовних традицій обителів регіону, символіки композиційних і стилістичних рішень монастирських ансамблів, на основі чого виявлено еволюцію художнього образу обителів Слобідської України.

29. Циганко О. П. Художньо-виставкова діяльність у Харкові (1917–1934 рр.) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Циганко Ольга Петрівна ; [науч. кер. Житницький А. З.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2003. — 214 с. — Дата захисту: 17.09.2003.

Уперше на основі узагальнення архівних даних і документальних матеріалів розкрито харківські художні виставки 1917–1934 рр. як соціокультурний феномен, визначено їхні принципи, механізми організації, фінансування, роль державних органів, громадських організацій, творчих об'єднань та музейних установ у їх проведенні. Охарактеризовано головні види репрезентації на них українського образотворчого мистецтва, зв'язок виставок з глядацькою аудиторією. Доведено вплив художніх виставок на громадське життя і формування естетичних смаків публіки.

2004

30. Азарова Ю. О. Культуротворческие интенции деконструкции Ж. Деррида : дис. ... канд. филос. наук : [спец.] 17.00.01 «Теория и история культуры» / Азарова Юлия Олеговна ; [науч. рук. Дяченко Н. В.] ; Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2004. — 206 с. — Дата защиты: 29.09.2004.

Виконано комплексне дослідження концепції деконструкції, виявлено її наукові та культурні пріоритети. Розглянуто питання про можливість перенесення понять деконструкції у сферу культури. Проаналізовано граматилогічну та

філософсько-етичну стратегії деконструкції, висвітлено їх культуротворчий зміст. Доведено, що деконструктивістське дослідження таких головних складових культури, як текстуальність, категоріальність, дискурсивність та інституційність, зумовлює нову панораму бачення культурно-історичного процесу.

31. Германова де Діас Е. В. Християнська традиція в ситуації постмодерну : дис. ... канд. філос. наук : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Германова де Діас Елеонора Владиславна ; [наук. кер. Кравченко О. В.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2004. — 232 с. — Дата захисту: 23.06.2004.

Уперше розглянуто стан християнської традиції в ситуації постмодерну, визначено вплив культури постмодерну на християнство та основні чинники формування її дієвості християнської традиції в сучасну епоху та в минулому. Охарактеризовано особливості філософсько-культурологічного та релігійного дискурсів щодо проблеми взаємовпливу релігійної традиції й культури. Виконано аналіз різних теорій традиції, на основі якого висновано, що все історичне ставлення до релігійно-культурної традиції оформлюється в тріаду: традиціоналізм – модернізм – постмодернізм, а кожна наступна стадія заперечує попередні.

32. Зайцева Л. А. Онтологическая концепция музыки: на примере светских и духовных жанров : дис. ... канд. искусствоведения : [спец.] 17.00.01 «Теория и история культуры» / Зайцева Людмила Анатольевна ; [науч. рук. Шаповалова Л. В.] ; Харьк. гос. ин-т искусств им. И. П. Котляревского. — Харьков, 2003. — 199 с. — Дата защиты: 11.02.2004.

Розроблено комплексну теорію онтології, яка подана у двох значеннях: як категорія пізнання і як феномен культури (на прикладі світських та духовних жанрів музичної культури). Теоретично обґрунтовано й практично апробовано універсальну модель онтологічного аналізу музичного твору. Запропоновано дефініції онтології й онтологізму як універсальної концепції буття музичної культури. На основі культурологічного порівняння виявлено онтологічну дистанцію різних жанрових моделей світської та церковної музики.

33. Левіна В. Г. Філософія української національної ідеї та її трансформація у творчій спадщині М. Хвильового (середина XIX — 30-ті рр. XX ст.) : дис. ... канд. філос. наук : [спец.] 17.00.01

«Теорія та історія культури» / Левіна Валерія Григорівна ; [наук. кер. Шейко В. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2004. — 199 с. — Дата захисту: 22.09.2004.

Виконано дослідження еволюції філософії української національної ідеї як окремої інтелектуальної традиції вітчизняної філософської думки середини ХІХ — 1930-х рр. та її завершального етапу — «Розстріляного відродження». Уперше обґрунтовано погляд на публіцистику, художню творчість та життєву діяльність М. Хвильового як на різні смислові шари одного складного культурного феномену (життєтворчості митця) й визначено їх кореляцію. Проаналізовано проблему українського модернізму як культурної парадигми періоду «Розстріляного відродження». На основі вивчення світоглядної концепції М. Хвильового та її порівняння з поглядами попередників визначено родові ознаки філософії української національної ідеї як теоретичної свідомості українського відродження.

34. Рябуха Н. О. Мініатюра як феномен музичної культури (на матеріалі фортепіанних творів українських композиторів кінця ХІХ–ХХ століть) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Рябуха Наталія Олександрівна ; [наук. кер. Дяченко М. В.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2004. — 201 с. — Дата захисту: 29.09.2004.

Досліджено мініатюру як системне явище в теоретико-культурологічному й історико-типологічному дискурсах. Визначено семантичні функції та музичний хронотип жанру, виявлено семантико-структурний інваріант мініатюри. Розроблено внутрішню жанрову типологію та здійснено історико-типологічний аналіз фортепіанної мініатюри в українській професійній культурі з метою характеристики суб'єкта і типів музичної експресії, властивих національній моделі жанру. Розкрито внутрішній зміст і «культурний смисл» мініатюри. У контексті музичної стилістики української фортепіанної мініатюри виявлено особливості національної ментальності.

35. Селевко В. Б. Храм як культурна універсалія соціального буття людини : дис. ... канд. філос. наук : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Селевко Володимир Борисович ; [наук. кер. Проценко О. П.] ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т». — Харків, 2004. — 175 с. — Дата захисту: 24.11.2004.

Уперше в українській філософії культури запропоновано концептуальне дослідження храму в системі культурних універсалій, де храм трактовано за допомогою

феноменологічного, екзистенціального, ціннісно-аксіологічного підходів. Висвітлено вплив храму на індивідуальну й масову свідомість, соціальні потреби та запити як окремого індивіда, так і соціуму. Виокремлено й проаналізовано механізми впливу храму на утворення колективних видів поведінки.

2005

36. Бескорса В. М. Трансформація бароко в художній культурі України XVII–XVIII ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Бескорса Вікторія Миколаївна ; [наук. кер. Шейко В. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2005. — 244 с. — Дата захисту: 09.11.2005.

Здійснено культурологічне дослідження концепту українського мистецького стилю у вимірі європейського соціокультурного середовища. Виконано порівняльний аналіз теоретичних підходів до вивчення цього стилю. Досліджено українське бароко у видах і жанрах мистецтва (архітектурі, іконописі, портретному живописі) та завдяки соціокультурним репрезентаціям. Визначено процес культурно-історичного розвитку українського стилю як художнього феномену. Розглянуто еволюційні зміни культурно-соціального навантаження і психоемоційного сприйняття стилю з урахуванням соціально-історичних умов.

37. Бурлука Е. В. Самообразование личности как социокультурное явление : дис. ... канд. филос. наук : [спец.] 17.00.01 «Теория и история культуры» / Бурлука Елена Викторовна ; [науч. рук. Лозовой В. А.] ; Нац. юрид. акад. Украины им. Ярослава Мудрого. — Харьков, 2005. — 183 с. — Дата защиты: 28.09.2005.

Досліджено явище самоосвіти особистості, що впливає на становлення та розвиток загальної культури особистості та суспільства загалом. Розкрито інформаційно-забезпечувальну природу цього явища. Обґрунтовано зміст і функції самоосвіти особистості. Проаналізовано процес її виникнення та історичного розвитку як соціокультурного явища. Досліджено становлення й розвиток основних технологій, стратегій, моделей самоосвіти особистості та їх трансформацію у процесі соціокультурної динаміки світової та вітчизняної культур.

38. Гордеев С. И. Актерское искусство В. Н. Чистяковой как явление украинской театральной культуры XX столетия : дис. ... канд. искусствоведения : [спец.] 17.00.01 «Теория и история

культури» / Гордеев Сергей Иванович ; [науч. рук. Зборовец И. В.] ; Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2005. — 202 с. — Дата захисти: 16.06.2005.

Проаналізовано життєвий і творчий шлях В. М. Чистякової, розглянуто її сценічну та педагогічну діяльність як своєрідне й самодостатнє явище української театральної культури ХХ ст. Уперше досліджено зв'язок різних етапів творчої роботи актриси в театрі, висвітлено ранній період навчання і перші сценічні виступи, виявлено головні фактори, які вплинули на формування її таланту. З'ясовано ознаки акторської школи В. М. Чистякової: застосування сценічної метафори, віртуозне володіння художньою деталлю, майстерність психологічного аналізу в «зонах мовчання». Виконаний на основі архівних матеріалів науковий аналіз творчої лабораторії В. М. Чистякової дозволив узагальнити й оцінити творчий метод, вирішити проблему спадковості її унікального таланту.

39. Корнев А. Ю. Постаті народних ватажків доби Хмельниччини у семіотичному просторі української пісенної епіки : дис. ... канд. іст. наук : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Корнев Андрій Юрійович ; [наук. кер. Богуславський В. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2005. — 185 с. — Дата захисту: 16.06.2005.

Метою дослідження є історико-культурна реконструкція історичних особистостей Богдана Хмельницького та уславлених козацьких полковників у семіотичному просторі української пісенної епіки. Виконано порівняльний аналіз і семіотичне дослідження українських народних дум та історичних пісень. Виокремлено провідні мотиви та сюжети, що відображають перетворення історичних осіб у фольклорні постаті. Відзначено їх максимальну героїзацію та надання кращих людських якостей, що характерно для епічного протистояння «чужі» – «свої».

40. Сидоренко В. Д. Культурологічні аспекти художньо-стильової еволюції візуального мистецтва України (XX — початок XXI ст.) : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Сидоренко Віктор Дмитрович ; [наук. кер. Кравець В. Й.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2004. — 169 с. — Дата захисту: 12.01.2005.

Уперше досліджено специфіку трансчасової причинно-наслідкової реалізації феноменів мистецтва початку та середини ХХ ст. у 1990–2000 рр. Наведено результати

культурологічного аналізу суперечливих подій у сфері візуального мистецтва, що відбувалися в Україні в роки незалежності. Виконано порівняльне дослідження розвитку вітчизняного та світового мистецтва. Обґрунтовано необхідність і способи репрезентації на світовому рівні сучасного українського художнього мистецтва. Доведено закономірність виникнення явища нонконформізму. Особливу увагу приділено вивченню трансформаційних тенденцій у візуальному мистецтві України на межі ХХ–ХХІ ст.

41. Тарасова О. А. Историко-культурная эволюция артикуляционного комплекса (на примере вокальных циклов XIX–XX веков) : дис. ... канд. искусствоведения : спец. 17.00.01 «Теория и история культуры» / Тарасова Оксана Алексеевна ; [науч. рук. Польская И. И.] ; Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2004. — 214 с. — Дата защиты: 12.01.2005.

Створено культурологічну концепцію артикуляційного комплексу в камерно-вокальній музиці. Запропоновано визначення цього поняття як музичної універсалії, культурного феномену, досліджено його семантичну специфіку у вокальних циклах відомих композиторів XIX–XX ст. Здійснено історичну періодизацію його еволюції в камерно-вокальних циклах, досліджено структуру, визначено основні функції. Розроблено модель артикуляційного комплексу. Запропоновано спеціальну методологію дослідження сучасних камерно-вокальних творів у результаті визначення семантичної специфіки їх артикуляційного комплексу.

42. Черемський К. П. Генеза і розвиток традиційних форм українського співочтва : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Черемський Костянтин Петрович ; [наук. кер. Шейко В. М.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2005. — 297 с. — Дата захисту: 29.06.2005.

Досліджено форми і групи традиційного українського співочтва, висвітлено феномен цього явища в контексті світової культури. Розкрито генезу й особливості розвитку його різновидів, виявлено специфіку звичаїв, світогляду, творчості й побуту співців та їх взаємодію між собою. Запропоновано концепцію ламінарного розвитку співочьких форм і груп, алгоритм оцінки окремого співочького феномену шляхом уведення до наукового обігу еталонної моделі «інтегрального

співочтва», розширеного розуміння вживання термінів «співець», «співочтво», «кобзарство», «бандурництво».

2006

43. Герасимова І. Д. Хорова культура Слобожанщини другої половини ХІХ — початку ХХ ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Герасимова Інна Дмитрівна ; [наук. кер. Азарцева Л. С.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2006. — 206 с. — Дата захисту: 31.05.2006.

Уперше в українському музикознавстві створено цілісну картину хорової культури Слобожанщини другої половини ХІХ — початку ХХ ст. в культурологічному аспекті. Проаналізовано її історіографію, до наукового обігу введено нові архівні джерела, котрі відображають процес хорового руху на Слобожанщині і зокрема в Харкові.

44. Жадан В. Б. Гедонизм и аскетизм в динамике культуры : дис. ... канд. филос. наук : [спец.] 17.00.01 «Теория и история культуры» / Жадан Виктория Борисовна ; [науч. рук. Стародубцева Л. В.] ; Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2006. — 198 с. — Дата защиты: 08.11.2006.

Виявлено та проаналізовано взаємні кореляції ідей гедонізму й аскетизму в культурно-історичній ретроспективі. Розглянуто гедонізм і аскетизм як два полюси біполярного маргінального культурно-антропологічного феномену. Розкрито характерні особливості становлення та розвитку ідей гедонізму й аскетизму в класично-елліністичний період античності, Середньовіччя, епоху Відродження та Нового часу. Виявлено історичні варіації гедонізму й аскетизму, динаміку розвитку цих явищ, специфіку їх співвідношення.

45. Жданько А. Н. Мирозерцание Н. А. Римского-Корсакова и поэтика его музыкального театра : дис. ... канд. искусствоведения : [спец.] 17.00.01 «Теория и история культуры» / Жданько Андрей Николаевич ; [науч. рук. Тишко С. В.] ; Нац. муз. акад. Украины им. П. И. Чайковского. — Киев, 2006. — 209 с. — Дата защиты: 18.10.2006.

Проаналізовано багатогранну діяльність М. Римського-Корсакова, яка є віддзеркаленням особистості композитора як мислителя особливого типу. Обґрунтовано поняття світоспоглядання як ключове для розуміння ставлення композитора до світу, форми його вияву, історичну типологію

світобачення М. Римського-Корсакова, смислотворюючі начала і поетику його музичного театру, поняття космосу як смислової осі світоспоглядання композитора, посвякденне і святкове як кореляти його світопізнавальної моделі.

46. Наумова Е. А. Мистериальний театр Рихарда Вагнера: «Парсифаль» и его сакральная драматургия : дис. ... канд. искусствоведения : [спец.] 17.00.01 «Теория и история культуры» / Наумова Елена Анатольевна ; [науч. рук. Черкашина-Губаренко М. Р.] ; Нац. муз. акад. Украины им. П. И. Чайковского. — Киев, 2006. — 180 с. — Дата защиты: 18.10.2006.

Запропоновано концепцію, яка базується на висвітленні принципів оперної реформи композитора в аспекті їх реалізації в сакральному тексті драми-містерії. Розглянуто питання, взаємопов'язані зі специфікою релігійного міфу, ритуалу та символу. Сформульовано новий погляд на трактування музичних образів драми, структуру лібрето, принципи інтонаційно-тематичної, композиційної та часової організації оперного цілого. Проаналізовано драматургічні особливості «Парсифаля», зумовлені музично-сценічним втіленням сакрального сюжету.

47. Філіппова Т. М. Епістемологічні засади формування поняття розвитку в науках про культуру (В. Дільтей, Баденська школа, М. Вебер) : дис. ... канд. філос. наук : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Філіппова Тетяна Михайлівна ; [наук. кер. Стародубцева Л. В.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2006. — 219 с. — Дата захисту: 15.02.2006.

На основі застосування нового методу апостеріорного іманентного аналізу виконано дослідження епістемологічних схем, що застосовуються для формування поняття розвитку в критичних науках про культуру (критична філософія життя В. Дільтея, Баденська школа, неокантіанство М. Вебера). Завдяки комплексному розгляду іманентної для критичних наук про культуру проблематики визначено спільні теми, для яких у кожній концепції здійснено особливу інтерпретацію. Окреслено сукупність епістемологічних проблем, зумовлених історичною констеляцією критичних наук про культуру.

2007

48. Гавриленко В. В. Образ тіла в культурі Давньої Греції (на матеріалі Гомерівського епосу) : дис. ... канд. філос. наук : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Гавриленко Валерія

Валеріївна ; [наук. кер. Павленко Ю. В.] ; Нац. ун-т «Кієво-Могилянська академія». — Київ, 2007. — 179 с. — Дата захисту: 13.06.2007.

Виокремлено нову для української культурології, філософії, філології, історії та антропології проблематику в дослідженні тіла та тілесності в Античності, зокрема в гомерівських поемах «Іліада» та «Одіссея». Зміщено акценти з «органів свідомості» гомерівської людини та її ставлення до власного «я» до вивчення епічного тіла та його відносин зі світом. Розроблено метод інтерпретації Гомера, в якому як основний «термінологічний апарат» виступає гомерівський лексикон. Обґрунтовано розуміння тексту через сам текст і тіла конкретної епохи на основі вивчення образів тіла в текстах цієї епохи. Розроблено теорію «уразливого» тіла як домінуючого в Гомерівському епосі образу.

49. Зуєв С. П. Сучасний культурний простір та семіотика музичного фестивалю (на матеріалах Харкова) : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Зуєв Сергій Павлович ; [наук. кер. Панасюк В. Ю.] ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. — Суми, 2006. — 207 с. — Дата захисту: 31.01.2007.

Проаналізовано вплив процесів децентралізації, що відбуваються в «новому» культурному просторі, на динаміку поширення музичних форумів. З'ясовано особливості організації фестивалів в аспекті їх «місця розташування». Культурне середовище міста, де проводиться фестиваль, досліджено як фактор, що зумовлює загальний рівень мистецького заходу та його художню концепцію. Досліджено специфіку семіосфери Харкова, визначено основні ознаки міського культурного простору. З'ясовано місце фестивалю класичної музики «Харківські асамблеї» в культурному ландшафті України.

50. Коновалова І. Ю. Феноменологія музичної обробки (на матеріалі хорових творів українських композиторів ХІХ–ХХ ст.) : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Коновалова Ірина Юріївна ; [наук. кер. Польська І. І.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2007. — 314 с. — Дата захисту: 30.05.2007.

Розглянуто специфіку музичної обробки в поняттєво-термінологічному, культурологічному, інтерпретаційному та теоретико-жанровому аспектах. Виявлено суть музичної

обробки / опрацювання як методу музичного мислення, форми художньої інтерпретації та мистецького жанру, що ґрунтується на творчому переосмисленні первинних музичних текстів. Розглянуто специфіку метаобробки в музиці як системи вторинних жанрів. Визначено її структуру та функції. Обґрунтовано інтерпретаційні та жанрові властивості музичної обробки, відзначено віддзеркалення їх у хоровій обробці.

51. Міхно В. М. Феномен П. Н. Толстякова в контексті української музичної культури ХХ сторіччя : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Міхно Вікторія Михайлівна ; [наук. кер. Гулеско І. І.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2007. — 215 с. — Дата захисту: 10.01.2007.

Виконано музично-культурологічне дослідження діяльності П. Н. Толстякова як композитора, диригента, педагога-просвітителя, публіциста, організатора в широкому історико-культурному контексті, творча постать якого у зв'язку з належністю до плеяди «розстріляного відродження» була викреслена з українського культурно-історичного простору. Простежено джерела та еволюцію композиторської поетики, осмислено художньо-світоглядні орієнтири митця. Окреслено авторську композиторську інтерпретацію духовно-канонічних композицій.

52. Павлова Т. В. Фотомистецтво в художній культурі Харкова останньої третини ХХ століття (на матеріалі пейзажного жанру) : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Павлова Тетяна Володимирівна ; [наук. кер. Соколюк Л. Д.] ; Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. — Харків, 2007. — 219 с. — Дата захисту: 31.01.2007.

Вивчено творчий доробок фотохудожників Харкова в широкому контексті художньої культури сучасної доби. Зазначено, що на межі 1960–1970 рр. місто було центром авангардного фотомистецтва України. Здійснено комплексний культурологічний аналіз пейзажного жанру у фотомистецтві Харкова останньої третини ХХ ст. як складової художньої культури регіону. Виявлено історичні етапи розвитку художньої фотографії Харкова, вперше систематизовано творчу спадщину провідних представників харківської фотографії.

2008

53. Бойко В. Г. Секуляризація православної духовної хорової музики в російській та українській культурі XVII–XXI ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Бойко Вячеслав Геннадійович ; [наук. кер. Польська І. І.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 277 с. — Дата захисту: 17.04.2008.

Уперше розроблено комплексну музично-культурологічну концепцію розвитку та секуляризації православної духовної хорової музики в російсько-українській музичній культурі XVII–XXI ст. Надано історичну періодизацію основних етапів розвитку та секуляризації православного духовного хорового мистецтва. Визначено змістовні передумови секуляризації православної духовної хорової музики та її нової сакралізації. Досліджено становлення хорової культури Харківщини другої половини XIX — початку XX ст. та шляхи її секуляризації.

54. Курінна Г. В. Драматургія циркової вистави в контексті карнавально-сміхової культури : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Курінна Ганна Вікторівна ; [наук. кер. Житницький А. З.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 240 с. — Дата захисту: 09.10.2008.

Досліджено історичні засади та особливості циркових вистав, які демонструються з урахуванням традицій національної та світової карнавально-сміхової культур. Теоретично обґрунтовано основні засади та закономірності структури драматургії циркової вистави. З урахуванням результатів дослідження до наукового обігу введено нові різновиди сучасної циркової вистави, нову циркознавчо-драматургічну термінологію, визначено місце драматургії циркової вистави в сучасному українському видовищному мистецтві.

55. Наконечна О. В. Детермінанти художнього образу в контексті театральної культури : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Наконечна Оксана Василівна ; [наук. кер. Овчиннікова А. П.] ; М-во освіти і науки України, Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. — Одеса, 2008. — 204 с. — Дата захисту: 19.06.2008.

Досліджено проблему наукового аналізу процесів створення та втілення сценічного образу в театральному мистецтві. Обґрунтовано теоретичну та методологічну базу її вирішення з

використанням новітніх методів дослідження в межах театральної ейдології — науки, що вивчає сценічну образність. Розглянуто жанровий аспект театральної ейдології та параметри оцінювання проявів сценічної образності. Створено універсальну систему критеріїв можливості ейдологічного аналізу, надано рекомендації щодо застосування визначених детермінант у дослідженні сценічної образності в будь-яких проявах та формах існування.

56. Соколов В. Г. Парадигма культури в філософском наследии Е. И. Рерих и Н. К. Рериха : дис. ... канд. филос. наук : [спец.] 26.00.01 «Теория и история культуры» / Соколов Владислав Георгиевич ; [науч. рук. Дяченко Н. В.] ; М-во культуры и туризма Украины, Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2008. — 193 с. — Дата защиты: 09.10.2008.

Досліджено нову парадигму культури, що міститься у філософській спадщині О. І. Реріх та М. К. Реріха, а також у працях Л. В. Шапошикової, яка розвиває концепцію культури цих мислителів за сучасних умов. Зазначено, що ця парадигма є проявом космічного мислення. Зауважено: дослідження культури в контексті цього виду мислення сприятиме науковому осмисленню пріоритетної ролі культури в еволюції людини, в її широкому, космічному розумінні. Запропоновано тезу, згідно з якою провідна роль у розкритті явища культури як головного фактора космічної еволюції людства належить Живій Етиці — філософії космічної реальності.

57. Уварова Т. І. Функціонування монологу в українській культурі ХХ століття (в театрі та на естраді) : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Уварова Тетяна Іванівна ; [наук. кер. Овчиннікова А. П.] ; М-во освіти і науки України, Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. — Одеса, 2008. — 199 с. — Дата захисту: 19.06.2008.

Проаналізовано еволюцію культурологічної думки про монолог, досліджено проблему його функціонування в культурі, виявлено різноманітність монологічного мовлення. Виконано порівняльний аналіз особливостей втілення монологу в театрі та на естраді. На основі визначення функціональних ознак виокремлено різні типи театральних монологів і розроблено класифікацію естрадних. Виявлено сучасні тенденції втілення театральних та естрадних монологів. Створено узагальнену систему критеріїв монологу.

58. Федущак М. Л. Українські народні флористичні композиції (квітчання): історія, функції, типологія, художні особливості : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Федущак Марія Львівна ; [наук. кер. Найден О. С.] ; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. — Київ, 2008. — 267 с. — Дата захисту: 06.11.2008.

Теоретично обґрунтовано специфіку квітчання (прикрашання квітами) як явища художньої культури в контексті його розвитку від давніх часів до сьогодення. Визначено пластичні ознаки, художні особливості та функції народних флористичних композицій, описано їх типи та здійснено систематизацію. Виконано порівняльне дослідження образів і мотивів флористичних композицій, прикладного та словесного фольклору. Визначено місце флористичних композицій у структурі мистецтва, космологічні мотиви українського народного квітчання.

2009

59. Білик А. А. Театральна критика Одеси в контексті міської видовищної культури (друга половина XIX — друге десятиріччя XX століття) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Білик Анна Анатоліївна ; [наук. кер. Овчиннікова А. П.] ; М-во освіти і науки України, Одес. нац. політехн. ун-т. — Одеса, 2009. — 205 с. — Дата захисту: 19.02.2009.

Вивчено репертуар одеських театрів, режисуру, акторське виконання, взаємовідносини між театром і публікою, розкрито роль критики у становленні видовищної культури міста. Визначено сутність театральної критики як комунікативної системи. Проаналізовано етапи розвитку, динаміку, жанрову різноманітність дорядянської театральної критики Одеси, досліджено її вплив на діяльність міських театрів. Досліджено найпопулярніші в міській пресі жанри. До наукового обігу введено критичні публікації другої половини XIX — 1920-х рр. Систематизовано творчу спадщину провідних театральних критиків Одеси, розкрито їхню роль у формуванні театральної інфраструктури міста.

60. Борщенко Л. М. Витоки і шляхи формування художніх колекцій Луганщини (кін. XIX — XX ст.) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.05 «Музеєзнавство.

Пам'яткознавство» / Борщенко Лідія Михайлівна ; [наук. кер. Федорук О. К.] ; М-во культури і туризму України, Нац. акад. образотвор. мистецтва і архітектури. — Харків, 2009. — 269 с. — Дата захисту: 29.10.2009.

На широкому джерелознавчому матеріалі визначено особливості розвитку мистецьких осередків Луганщини в другій половині XIX — XX ст. та проаналізовано маловідомі художні твори й історичні факти, що досі не введені до наукового обігу. Виявлено специфіку становлення, формування і розвитку мистецьких колекцій Луганської області та означено їх місце і роль у художньому житті краю. До наукового обігу введено немало імен майстрів і творів українського мистецтва кінця XIX — XX ст.

61. Галонська О. І. Театри малих форм у культурному контексті Харкова першої третини XX століття : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Галонська Оксана Ігорівна ; [наук. кер. Лошков Ю. І.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — 207 с. — Дата захисту: 25.09.2009.

Здійснено наукову реконструкцію театральної топографії Харкова, назв і репертуару більшості театрів малих форм, творчих складів труп першої третини XX ст. Виявлено жанрову специфіку «театру малих форм» як розважального різновиду театрального мистецтва. Визначено систему репрезентативних норм жанру, механізми соціокультурного функціонування театрів малих форм за особливих історичних умов Харкова. Визначено роль особистості в процесі формування специфіки репрезентації малих форм драматургії на харківській сцені.

62. Думасенко С. А. Театри малих форм у контексті культурного розвитку Одеси у першій чверті XX століття : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Думасенко Сергій Анатолійович ; [наук. кер. Спрінсян В. Г.] ; М-во освіти і науки України, Одес. нац. політехн. ун-т. — Одеса, 2009. — 174 с. — Дата захисту: 19.02.2009.

Уперше розкрито причини виникнення та динаміку розвитку одеських театрів малих форм, показано їхню роль у культурно-розважальному житті міста. З'ясовано причини виникнення та занепаду, висвітлено динаміку розвитку театрів мініатюр і кабаре. Виявлено особливості режисури, організації театральної

справи в театрах малих форм. Акцентовано на специфіці акторського виконання. Охарактеризовано діяльність відомих діячів кабаре та театрів мініатюр Одеси. Визначено причини успіху таких закладів у широкій публіки.

63. Кулешов Р. Н. Мифологема трикстериады и ее трансформация в постклассической культуре: структурно-семиотический анализ : дис. ... канд. культурологии : [спец.] 26.00.01 «Теория и истории культуры» / Кулешов Руслан Николаевич ; [науч. рук. Стародубцева Л. В.] ; М-во культуры и туризма Украины, Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2008. — 175 с. — Дата защиты: 15.01.2009.

Виконано структурно-семиотичний аналіз трансформації образу трикстера в культурі. Викремлено базисні функціональні характеристики міфологеми трикстериади, за допомогою яких трикстер репрезентує себе в різних соціокультурних просторах. З'ясовано, що процес діахронічної трансформації міфологеми трикстериади є зміною домінантної характеристики, яка відповідає екзистенціальним потребам особистості та типу культури. Синхронічний аспект трансформації міфологеми трикстериади розглянуто на прикладі посткласичної культури, в якій образ трикстера набуває особливої актуальності в контексті неоміфологізму.

64. Кучеревская Н. Л. Керченский лапидарий как субъект культурологической деятельности : дис. ... канд. культурологии : [спец.] 26.00.01 «Теория и история культуры» / Кучеревская Нина Львовна ; [науч. рук. Азарцева Л. С.] ; М-во культуры и искусств Украины, Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2009. — 238 с. — Дата защиты: 26.06.2009.

На базі лапідарію Керченського історико-культурного заповідника, на основі фактів, виявлених у його архіві, вивчено культуру боспорських греків. Розроблено стратегію, спрямовану на активізацію культурологічної діяльності лапідарію, що містить тактичні програми з розвитку науково-дослідної, фондової, консерваційної, експозиційної, культурно-освітньої роботи. Розроблено та впроваджено програму реставраційних заходів. Запропоновано нове ставлення до лапідарію як до сховища колекції витворів з каменю та як експозиційного та культурно-освітнього музейного комплексу.

65. Мішалов В. Ю. Культурно-мистецькі аспекти генези і розвитку виконавства на харківській бандурі : дис. ... канд.

мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Мішалов Віктор Юрійович ; [наук. кер. Шейко В. М.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — 218 с. — Дата захисту: 20.02.2009.

На основі запропонованих джерельних матеріалів розкрито генезу й особливості розвитку харківського способу гри на бандурі. Досліджено способи гри, репертуар і побут традиційних народних кобзарів Слобожанщини, розвиток феномену сценічного кобзарства та початок бандурництва, створення перших академічних курсів гри на бандурі в Харкові та професійних кобзарських колективів. Висвітлено репресивні заходи, яких зазнала харківська школа гри на бандурі. Виявлено аспекти творчості представників харківської школи гри на бандурі в українській діаспорі, а також численні спроби відродити та відновити цю школу в Україні.

66. Овчаренко Т. С. Культурологічні аспекти еволюції єврейського театру в Україні : дис. ... канд. культурології : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Овчаренко Тетяна Станіславівна ; [наук. кер. Овчиннікова А. П.] ; М-во освіти і науки України, Одес. нац. політехн. ун-т. — Одеса, 2009. — 273 с. — Дата захисту: 05.11.2009.

Досліджено єврейську театральну традицію в контексті європейської та світової культур. Визначено суб'єктивні й об'єктивні чинники виникнення, уточнено та систематизовано етапи становлення єврейського театру, розкрито його вплив на театральне мистецтво України. Запропоновано культурологічні парадигми (антропологічну, знаково-символічну, психологічну, парадигму повсякденності) для дослідження феномену єврейського театру. Створено модель еволюції єврейського театального мистецтва.

67. Романенко Г. О. Художньо-літературні об'єднання в Україні як соціокультурний феномен : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Романенко Ганна Олександрівна ; [наук. кер. Шейко В. М.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 257 с. — Дата захисту: 09.01.2009.

Досліджено історичні трансформації художніх і літературних об'єднань України, визначено їх місце, роль і значення в соціокультурному житті держави від XI ст. до сьогодення, з'ясовано культурологічні функціональні параметри,

засоби та форми діяльності як суб'єктів культурологічного процесу, визначено сутнісні ознаки, характерну типологію, структуру та склад як «генетичний код» феномену, проаналізовано їхні «горизонтальні» й «вертикальні» зв'язки.

68. Романюк В. С. Перформанс в пространстве культуры: архаические прототипы и современные репрезентации : дис. ... канд. культурологии : [спец.] 26.00.01 «Теория и история культуры» / Романюк Виктория Сергеевна ; [науч. рук. Стародубцева Л. В.] ; М-во культуры и туризма Украины, Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2008. — 181 с. — Дата защиты: 15.01.2009.

Виконано дослідження перформансу та перформативних процесів у мистецтві, соціальній сфері та політиці другої половини ХХ — початку ХХІ ст. Визначено ключові дефініції, що дозволило окреслити конфігурацію міждисциплінарних меж, в яких стає можливим дослідження сучасного перформансу як феномену культури зазначеного періоду. Досліджено взаємодію «автор–глядач» у перформативному просторі. Здійснено порівняльний аналіз архаїчного ритуалу і сучасного перформансу. З'ясовано історичні джерела перформансу і його репрезентації в мистецтві другої половини ХХ ст. Визначено перформативні характеристики сучасного медіапростору, реклами і політики.

69. Сагіна Ю. В. Культурологічні аспекти взаємовідносин сучасного театру та глядача: на матеріалі одеських театрів : дис. ... канд. мистецтвознавства: [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Сагіна Юнія Володимирівна ; [наук. кер. Баканурський А. Г.] ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. — Харків, 2009. — 196 с. — Дата захисту: 25.09.2009.

Розроблено культурологічний міждисциплінарний підхід до аналізу взаємовідносин сучасного театру та глядача. Проаналізовано сучасне функціонування системи театр–глядач у театрах Одеси. Досліджено історичні й етнічні умови формування взаємовідносин Одеського театру та глядача. Розглянуто типологічні особливості дослідженої системи в Академічному українському музично-драматичному театрі ім. В. Василька, Академічному театрі музичної комедії ім. М. Водяного та Російському драматичному театрі.

70. Ситник О. Г. Лялька як символічний двійник людини: соціокультурні виміри : дис. ... канд. культурології : [спец.]

26.00.01 «Теорія та історія культури» / Ситник Ольга Геннадіївна ; [наук. кер. Дяченко М. В.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — 198 с. — Дата захисту: 11.09.2009.

Проаналізовано сутність ляльки стосовно людини, її основні виміри — антропоцентричний та антропоморфний. Виявлено базові передумови розуміння людини та ляльки як двійників у міфо-поетичній та фольклорній традиції. Розглянуто ляльку в історико-культурній ретроспективі, зважаючи на проблему її десакарлізації. Акцентовано на функціонуванні ляльки в сучасній культурі та проблемі оляльковування людини.

71. Чуйко С. І. Видова та типологічна трансформація сучасних святково-обрядових заходів (на матеріалі Придніпровського регіону України) : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Чуйко Світлана Іванівна ; [наук. кер. Босенко Т. В.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — 221 с. — Дата захисту: 11.09.2009.

На основі структурно-функціонального аналізу святкової обрядовості в Придніпровському регіоні досліджено видові та типологічні трансформації сучасних святкових заходів. Розкрито культурно-історичні аспекти еволюції святкової обрядовості українців від часів язичництва до сучасності. Здійснено комплексний аналіз язичницьких свят, виявлено вплив християнізації на розвиток святкової сфери в Україні. Розроблено типологічні моделі «Язичницьке свято», «Християнське свято», «Револуційне свято», «Тоталітарне свято».

2010

72. Білик К. О. Міфи Сходу і Заходу: взаємодія дуалістичних міфів у культурному просторі : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Білик Катерина Олексіївна ; [наук. кер. Шкода В. В.] ; М-во освіти та науки України, Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Харків, 2010. — 188 с. — Дата захисту: 18.11.2010.

Проаналізовано дуалістичні міфи в контексті дифузійної теорії. Визначено початкове культурне коло для дуалістичних міфів, шлях міграції з давньоперської міфології до сучасної Європи. Розкрито особливості давньоперських дуалістичних міфів порівняно з їх варіаціями в східних та західних ересьях, показано принципову різницю між давньоперськими міфами та варіаціями. Визначено роль дуалістичних міфів у формуванні сучасного дуалістичного світогляду. Досліджено особливості

означеного світогляду, його вплив на поведінкові моделі, на сучасну культуру.

73. Кива Н. І. Концепція образу Абі Варбурга в контексті культурологічних досліджень кінця ХХ-го — початку ХХІ-го століть : дис. ... канд. культурології : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Кива Наталія Іванівна ; [наук. кер. Павленко Ю. В.] ; Нац. ун-т «Кієво-Могилян. акад.». — Київ, 2010. — 203 с. — Дата захисту: 10.06.2010.

Проаналізовано праці німецького історика культури Абі Варбурга в контексті їх реценції в культурологічних дослідженнях кінця ХХ — початку ХХІ ст., на основі чого формулюється концепція образу А. Варбурга. Уточнено поняття й інтерпретативний метод «іконології», визначено відмінності в підході до образу А. Варбурга та його послідовників. Завдяки трансдисциплінарності дослідження розроблено інструменти для аналізу образу в культурі.

74. Ковальова Г. П. Національна ідентичність та її формування в незалежній Україні в умовах глобалізації: культурологічні аспекти : дис. ... канд. культурології : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Ковальова Галина Павлівна ; [наук. кер. Шейко В. М.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 205 с. — Дата захисту: 24.06.2010.

Узагальнено теоретико-методологічні підходи до визначення національної ідентичності, розкрито особливості соціокультурного контексту актуалізації, визначено шляхи модифікації структури, окреслено механізм її розвитку та причини зміцнення в сучасному суспільстві. Виявлено особливості формування національної ідентичності в незалежній Україні. З'ясовано наслідки глобалізації для національної ідентичності українського суспільства, визначено основні вектори її трансформації. Обґрунтовано стратегії подолання кризи національної ідентичності в Україні.

75. Колчанова Л. М. Феномен актриси та співачки Є. П. Кадміної у культуротворчих процесах кінця ХІХ століття : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Колчанова Людмила Миколаївна ; [наук. кер. Чепалов О. І.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 190 с. — Дата захисту: 14.10.2010.

Завдяки дослідженню розширено уявлення про культуротворчі процеси кінця ХІХ ст., зокрема професійно-мистецькі і методико-педагогічні аспекти становлення

акторських шкіл та сценічно-виконавських стилів на прикладі яскравого й універсального обдарування Є. Кадміної. Сформульовано принципи підходу Є. Кадміної до створення музично-драматичного образу та знайдено закономірності трансформації виразних засобів Кадміної-актриси під час переходу від вокально-сценічних до суто драматичних ролей.

76. Король Д. О. Культурологічна реконструкція давньоскандинавської танатології : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Король Денис Олександрович ; [наук. кер. Пустовалов С. Ж.] ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». — Київ, 2010. — 239 с. — Дата захисту: 10.06.2010.

Уточнено уявлення давніх скандинавів щодо просторового навантаження потойбічності на основі семантики поховальної споруди. Розглянуто динаміку змін в образних утіленнях смерті та потойбічності на прикладах пам'яток архаїчного мистецтва. Проаналізовано міфологічні персонажі, пов'язані зі смертю та потойбічністю, простежено їх генезу від ідеології бронзової доби до образів едичних текстів. Виконано системний аналіз концептів давньоскандинавської світоглядної парадигми з урахуванням етнічних і міграційних процесів.

77. Мірошніченко В. С. Концепція культури у творчій спадщині С. Л. Франка : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Мірошніченко Вадим Сергійович ; [наук. кер. Панков Г. Д.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 207 с. — Дата захисту: 16.09.2010.

Визначено основні етапи розвитку концепції культури у творчості С. Л. Франка. Поглиблено розуміння впливу окремих представників західноєвропейської та російської філософсько-культурологічної думки на неї. Вивчено релігійне підґрунтя, досліджено аксіологічний, антропологічний та соціальний виміри концепції. Обґрунтовано її зв'язок з онтологічними та гносеологічними елементами інтелектуальної спадщини письменника.

78. Насонова К. Ю. Феномен авторства в західноєвропейській художній культурі ХХ століття : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Насонова Катерина Юріївна ; [наук. кер. Дяченко М. В.] ; М-во культури і туризму

України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 193 с. —
Дата захисту: 16.09.2010.

Виявлено передумови створення постмодерністської теорії авторства. Визначено основні етапи трансформації авторської функції як складової герменевтичного трикутника «автор – текст – читач» у філософській герменевтиці. Досліджено процеси трансформації проблеми суб'єкта, що зумовили появу сучасних концепцій «смерті суб'єкта» та «смерті автора». Визначено формотворчу та впорядковуючу функції імені й особи автора в культурі. Досліджено особливості функціонування механізмів культурної трансляції в разі передачі «псевдоавторських» смислів художнього твору, за допомогою яких об'єктивні творчі внески втрачають унікальність.

79. Субота Є. В. Становлення та розвиток недержавного телебачення Харківщини в умовах незалежності України: соціокультурні аспекти : дис. ... канд. культурології : спец. 26.00.04 «Укр. культура» / Субота Євген Володимирович ; [наук. кер. Каністратенко М. М.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 189 с. — Дата захисту: 03.09.2010.

Досліджено соціокультурні передумови виникнення та специфіку діяльності недержавних телеканалів на Харківщині й інших регіонах України протягом 1991–2010 рр. Узагальнено основні принципи діяльності недержавного телебачення в культурно-інформаційному просторі Харківського регіону. Проаналізовано соціокультурні аспекти діяльності недержавного телебачення Харківщини, його вплив на формування духовної культури особистості. Визначено перспективи впровадження медіаосвіти в приватне телебачення України.

80. Цехмістро О. В. Сучасна українська кантата та ораторія в контексті діалогу культур : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Цехмістро Ольга Валентинівна ; [наук. кер. Гулеско І. І.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 201 с. — Дата захисту: 24.06.2010.

Виявлено взаємодію західноєвропейської та української вокально-симфонічної музики. Жанри кантати та ораторії розглянуто як текст, який взаємодіючи з іншими текстами, трансформується, у результаті змінюється первісна жанрова модель. Визначено культурно-історичні передумови крос-

культурного синтезу у вокально-симфонічній музиці сучасних українських композиторів. На основі контекстного, інтонаційно-стильового та жанрового аналізу багатьох творів виявлено рівні, види, вектори синтезу в українській кантаті та ораторії, що надало узагальнюючу систему проявів синтезу.

81. Чу Фенлей. Философско-эстетические и социокультурные аспекты чайной церемонии (китайская и японская модели) : дис. ... канд. культурологии : спец. 26.00.01 «Теория и история культуры» / Чу Фенлей ; [науч. рук. Белецкий И. П.] ; Харьк. нац. ун-т им. В. Н. Каразина. — Харьков, 2010. — 209 с. — Дата защиты: 14.10.2010.

Висвітлено головні етапи розвитку чайної культури в Китаї та Японії. Уперше в українській науці визначено функції та базові філософські принципи китайської чайної церемонії, їхнє трактування за часів середньовіччя і в сучасних дослідженнях, здійснено порівняльний аналіз китайської та японської моделей чайного ритуалу. Уведено до наукового обігу матеріали, факти, імена китайських та японських майстрів, пов'язаних з чайною культурою.

82. Шабаліна О. М. Модерний танець жінок-балетмейстерів Заходу ХХ століття: культурологічний аспект : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Шабаліна Олена Миколаївна ; [наук. кер. Чепалов О. І.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 209 с. — Дата захисту: 21.10.2010.

Визначено закономірності та результати творчого пошуку балетмейстерів Заходу, зокрема роль жінок-хореографів у поширенні креативних ідей модерного та постмодерного танцю ХХ ст. Дослідження передбачає вивчення соціально-філософських засад фемінізму, що водночас є зразком для наукового осягнення та визначення цінності культурницького доробку жінок-балетмейстерів Заходу ХХ ст. Визначено, що жоден з означених зразків хореографії не може бути адаптованим до суто феміністських вимірів. Зазначено: модерний та постмодерний танець є усталеними художніми формами, в яких утілені різні стадії феміністської свідомості.

83. Шолуха Н. Є. Культура повсякденності в контексті «філософії іншого» (на матеріалах спадщини Емануеля Левінаса) : дис. ... канд. культурології : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Шолуха Наталія Євгенівна ; [наук. кер. Шейко В. М.] ;

М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 201 с. — Дата захисту: 17.09.2010.

Проаналізовано стратегії дослідження культури повсякденності. Охарактеризовано феноменологічну, соціологічну, історичну, екзистенційну школи, а також школу семіотики та структуралізму. Досліджено історико-культурний контекст формування світоглядних і філософських настанов Е. Левінаса з наголосом на роках проживання майбутнього філософа в Харкові. Реконструйовано концепцію культури повсякденності у «філософії Іншого» Е. Левінаса як мозаїчну, багаторівневу структуру, соматичний, жестовий, речовий та вербальний рівні якої впорядковуються через категорію Іншого як домінуючого елементу концепції.

84. Яріко М. О. Соціокультурні аспекти ісламу: термінологічний дискурс : дис. ... канд. культурології : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Яріко Мирослава Олексіївна ; [наук. кер. Панков Г. Д.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 224 с. — Дата захисту: 17.09.2010.

Розрізнено терміни «іслам», «ісламська культура», «мусульманська культура». Визначено особливості терміновикористання, за допомогою якого вможливується коректний аналіз феноменів ісламської та мусульманської культур. Визначено проблеми використання термінів і концепцій, генеза та розвиток яких відбувалися в контексті іншої культурної системи. Проаналізовано основні культурні кліше, які викривають сприйняття ісламу, розглянуто феномен шариату як визначальний системо-творчий елемент ісламської культури.

2011

85. Кулакова О. М. Функція мови як засобу комунікації: культурологічний аспект : дис. ... канд. культурології : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Кулакова Оксана Миколаївна ; [наук. кер. Осипова Н. П.] ; М-во охорони здоров'я України, Нац. фармацевт. ун-т. — Харків, 2011. — 193 с. — Дата захисту: 28.04.2011.

Досліджено культурологічні закономірності функціонування мови. Визначено систему понять і принципів діяльнісного підходу до мови як феномену культури. Обґрунтовано культурологічні джерела суперечностей мовно-комунікаційних процесів, що відбуваються в сучасному суспільстві, та шляхи їх подолання.

Означено значимість слова в системі мовної комунікації. Виявлено можливості використання фундаментальних положень синергетики стосовно дослідження культурологічних аспектів мовної комунікації. Проаналізовано структуру культурного простору функціонування мови.

86. Мельничук Л. Ю. Приватні мистецькі колекції XIX–XX ст. у складі музейних зібрань Слобожанщини (особливості розвитку, культурно-історична і художня цінність, перспективи) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.05 «Музеєзнавство. Пам'яткознавство» / Мельничук Людмила Юріївна ; [наук. кер. Павлова Т. В.] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. — Харків, 2011. — 216 с. — Дата захисту: 16.06.2011.

Показано логіку та особливість змін якісного складу приватних колекцій, їх культурно-історичну та художню цінність. Досліджено сучасний стан приватних мистецьких зібрань, причини втрат творів мистецтва у XX ст., місцезнаходження окремих частин колекцій. Процеси колекціонування висвітлено в нерозривному зв'язку зі створенням музейної мережі в краї. Означено особливості та шляхи надходження збірок до музеїв Слобожанщини, їх місце в сучасних музейних фондах. Визначено можливі перспективи колекціонування творів мистецтва в регіоні.

87. Рум'янцева А. Ю. Піаністична культура Харкова 40–80-х рр. XX століття : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Рум'янцева Алла Юріївна ; [наук. кер. Польська І. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2011. — 218 с. — Дата захисту: 12.05.2011.

Уперше розглянуто піаністичну культуру як системне явище в проблемному полі культурології. Визначено поняття «піаністична культура». Запропоновано ретроспективний огляд еволюції піаністичної культури Харкова впродовж XIX–XX ст., надано авторську періодизацію та характеристику основних етапів цього процесу. Уведено до наукового обігу невідомі архівні документи та матеріали, які збагачують уявлення про особливості розвитку піаністичної культури Харкова в досліджуваний період. Виявлено спадкоємність найкращих традицій радянської фортепіанної школи в педагогічній практиці харківських піаністів.

88. Соколова Б. Ю. Культурологічна сутність феномену героїзму : дис. ... канд. культурології : спец. 26.00.01 «Теорія та історія

культури» / Соколова Богдана Юріївна ; [наук. кер. Щедрін А. Т.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2011. — 197 с. — Дата захисту: 20.10.2011.

Культурологічну сутність феномену героїзму репрезентовано синтезом таких граней: героїзм як культурна універсія; зв'язок героїзму з когнітивним, ціннісним та регулятивним смислами культури. Досліджено провідну роль героїв у духовно-культурному розвитку народу; розглянуто проблему діалектики взаємовідносин героя та суспільства. Досліджено підходи до вивчення героїзму у філософсько-культурологічній думці ХХ–ХХІ ст.

2012

89. Бортник К. В. Рецепції культурних героїв у постановках українських хореографів другої половини ХХ ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Бортник Катерина Віталіївна ; [наук. кер. Чепалов О. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2012. — 195 с. — Дата захисту: 17.05.2012.

Уперше в українській культурології та мистецтвознавстві визначено новаторські рецепції типових для західноєвропейської художньої культури образів культурного героя. З'ясовано причини виникнення рецепцій культурного героя в українській культурі, запропоновано авторську класифікацію його основних типів. Важливе значення відведено культурним героям: Прометею, його наступникові Спартаку, Орфею і Дон Жуану. Виявлено інновації творчого прочитання цих образів балетною трупною Харківського національного театру опери та балету.

90. Бурлуцький А. В. Генеза українського сценічного мовлення в соціокультурному контексті : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.04 «Укр. культура» / Бурлуцький Андрій Володимирович ; [наук. кер. Овчиннікова А. П.] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. — Одеса, 2011. — 244 с. — Дата захисту: 19.04.2012.

Запропоновано теоретичну і методологічну базу для з'ясування основних соціокультурних парадигм розвитку українського сценічного мовлення. Уперше систематизовано основні етапи генези українського сценічного мовлення відповідно до історії художньої культури України. Обґрунтовано

методологічні принципи дослідження аудіального образу як результату сценічного мовлення. Проаналізовано особливості сценічного мовлення багатьох українських митців.

91. Веліулаєва Е. І. Етнокультурні традиції як основа самоідентифікації кримських татар (кінець ХХ — початок ХХІ ст.) : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Веліулаєва Ельвіра Ісметівна ; [наук. кер. Кравченко О. В.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2012. — 224 с. — Дата захисту: 17.05.2012.

Запропоновано авторську періодизацію самоідентифікації кримських татар як самостійної етнокультурної спільноти. Уперше виявлено принципові ознаки самотності етнокультурних традицій кримських татар — тісне переплетення обрядів етнічного походження з ісламськими обрядами.

92. Котенко Я. М. Культурна традиція як моральний імператив творчої діяльності Й. Брамса : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Котенко Ярослава Миколаївна ; [наук. кер. Польська І. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2012. — 203 с. — Дата захисту: 27.09.2012.

Розроблено соціокультурну концепцію творчої діяльності Й. Брамса як носія ідеї культурної традиції в європейському музичному мистецтві ХІХ ст. Окреслено історико-культурологічну динаміку поняття «культурна традиція». Розглянуто соціокультурні детермінанти формування та розвитку мистецької естетики Й. Брамса (зокрема специфіку віденського лібералізму ХІХ ст.). Виявлено особливості розвитку культурних та мистецьких традицій бароко, віденського класицизму й музичного романтизму у творчій діяльності композитора.

93. Старкова Г. В. Міф у кіберпросторі: лудологічні аспекти неоміфології в сучасній культурі : дис. ... канд. культурології : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Старкова Ганна Володимирівна ; [наук. кер. Стародубцева Л. В.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2012. — 206 с. — Дата захисту: 24.05.2012.

Уперше з позицій культурології обґрунтовано існування міфу в кіберпросторі як феномену сучасної культури. Досліджено лудологічні аспекти неоміфології в сучасній культурі на прикладі втілення міфічних структур у комп'ютерних іграх. Розкрито концепти «міф» і «гра» в історико-культурній ретроспективі.

Проаналізовано Інтернет як простір утілення неоміфологем, космогонічні, антропологічні й есхатологічні міфологеми сучасної культури, наявні в комп'ютерних іграх. Виявлено, що логіка будь-якої гри загалом відповідає мономіфу, схему якого запропонував Дж. Кемпбелл.

2013

94. Бугайова В. О. Весілля як феномен української культури: обрядовість і театралізація : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.04 «Укр. культура» / Бугайова Вікторія Олександрівна ; [наук. кер. Кікоть А. А.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — 233 с. — Дата захисту: 26.09.2013.

Обгрунтовано концепцію, згідно з якою весілля представлене як скомпонована й осмислена драматична гра, де реальне дійство органічно переплітається з традиційно умовним, сприяє розумінню характерних проявів традиційної і сучасної української культури. Уперше в культурології весілля як єдина система обрядової дії, слова, мелодії, танцю, художньої виразності розглядається з точки зору весілля-театралізованої вистави.

95. Кабачок Н. Л. Феномен неокласики в хореографічній культурі ХХ ст. (на досвіді Дж. Баланчіна) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Кабачок Наталя Леонідівна ; [наук. кер. Чепалов О. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — 189 с. — Дата захисту: 26.09.2013.

Проаналізовано й теоретично осмислено феномен неокласики в балеті ХХ ст. Виявлено ознаки змін лексики танцю та виконавської техніки в неокласичних інноваціях Дж. Баланчіна, запропоновано власний підхід до засад сучасного пластичного мислення балетмейстерів неокласичного напрямку. Творчість Дж. Баланчіна розглянуто з урахуванням формування його індивідуальних та загальнокультурних стильових особливостей у різні творчі періоди, а також загальних закономірностей трансформації виражальних засобів класичного танцю в хореографічній культурі ХХ ст.

96. Прокоф'єва А. М. Сучасна музична культура Харкова: специфіка, структура, функціонування : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Прокоф'єва Анфіса Миколаївна ; [наук. кер. Лошков Ю. І.] ; М-во культури

України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — 210 с. — Дата захисту: 10.10.2013.

Здійснено комплексний культурологічний аналіз музичної культури Харкова як сучасного міста і впливового культурного центру України. Сформульовано дефініції «музична культура міста» та «музично-рефлексивні практики», виявлено фактори впливу на формування музичної культури міста. Запропоновано структурно-функціональну модель музичної культури сучасного міста на прикладі Харкова.

97. Скорупо С. О. Протестантизм у соціокультурному просторі незалежної України : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Скорупо Світлана Олександрівна ; [наук. кер. Щедрін А. Т.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — 179 с. — Дата захисту: 20.06.2013.

Обґрунтовано методологічні засади, визначено тенденції та перспективи дослідження протестантизму в сучасному культурологічному дискурсі. Осмислено протестантизм як складний і багатовимірний соціокультурний феномен, визначено його роль у культуротворчому процесі незалежної України. З'ясовано особливості культурної ідентифікації сучасного українського протестантизму, проаналізовано ставлення протестантів до національної української культури. Розглянуто основні культурні практики протестантизму в соціокультурному просторі України.

2014

98. Апчел О. А. Документальний театр у контексті сучасної культури : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Апчел Олена Анатоліївна ; [наук. кер. Алфьорова З. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 273 с. — Дата захисту: 16.10.2014.

Уперше осмислено культурологічно-мистецтвознавчий аспект документального театру як новітнього морфологічного різновиду театральної культури на основі висвітлення методів та форм його сценічно-драматургічної репрезентації. З'ясовано соціокультурні основи виникнення й становлення сучасного документального театру, його суть як «межового» явища культури, сферу актуалізації документальних драматургічних наративів, формування «нової драми» як основи сучасного документального театру, роль методу «вербатім» як новітнього типу театрального наративу.

99. Гоц Л. С. Репрезентація магії в сучасній медіакulturі : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Гоц Людмила Сергіївна ; [наук. кер. Шейко В. М.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 246 с. — Дата захисту: 30.10.2014.

Уперше виявлено специфіку репрезентації в медіакulturі магії та міфологеми мага як актуального культурного коду масової свідомості сучасного суспільства з широким культуротворчим змістом. Визначено концептуальні моделі міфологеми мага як маніфестації універсального культурного архетипу «Маг» у медіакulturі. Відтворено механізм репрезентації феномену магії в сучасній медіакulturі. Міфологему мага осмислено як цілісний культурологічний феномен.

100. Манько С. Б. Мюзикл у художній культурі України кінця ХХ — початку ХХІ ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Манько Світлана Борисівна ; [наук. кер. Лошков Ю. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 222 с. — Дата захисту: 27.11.2014.

Досліджено феномен українського мюзиклу, підґрунтя якого простежується ще з національного музично-драматичного театру. Доведено: жанр мюзиклу є закономірним продуктом масової культури, що впливає на його функціонування у світовому та вітчизняному художньому просторі. Мюзикл розглянуто як цілісну систему, яка має жанрові різновиди, до яких належить і рок-опера. Здійснено комплексний аналіз його зародження, становлення та функціонування в сучасному соціокультурному просторі України. Виявлено й проаналізовано реалії й перспективи вдосконалення виконавської майстерності артистів мюзиклу в Україні.

101. Набоков Р. Г. Масові форми театрального мистецтва у святково-сміховій культурі України : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.04 «Укр. культура» / Набоков Роман Геннадійович ; [наук. кер. Кікоть А. А.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 241 с. — Дата захисту: 16.10.2014.

Досліджено феномени масових форм театрального мистецтва на прикладі найпопулярніших в Україні свят з багатою історією, які мають сміхову домінанту і репрезентують регіональну специфіку. Відповідно до стану

наукового осягнення концептів сміху, сміхового світу, народної сміхової культури та святкової культури визначено поняття святково-сміхової культури як культурної універсалії та фактора національної ідентифікації. Доведено, що веселощі, гумор, самоіронія, притаманні українським святам, зумовлюють особливе світобачення.

102. Прилипченко Н. С. Еволюція художніх текстильних промислів Слобожанщини в контексті української культури : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Прилипченко Надія Сергіївна ; [наук. кер. Білоцерківський В. Я.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 215 с. — Дата захисту: 30.10.2014.

Здійснено комплексне культурологічне дослідження народних текстильних промислів на Слобожанщині протягом другої половини XIX — початку XX ст. Розкрито специфіку культури виробництва їх основних видів — килимарства, коцарства, плхтових тканин, сукнарства, шовківництва, вишивки. Визначено загальноукраїнські та локальні особливості участі слобожан у традиційному килимарстві й коцарстві. Проаналізовано стан, досліджено та реконструйовано процес розвитку художнього килимарства як суттєвого компонента національно-культурного відродження України. Визначено перспективи дослідження народних художніх текстильних промислів у сучасному культурологічному дискурсі.

103. Савченко А. А. Культурологічні виміри енергоінформаційної складової еволюціонізму : дис. ... канд. культурології : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Савченко Анжеліка Анатоліївна ; [наук. кер. Щедрін А. Т.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 294 с. — Дата захисту: 25.11.2014.

Проаналізовано сутність і зміст визначення культурологічних вимірів енергоінформаційної складової еволюціонізму як актуальної моделі культурно-історичного процесу. Здійснено ретроспективний огляд історії культури як еволюційного процесу. Констатовано, що дослідження культурологічних вимірів енергоінформаційної складової еволюціонізму сприяють виробленню універсального світогляду, суттєво впливають на буття людини, її свідомість та поведінку.

104. Чілікіна Н. О. Тілесні практики в сучасній хореографічній культурі : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Чілікіна Наталія Олександрівна ; [наук. кер.

Чепалов О. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 201 с. — Дата захисту: 27.11.2014.

Досліджено засади невербальної комунікації в хореографічному мистецтві в результаті засвоєння принципів «тілесного знання». Доведено, що тілесність як смислову домінують культури ХХ ст. певним чином демонструють культурно-історичні моделі сучасного танцю, що склалися в неklasичному філософському дискурсі ХХ ст. Сучасний танець розглянуто як специфічний невербальний дискурс тіла, в якому виявляються актуальні культурно-історичні моделі тілесності.

2015

105. Брагін Ю. А. Формування предмета дослідження в концепціях В. Дільтея і К. Гірца: культурологічний аспект : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Брагін Юрій Анатолійович ; [наук. кер. Кислюк К. В.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — 204 с. — Дата захисту: 24.12.2015.

Уперше в українській культурології показано, що методологія науки про культуру формується під впливом культури наукового дослідження і визначається контекстом сучасного з нею етапу розвитку науки. Виконано порівняльний аналіз методів формування предмета дослідження в науках про дух та інтерпретативній антропології. Простежено провідну роль герменевтичного методу як способу формування предмета і як методу дослідження в концепціях В. Дільтея і К. Гірца. Сформульовано тезу про належність цих концепцій до герменевтичної парадигми культурології.

106. Наумкіна О. С. Етнічні мотиви в сучасних дизайнерських практиках українських модельєрів: культурологічні аспекти : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Наумкіна Ольга Сергіївна ; [наук. кер. Кікоць А. А.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — 226 с. — Дата захисту: 05.11.2015.

Уперше виявлено механізми відтворення етнічних мотивів у сучасній українській культурі в контексті творчості дизайнерів одягу. Доведено значення фактора модності для поширення етнічних мотивів та виконання ним не тільки естетичних, але й націєутворюючих та ідентифікаційних функцій. Виокремлено способи введення етнічних компонентів у моду, їх

концептуалізації: «репліка українського», стилізація, інтерпретація форми. Результатом використання етнічного мотиву в сучасній українській культурі саме «через подіум» є набуття ним статусу модного і, зрештою, масового.

107. Хом'якова О. В. Культурологічні аспекти формування мовно-культурних компетенцій студентів вищих навчальних технічних закладів України : дис. ... канд. культурології : спец. 26.00.04 «Укр. культура» / Хом'якова Ольга Володимирівна ; [наук. кер. Осипова Н. П.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — 273 с. — Дата захисту: 17.09.2015.

Досліджено соціально-культурні аспекти мовно-педагогічного спілкування як складової механізму формування загальних компетенцій студентів закладів вищої технічної освіти України, гносеологічні підвалини специфіки формування в цих закладах комунікаційного середовища. Проаналізовано соціокультурні чинники, що зумовлюють мовленнєву поведінку студентів інженерних спеціальностей. На прикладі конкретних вищих технічних навчальних закладів України визначено фундаментальні та професійні проблеми мовно-педагогічного спілкування й проаналізовано змістові аспекти реалізації культурних стратегій мовлення.

108. Шумакова С. Н. Генезис и эволюция харьковской школы циркового искусства : дис. ... канд. искусствоведения : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Шумакова Светлана Николаевна ; [науч. рук. Житницкий А. З.] ; М-во культуры Украины, Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2015. — 357 с. — Дата защиты: 05.11.2015.

Уперше в дискурсі українського мистецтвознавства запропоновано авторську експлікацію поняття «циркова школа»; визначено джерела й організаційні основи генезису і становлення харківської школи циркового мистецтва. Виявлено, реконструйовано й проаналізовано фактографію і хронологію еволюційного розвитку циркового мистецтва Харкова, розроблено його періодизацію; диференційовано типологічні особливості перетворень постановочних технік. Розкрито культуротворчий потенціал харківської циркової школи як одного з чинників формування національної ідентичності.

2016

109. Марційчук Ю. І. Процеси візуалізації в культурі незалежної України : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.04 «Укр.

культура» / Марційчук Юлія Іванівна ; [наук. кер. Шейко В. М.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2016. — 187 с. — Дата захисту: 09.06.2016.

Обґрунтовано методологічні засади, доведено необхідність інтеграції концептуальних ідей з метою виявлення специфіки візуалізації в культурі, детермінованості процесів сенсотворення в національно-культурному контексті. З'ясовано, що здобуття Україною державної незалежності потребувало відповідного образного моделювання, створення образно-символічного ряду, в якому відображаються смисли національної ідентичності. Візуалізацію розглянуто як модус реконструкції змістів культури минулого в аспекті значимості для сучасної України.

2017

110. Рудавіна І. Г. Театральні музеї України: виникнення та діяльність зі збереження й трансляції культурної спадщини (1923–1991 рр.) : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.05 «Музеєзнавство. Пам'яткознавство» / Рудавіна Ірина Геннадіївна ; [наук. кер. Лиман С. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2017. — 300 с. — Дата захисту: 29.06.2017.

Обґрунтовано необхідність виокремлення мережі музейних закладів, присвячених історії театру в Україні, у самостійну групу — театральну, розроблено структуру й ієрархію її видових підгруп. Виявлено передумови виникнення та простежено динаміку розвитку театральних музеїв у період 1923–1991 рр. Означено концепцію комплектування фондів театральних музеїв. Виявлено найефективніші форми візуалізації театральної спадщини, музейно-педагогічні та музейно-театральні засоби її популяризації.

2018

111. Бреславець Г. М. Реконструкція фольклорного тексту в українській музичній культурі останньої третини ХХ — початку ХХІ століття : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Бреславець Галина Миколаївна ; [наук. кер. Польська І. І.] ; М-во культури України ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 222 с. — Дата захисту: 29.11.2018.

Здійснено типологію форм та проявів реконструкції фольклорного тексту (РФТ) як цілісної культуротворчої системи. Визначено провідні форми наукової та мистецької РФТ, висвітлено специфіку виконавської реконструкції

фольклорного тексту. Виявлено культурологічні виміри композиторської РФТ в українському музичному мистецтві останньої третини ХХ — початку ХХІ ст. Охарактеризовано культурологічне значення реконструкції фольклорного тексту у творчості українських композиторів Ю. Алжнева, І. Гайденка, А. Загайкевич, І. Польського.

112. Мізяк В. Д. Культурологічні виміри режисерських практик у драматичних театрах Харкова другої половини ХХ — початку ХХІ ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.04 «Укр. культура» / Мізяк Віталій Дмитрович ; [наук. кер. Чепалов О. І.] ; М-во культури України ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 224 с. — Дата захисту: 20.12.2018.

Уперше на прикладі державних драматичних театрів Харкова виокремлено й узагальнено різноманітні режисерські практики в театральній культурі України другої половини ХХ — початку ХХІ ст. Виявлено культурні парадигми режисури, здійснено ретроспективний аналіз репертуарної політики, виявлено особливості режисерського рішення вистав багатьох представників харківської режисерської школи. Окремо досліджено результати впровадження принципів театру образного перетворення Леся Курбаса, що були частково спотворені або призабуті за умов ідеологічного тиску прихильників соціалістичного реалізму.

113. Понікаровська Н. А. Трансформація образів танатичної міфології в традиційній культурі України : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Понікаровська Наталія Андріївна ; [наук. кер. Панков Г. Д.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 209 с. — Дата захисту: 22.03.2018.

Досліджено трансформацію образів танатичної міфології, зокрема образу «заложних» в українській традиційній культурі від давнини до сучасності. Уявлення про «заложних» розглянуто як базатофункціональний феномен культури, одну з детермінант давньослов'янської культури. Проаналізовано еволюцію уявлень про категорію «заложних» у дохристиянський період, християнську добу, радянський період та в сучасній українській культурі.

114. Чумаченко М. О. Міфологема світла і темряви в православній культурній традиції : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Чумаченко Марина

Олександрівна ; [наук. кер. Панков Г. Д.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 234 с. — Дата захисту: 20.12.2018.

Досліджено роль смислосимволічних та метафоропоетичних конструктів світла і темряви в контексті культурного феномену релігійної творчості. Означено специфіку культурологічної реконструкції біблійного, агіографічного, патристичного та молитовного корпусів релігійних текстів. Виявлено семантику смислових утілень світла і темряви як провідників та виразників духовного досвіду особистості. Доведено значимість міфологеми світла і темряви в релігійно-культурній творчості, конструюванні та дієвості нормативно-регулюючого механізму релігійної культури.

115. Янина-Ледовська Є. В. Культурна обумовленість хореографічних інтерпретацій балету І. Стравінського «Весна священна» : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Янина-Ледовська Євгенія Вікторівна ; [наук. кер. Чепалов О. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2017. — 205 с. — Дата захисту: 01.02.2018.

На основі компаративного аналізу понад ста версій постановки балету І. Стравінського «Весна священна» виявлено спільне та відмінне в трактуванні культурних смислів, тем і образів і запропоновано типологію хореографічних інтерпретацій. Удосконалено методологію дослідження хореографічних трактувань «Весни священної» завдяки використанню культурологічного підходу. Виявлено специфіку актуалізації балету І. Стравінського як креативної складової простору сучасної культури. Проаналізовано модерну хореографію В. Ніжинського та її постмодерністські варіанти. Осмислено концептосферу інтерпретацій українських хореографів А. Рубіної, Г. Ковтуна та Р. Поклітару.

2019

116. Данилова В. Є. «Спеціальна художня подія»: види, функції, режисура (кінець ХХ — початок ХХІ ст.) : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Данилова Вікторія Євгенівна ; [наук. кер. Алфьорова З. І.] ; М-во культури, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — 199 с. — Дата захисту: 05.12.2019.

Проаналізовано аспекти зближення культури повсякденності і художньої культури й виникнення на цьому перетині явища «спеціальної художньої події». Виявлено особливості «спеціальних художніх подій» як інструментів впливу на суспільну й індивідуальну свідомість. Обґрунтовано роль «спеціальних художніх подій» у процесах створення та трансляції сучасної культури. Уперше введені до сучасного наукового обігу приклади організації різноманітних «спеціальних художніх подій» та їх сучасна типологія. Доведено, що організація «спеціальних художніх подій» є новітнім напрямом сучасної режисури масових дійств.

117. Лачко О. Ю. Рецепція постмодернізму в сучасній театральній культурі України : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.04 «Укр. культура» / Лачко Ольга Юріївна ; [наук. кер. Козак О. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — 191 с. — Дата захисту: 03.10.2019.

Окреслено генезу постмодерністських театральних практик у художній культурі другої половини ХХ ст. Виявлено взаємозв'язок між театром як сталою інституцією класичної театральної культури, постдраматичним театром як перехідною ланкою в некласичній театральній культурі та автономними театральними практиками постмодерністської культури. Охарактеризовано особливості трансформації перформансу, хепенінгу й інвайронменту в сучасній театральній культурі України і в мистецькому середовищі Харкова зокрема.

118. Лі Хань. Культуротворчі функції історичного костюма в ігровому кінематографі Китаю порубіжжя ХХ–ХХІ ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури», галузь знань — мистецтвознавство / Лі Хань ; [наук. кер. Алфьорова З. І.] ; М-во культури, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — 204 с. — Дата захисту: 19.12.2019.

Досліджено особливості функціонування історичного костюма в ігровому кінематографі Китаю порубіжжя ХХ–ХХІ ст. Визначено, що надбання традиційної культури Китаю (міфи та «вічні сюжети» середньовічної літератури, історичний китайський костюм — ханьфу) як певні знаково-символічні системи реалізують традиційні культурологічні функції: гармонізаторську, інформаційну, пізнавальну (гносеологічну), ціннісну (аксіологічну), комунікативну тощо.

119. Лі Чженьсін. Ціннісні компоненти видовищних мистецтв Китаю та динаміка їхньої взаємодії з театральною культурою Заходу (XX — поч. XXI ст.) : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Лі Чженьсін ; [наук. кер. Чепалов О. І.] ; М-во культури, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — 200 с. — Дата захисту: 19.12.2019.

Уперше доведено ідеологічність чинників, які стимулювали взаємообмін між китайською та європейською видовищними культурами у XX — на початку XXI ст. Виявлено особливості рецепції китайською видовищною культурою чинників радянської дійсності на рубежі XX–XXI ст. у формі екранізованих й осучаснених версій міфу про культурного героя як репрезентанта «справжніх цінностей».

120. Мостова І. С. Художньо-мистецькі аспекти ідентифікації народних танців Слобожанщини в контексті соціокультурного розвитку регіону : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура», галузь знань — мистецтвознавство / Мостова Ірина Сергіївна ; [наук. кер. Чепалов О. І.] ; М-во культури, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — 212 с. — Дата захисту: 28.11.2019.

Уперше досліджено взаємозв'язок композиційних та жанрово-семантичних ознак народних танців у контексті соціокультурного розвитку Слобожанського регіону. Виявлено прикметні ознаки локальних інваріантів народних танців і танцювального канону Слобожанщини та його відмінностей від канону народних танців інших регіонів України. Проаналізовано професіоналізацію народного танцю Слобожанщини; виявлено тенденції перенесення народних танців на сценічний простір; визначено особливості впровадження танцювального канону сучасними балетмейстерами Слобожанщини. Окреслено специфіку вітчизняних та закордонних етнохореологічних досліджень.

121. Новікова Г. Ю. Середовищний музей як феномен сучасних культурних індустрій : дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.05 «Музеєзнавство. Пам'яткознавство» / Новікова Ганна Юріївна ; [наук. кер. Жукова О. В.] ; М-во культури молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — 236 с. — Дата захисту: 28.11.2019.

Проаналізовано передумови виникнення середовищної музеєфікації, етапи інституціоналізації середовищних музеїв у

європейській музеєзнавчій традиції. Виокремлено головні ознаки, способи заснування, моделі середовищних музеїв, методи музеєфікації середовища на базі музею. Доведено можливість музеєфікації не лише реального (культурного та природного), а й нереального (фантастичного/казкового) середовища на основі об'єктів нематеріального культурного надбання. Запропоновано власні класифікацію середовищних музеїв та визначення понять «середовищний музей» і «тематичний парк культурницького спрямування». Запропоновано рекомендації щодо створення середовищних музеїв в Україні.

122. Семенова Н. М. Національна балетна вистава в українській хореографічній культурі ХХ — початку ХХІ століть : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура», галузь знань — мистецтвознавство / Семенова Наталія Миколаївна ; [наук. кер. Шейко В. М.] ; М-во культури, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — 240 с. — Дата захисту: 05.12.2019.

Охарактеризовано значення національної балетної вистави в розвитку української хореографії ХХ — початку ХХІ ст. Визначено сутність поняття «національна балетна вистава», її специфіку, особливості становлення та трансформації протягом ХХ–ХХІ ст., взаємодію її основних компонентів — музики, драми та хореографії. Простежено неокласичні тенденції в українській національній балетній виставі, проаналізовано специфіку її виражальних засобів та хореографічної мови; надано антологію національних балетних вистав на сцені ХНАТОБу ім. М. В. Лисенка.

123. Черкасова Н. О. Прокат фільму як чинник реалізації художнього потенціалу національного кінематографа : дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.04 «Кіномистецтво, телебачення» / Черкасова Наталія Олександрівна ; [наук. кер. Кравченко О. В.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — 245 с. — Дата захисту: 21.03.2019.

Уперше здійснено комплексне теоретичне дослідження основних проблем українського кінопрокату останнього десятиліття ХХ — початку ХХІ ст., окреслено етапи його становлення, моделі, розкрито соціокультурну функціональність. Концептуалізовано прокат фільму як механізм інтеграції кінорозповсюдження та кіноспоживання в єдиній кінематографічній парадигмі. Уведений до наукового обігу прокатного матеріал зумовлює подальше дослідження прокатного потенціалу сучасного вітчизняного кінематографа.

1.2 ЗАХИСТ ДОКТОРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

1996

124. Зборовец І. В. Мифологізація і театралізація реальності як соціокультурний феномен в советській драматургії 70-х — 80-х років ХХ століття : дис. ... д-ра мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія і історія культури» / Зборовец Іпполит Васильович ; Харків. гос. ін-т культури. — Харків, 1996. — 400 с. — Дата захисту: 27.06.1996.

Досліджено два найважливіші культурологічні процеси перехідного періоду: 1. Деміфологізація драматургії й театру; 2. Становлення альтернативного напрямку в мистецтві й формування нової ідейно-естетичної системи. Доведено, що деструкція соцреалізму в радянському мистецтві 70–80-х рр. підготувала розпад провідних жанрово-тематичних напрямів тоталітарної культури (історико-революційна драма, «виробнича» драма) і відкрила нові шляхи культуротворчості в галузі театрального мистецтва.

1998

125. Шило А. В. Невербальні і вербальні засоби образотвірної діяльності : дис. ... д-ра мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія і історія культури» / Шило Александр Всеволодович ; [науч. консультант Лозовой В. А.] ; М-во освіти України, Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — Харків, 1998. — 476 с. : іл. — Дата захисту: 25.11.1998.

Досліджено взаємозв'язок вербальних та іконічних засобів пластичного мислення, які забезпечують подібність зображення і того, що зображується. У структурі акту образотвірної діяльності виокремлено спеціальну семіотичну конструкцію, яка забезпечує конкретність пластичного образу, — так звану знакову морфологію. Досліджено її структуру та функції складових елементів — топологічного і типологічного описів та канонічного зразку. Проаналізовано механізм, який долучає знакову морфологію до образотвірної діяльності, — так звану ситуацію відсторонення. Виявлено її структуру і базові процедури — артифікацію й оприроднення. Надано типологію основних форм пластичного відношення художника до натури, за допомогою яких можлива її інтерпретація.

126. Алфьорова З. І. Візуальне мистецтво кінця ХХ — початку ХХІ століття : дис. ... д-ра мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Алфьорова Зоя Іванівна ; [наук. консультант Дяченко М. В.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 501 с. — Дата захисту: 30.10.2008.

Уперше фундаментально обґрунтована концепція становлення, розвитку та функціонування візуального мистецтва як складової морфологічної моделі сфери візуального. Розкрито сутність основних смислогенеруючих категорій — діяльності, комунікації, візуальності. Доведено, що кардинальні зміни у формогенезисі (зібридикація і концептуалізація візуальної форми) зумовили не тільки «розсіювання», але й інтегративне «візуальне мислення», що ввібрало в себе акціонізм, проєктний тип мислення, а також неканонічне пластичне мислення і нові технічні типи та підтипи (фотографічне, кінематографічне, телевізійне і відеомислення).

127. Лошков Ю. І. Диригентське оркестрове виконавство в контексті української культури ХVІІІ–ХІХ ст. : дис. ... д-ра мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Лошков Юрій Іванович ; [наук. консультант Шейко В. М.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 379 с. — Дата захисту: 26.05.2008.

Уперше фундаментально досліджено специфіку інтеграції диригентського виконавства європейського типу в культурне життя України ХVІІІ–ХІХ ст. на основі застосування системно-діяльнісного підходу. Виокремлено системні ознаки професійного музичного мистецтва. З'ясовано культурні сфери функціонування диригентського виконавства в Україні ХVІІІ–ХІХ ст. Доведено, що диригування як знакова система формувалося в Україні в межах професійної капельмейстерської діяльності, а естетичні засади диригентського виконавства закладали вчителі музики, активно культивуючи колективні форми європейського музикування.

128. Откидач В. М. Рок-музика як соціокультурне явище : дис. ... д-ра мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Откидач Володимир Миколайович ; [наук. консультант Зборовець І. В.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 393 с. — Дата захисту: 15.05.2008.

Досліджено історичні, соціокультурні, мистецтвознавчі аспекти функціонування рок-музики у світовій художній

культури. Виявлено сутність та специфіку, спільність і розбіжність двох типів рок-музикування — зарубіжного та радянського. Визначено, що молодіжні рухи 1960-х рр. наклали свій відбиток на загальне річище молодіжної культури та молодіжної музики. Підтверджено: найважливішим і рушійним аспектом у молодіжній культурі стали стосунки поколінь, які відіграли надзвичайну роль у становленні молодіжних протестів, нових відносин і нової музики.

129. Урсу Н. О. Сакральне мистецтво домініканського ордену на землях України (XVII–XIX ст.) : дис. ... д-ра мистецтвознавства : спец. 26.00.05 «Музеєзнавство. Пам'яткознавство» / Урсу Наталія Олексіївна ; [наук. консультант Іванов В. Ф.] ; М-во освіти і науки України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. — Кам'янець-Подільський, 2008. — 497 с. — Дата захисту: 18.12.2008.

Досліджено умови, історію утворення та екзистенції домініканських осередків в Україні. Визначено дати виникнення храмів, висвітлено імена вітчизняних та запрошених з інших країн митців, охарактеризовано архітектонічні системи і типи побудов; простежено семантичні коріння, стильові та художньо-композиційні особливості зодчества мєндикантів; проаналізовано інтеграційний зв'язок храмового зодчества та його сакрального наповнення; розглянуто архітектонічну метафорику мистецького доробку ченців. Здійснено спробу представити пам'яткоохоронне значення досліджень мистецького доробку ордену на українських землях.

130. Чепалов О. І. Жанрово-стильова модифікація вистав західноєвропейського хореографічного театру ХХ ст. : дис. ... д-ра мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Чепалов Олександр Іванович ; [наук. консультант Черкашина-Губаренко М. Р.] ; М-во культури і туризму України ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. — Київ, 2008. — 411 с. — Дата захисту: 28.03.2008.

Розглянуто проблеми розвитку сучасного танцю (modern та contemporary) у Західній Європі ХХ ст. з точки зору культурології та хореології, науки про танець. Визначено типові ознаки постмодерністського танцю та пов'язану з ним трансформацію концепції краси і розуміння танцю як такого, а також видозміни пластичної мови, зумовлені суто європейськими культурними паттернами. Виявлено генезу «театру танцю» та шляхи його

розвитку на прикладах хореографічних досвідів балетмейстерів Німеччини, Франції та Швеції.

131. Щедрін А. Т. Культурологічно-релігійознавчі виміри «вторинної» міфотворчості : дис. ... д-ра культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Щедрін Анатолій Трофимович ; [наук. консультант Дяченко М. В.] ; М-во культури і туризму, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 477 с. — Дата захисту: 27.05.2008.

Створено цілісну концепцію «вторинних» міфів як соціокультурного феномену. Виявлено загальне й особливе у відтворенні традиційних і «вторинних» міфів. Досліджено специфіку «вторинної» міфотворчості доби цивілізації, процес формування цілісного механізму відтворення «вторинних» міфів, специфіку функціонування натуралістичних та соціотехнічних міфів у соціокультурних трансформаціях спільнот Стародавнього Сходу, Античності, Середньовіччя та Відродження, Нового часу і епохи Модерну. Розглянуто проєкції проблеми буття позаземного розуму, їх еволюцію у «вторинному» міфотворенні доби постмодерну, яка знайшла віддзеркалення у формі «уфологічної програми» та програми СЕПІ (SETI).

2009

132. Кислюк К. В. Українська історіософія як феномен культурної пам'яті : дис. ... д-ра культурології : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Кислюк Костянтин Володимирович ; [наук. консультанти: Горський В. С., Карпенко І. В.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — 408 с. — Дата захисту: 10.09.2009.

У межах меморіальної культурології концептуалізовано українську історіософію як провідний депозитарій пам'яті в Україні. Українську історіософію визначено як систематизовані погляди на самотунність і самостійність української культури, народу, держави та Церкви у світовому історико-культурному контексті. Доведено, що еволюція української історіософії забезпечувала акумуляцію національно-культурної пам'яті, розширення її просторово-часових обривів, а також усталеність трансльованих нею уявлень. Завдяки цьому формувався модерновий меморіальний простір.

133. Малина В. В. Кам'яні хрести в Україні. XVIII–XX ст. : Онтологія. Типологія. Символіка. Функція : дис. ... д-ра

мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Малина Валерій Васильович ; [наук. консультант Федорук О. К.] ; М-во освіти і науки України, Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. — Миколаїв, 2009. — 393 с. — Дата захисту: 29.10.2009.

Сформульовано поняття «stavros» — вертикалізований хрестокамінь як знаряддя спокутування. Виокремлено основні положення ставрології — вчення про екуменічний хрест. Висвітлено етапи видобування каменю, виготовлення, несення, зведення, стояння хреста, форми його побутування в комплексах народного життя. Окреслено чинники, що вплинули на формування типології, символіки, образної стилістики і традицій українського кам'яного хресторобства, шкіль народної майстерності. Проаналізовано структуру функцій кам'яного хреста в ритуальному контексті.

2010

134. Кікоть А. А. Костюм в українській культурі: гендерні репрезентації : дис. ... д-ра культурології : спец. 26.00.04 «Укр. культура» / Кікоть Антоніна Андріївна ; [наук. консультант Дяченко М. В.] ; М-во культури і туризму, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 420 с. — Дата захисту: 03.09.2010.

Виконано аналіз традиційного та сучасного костюмів в Україні в контексті гендерної теорії та практики. Доведено, що поняття костюма маніфестується у виявах національної ідентичності, маскулітності/фемінності, в тілесних практиках. Обґрунтовано концепцію, згідно з якою костюм є індикатором трансформації гендерних образів і мультиплікатором символів у соціокультурному просторі України, сприяє евристичному розумінню релевантних гендерних характеристик української культури. Уперше в культурології костюм розглядається як повідомлення мовою візуальних знаків і як «культурне тіло» людини, за допомогою якого кожна культура творить свою індивідуальність.

135. Козак О. І. Феномен конфлікту в симфонічній драматургії: мистецько-культурологічні виміри : дис. ... д-ра мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Козак Олександра Іванівна ; [наук. консультант Польська І. І.] ; М-во культури і туризму, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 357 с. — Дата захисту: 29.04.2010.

Визначено специфіку конфлікту в інструментальній музиці, його предмет у симфонічній драматургії, а також її суттєві

властивості як моделі конфлікту в європейському симфонізмі. Виявлено змістовні відмінності таких мистецько-культурологічних феноменів, як «конфлікт» і «конфліктність», здійснено диференціювання співвідношень «конфлікт – контраст», «конфлікт – протиріччя», окреслено їх прояви у сфері симфонічної драматургії. Визначено особливості функціонування «конфліктної ситуації» як соціокультурної моделі конфлікту в інструментальній музиці. Окреслено базові функції конфлікту в цілісній концепції симфонічного твору.

2011

136. Оленіна О. Ю. Рольова специфіка мистецтва у сучасному культурно-комунікативному просторі : дис. ... д-ра мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Оленіна Олена Юрійвна ; [наук. консультант Левчук Л. Т.] ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. — Київ, 2011. — 395 с. — Дата захисту: 28.04.2011.

Уперше виконано системний аналіз теоретико-методологічних підходів до соціально-комунікативної інтерпретації феномену сучасного мистецтва. Запропоновано специфічний вимір у дослідженні сучасних художніх практик крізь призму «економіки символічного обміну». Обґрунтовано розуміння віртуальної реальності як нового середовища для інноваційних художніх практик і художніх комунікацій. Доведено взаємозв'язок мистецьких технологій і бізнес-комунікацій в аспекті застосування творчих методик під час створення комунікативних продуктів, технік, технологій.

2012

137. Герчанівська П. Е. Культурологічно-релігійнознавчі виміри української народної культури : дис. ... д-ра культурології : спец. 26.00.04 «Укр. культура» / Герчанівська Поліна Евальдівна ; [наук. консультант Щедрін А. Т.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2012. — 400 с. — Дата захисту: 27.09.2012.

Наведено результати дослідження української народної культури в культурологічно-релігійнознавчих вимірах. Розкрито сутність, склад і архітектуру цього феномену, його основні інваріанти. Визначено ключові аспекти світоглядної основи української народної релігійної культури. Досліджено варіативність її аксіосфери в процесі соціогенезу, взаємозв'язок

культурних цінностей із ціннісною орієнтацією особистості. Розглянуто особливості і чинники трансформації української народної релігійної культури в просторово-часовій системі координат. Оцінено роль мультикультуралізму в історичній динаміці різних форм релігійної культури українського народу.

138. Кравченко О. В. Культурна політика України: культурологічні аспекти концептуалізації та репрезентації : дис. ... д-ра культурології : спец. 26.00.04 «Укр. культура» / Кравченко Олександр Васильович ; [наук. консультант Шейко В. М.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2012. — 422 с. — Дата захисту: 24.05.2012.

Уперше культурну політику сучасної України проаналізовано на основі методологічних принципів культурології. Запропоновано розгляд культурної політики як багатовимірного процесу реалізації політичних інтересів на основі конструювання соціально актуальних смислів та форм культури, які стимулюють процеси ідентифікації. Розкрито розмаїття культурних трансформацій в Україні. Досліджено національні аспекти культурно-політичного дискурсу України та його соціальні репрезентації. Розроблено теоретичну основу інтегративної моделі культурної політики. Виявлено методологічну специфіку вітчизняної культурно-політичної практики, сформульовано принципові засади подальшої модернізації державної культурної політики.

2013

139. Рибалко С. Б. Традиційне вбрання як репрезентативна модель японської культури : дис. ... д-ра мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Рибалко Світлана Борисівна ; [наук. консультант Федорук О. К.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — 405 с. — Дата захисту: 10.10.2013.

Визначено роль традиційного японського вбрання в культурному діалозі, висвітлено його політичні, економічні та мистецькі рецепції в культурі Заходу, означено шляхи формування японських колекцій, розроблено методіку атрибуції складових японського традиційного костюмного комплексу. Проаналізовано японські костюмні комплекси в контексті змін соціокультурних парадигм, інтелектуальні зв'язки зображальних мотивів, що використовуються в декорі традиційного вбрання, з художньою практикою та культурними традиціями Японії.

2015

140. Смоліна О. О. Поетика культури православного чернецтва : дис. ... д-ра культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Смоліна Ольга Олегівна ; [наук. консультант Шило О. В.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — 414 с. — Дата захисту: 17.09.2015.

Досліджено поетику культури православного чернецтва як комплекс найважливіших образів світовідчуття, принципів духовної діяльності і результатів їх утілення. Поетика культури чернецтва розглянута через систему «вузлових точок» культурних текстів. Виявлено її структуру, естетичні уявлення і системні характеристики. Доведено, що поетика культури православного чернецтва існує у двох найбільше сформованих «ликах» — «чернеча культура» і «монастирська культура».

2017

141. Рябуха Н. О. Трансформація звукового образу світу у фортепіанній культурі: онто-сонологічний підхід : дис. ... д-ра мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Рябуха Наталія Олександрівна ; [наук. консультант Шаповалова Л. В.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2017. — 465 с. — Дата захисту: 15.06.2017.

Досліджено звуковий образ світу, зорієнтований на осмислення звукоцентричної парадигми музичної культури Новітнього часу. Обґрунтовано онто-сонологічну концепцію звукового образу світу через систему «ontos-sonos-logos» (буття–звук/звучання–смісл), виявлено засади цієї концепції у фортепіанній творчості. Звуковий образ світу детерміновано цілісним розмаїттям звуковідчуття людини, що корелюється звукообразним мисленням та імплікується в семіотичній структурі музичного твору в темброво-інструментальних образах-знаках.

2018

142. Воскобойнікова Ю. В. Регентська діяльність як системне явище сучасної православної культури : дис. ... д-ра мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Воскобойнікова Юлія Василівна ; [наук. консультант Лошков Ю. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 444 с. — Дата захисту: 21.06.2018.

Обґрунтовано доцільність конкретно-наукового виокремлення регентознавства як специфічного

міждисциплінарного напрямку. Запропоновано визначення поняття «регентська діяльність». Визначено структуру регентської діяльності, її механізми та різновиди. Обґрунтовано типологію церковних хорів. Наведено типологію сучасної регентської освіти, визначено специфіку професійної підготовки регентів у духовних та світських навчальних закладах.

143. Кирилова О. О. Танатологія декадентського кінематографа : дис. ... д-ра культурології : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Кирилова Ольга Олексіївна ; [наук. консультант Бондаренко В. Д.] ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. — Харків, 2018. — 439 с. — Дата захисту: 13.12.2018.

Обґрунтовано теоретико-методологічні засади танатології кіно як комплексної філософсько-культурологічної субдисципліни. Танатологію декадентського кінематографа вперше розглянуто як структуровану цілісність, що виникла в культурі декадансу межі XIX–XX ст., поширюється на сучасність, є формою культурологічної рефлексії, здійсненої кінематографічними засобами, стосовно декадансу як типу світогляду, символізму як філософсько-естетичної системи та модерну як стилю, транслює певний тип танатоорієнтованого світосприйняття, похідний від ментального типу декадента межі XIX–XX ст.

144. Щепакін В. М. Формування музичної культури Сходу та Півдня України в контексті західноєвропейських мистецьких впливів (друга половина XIX — початок XX ст.) : дис. ... д-ра мистецтвознавства : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Щепакін Василь Михайлович ; [наук. консультант Польська І. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 604 с. — Дата захисту: 14.06.2018.

Визначено широкий спектр культуротворчої діяльності іноземних музикантів у виконавстві, педагогіці, композиторській, музичнокритичній, антрепренерській та музично-підприємницькій сферах в Східному та Південному регіонах України. На основі долученого до наукового обігу масиву рідкісних та архівних матеріалів доведено вирішальну роль західноєвропейських музикантів як носіїв класичних музичних традицій у розвитку сольного, камерного, оркестрового, концертно-симфонічного, оперного виконавства, в упровадженні в Харкові й Одесі музичних навчальних і просвітницьких закладів, загальному впливові на розвиток музичних смаків населення цих міст.

145. Щербань А. Л. Орнаментацийні трансформації кераміки в традиційній культурі населення Лівобережної України (атрибутика, технологія, морфологія, семантика) : дис. ... д-ра культурології : [спец.] 26.00.04 «Укр. культура» / Щербань Анатолій Леонідович ; [наук. консультант Шейко В. М.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 435 с. — Дата захисту: 14.12.2018.

Уперше в культурології, за допомогою системного підходу вивчено орнаментацию кераміки як детерміноване культурою явище та її репрезентативну макроісторичну модель в історичній динаміці з урахуванням основних ознак культурно-традиційного поля, в якому існували люди конкретних спільнот у певні періоди. Обґрунтовано концепцію трансформації ролі декорованих глиняних виробів в обрядово-ритуальній та магійній практиках. Охарактеризовано відображення в орнаментацийі кераміки полілінійності розвитку місцевої культури, реакції її носіїв на кризові природно-кліматичні та соціокультурні явища, міграцій носіїв інокультурних орнаментальних традицій.

2019

146. Божко Л. Д. Туризм у контексті глобалізаційних процесів: історико-культурологічний аспект : дис. ... д-ра культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Божко Любов Дмитрівна ; [наук. консультант Дяченко М. В.] ; М-во культури України ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 558 с. — Дата захисту: 21.02.2019.

На основі систематизації історичної фактографії виявлено етапи формування і розвитку сучасного туризму в контексті еволюційної культури й обґрунтовано актуальність розроблення історико-культурологічної концепції розвитку туризму. Історико-культурологічний підхід дозволив дослідити еволюцію і динаміку туризму як феномену вітчизняної і світової культури, виявити трансформації, що існують у туристичних практиках і технологіях у контексті історичних соціокультурних реалій. Наголошено, що туризм є культууроутворюючим чинником, важливим засобом налагодження культурних зв'язків та міжкультурних комунікацій.

147. Коновалова І. Ю. Феномен композитора в європейській музичній культурі ХХ ст.: особистісні та діяльнісні аспекти : дис. ... д-ра мистецтвознавства : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури», галузь знання — мистецтвознавство / Коновалова Ірина Юрївна ; [наук. консультант Польська І. І.] ; М-во культури

України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — 540 с. —
Дата захисту: 27.06.2019.

Створено комплексну мистецтвознавчо-культурологічну концепцію феномена композитора. Виявлено інтегративне концептуальне поле досліджуваної наукової проблематики та визначено новий ракурс її комплексної теоретичної інтерпретації. Розглянуто трансформації феномена композитора в контексті динаміки парадигмальних змін в музичній культурі Новітнього часу. Запропоновано музичну авторологію як самостійний напрям сучасного мистецтвознавства та застосовано авторологічні механізми вивчення феномена композитора. Запропоновано нові дефініції понять «композитор», «музична творчість», «музичний твір», «музична культура».

148. Миславський В. Н. Українське кіномистецтво 20-х років ХХ ст.: організаційно-творчі трансформації : дис. ... д-ра мистецтвознавства : [спец.] 17.00.04 «Кіномистецтво, телебачення» / Миславський Володимир Наумович ; [наук. консультант Горпенко В. Г.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — 469 с. — Дата захисту: 21.03.2019.

Досліджено організаційно-творчі трансформації в українському кіномистецтві 20-х рр. ХХ ст., які полягають у становленні та розвитку кіногалузі України (кіновиробництво, кінофікація, кінопрокат). На основі всестороннього аналізу широкої джерельної бази і залучення до наукового обігу раніше невідомих архівних джерел та матеріалів періодики реконструйовано функціонування української кіногалузі, особливості її розвитку, визначено фактори, що вплинули на формування й розвиток українського кіномистецтва як основної складової української кіногалузі.

2. СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВЧЕНА РАДА

Д 64.807.02

2.1 ЗАХИСТ КАНДИДАТСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

1998

149. Карнаушенко В. В. Розробка засобів лінгвістичного забезпечення автоматизованої бібліографічної системи в галузі фізики плазми : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство та бібліографознавство» / Карнаушенко Віра Вікторівна ; [наук. кер. Асеев Г. Г.] ; Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1998. — 215 с. — Дата захисту: 28.05.1998.

Експериментально доведено, що розробка лінгвістичних засобів відповідно до особливостей проектування системи та поширення критеріїв відбору дескрипторів через дискрипторизацію синонімів-професіоналізмів дозволяють адаптувати комплекс традиційних інформаційно-пошукових мов до вимог системи управління базами даних і таким чином повно представляти предметну область у системі. Розроблена на основі єдиних міжнародних вимог лінгвістична підсистема бібліографічної БД «Plasma» надала можливості здійснювати обмін інформацією з іншими автоматизованими базами даних, а також подавати дані до Інтернет.

150. Маркова В. А. Бібліотечне обслуговування етнічних меншин України : дис. ... канд. пед. наук : спец. 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство та бібліографознавство» / Маркова Вікторія Анатоліївна ; [наук. кер. Кушнарєнко Н. М.] ; М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1998. — 192 с. — Дата захисту: 02.07.1998.

Уперше теоретично вивчено та обґрунтовано систему бібліотечного обслуговування етнічних меншин, доведено, що національно-особливе в їхніх інформаційних потребах виявляється, насамперед, у потребі отримання і використання інформації мовою свого етносу та інформації стосовно історії та традицій свого етносу незалежно від мовних та територіальних меж. Уперше бібліотечне обслуговування етнічних меншин розглянуто в контексті соціокультурного середовища. Запропоновано концептуальну модель системи бібліотечного обслуговування етнічних меншин в Україні.

2001

151. Біличенко О. Л. Культурно-виховна роль книги в умовах формування інформаційного суспільства : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство та бібліографознавство» / Біличенко Ольга Леонідівна ; [наук. кер. Ільганаєва В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2001. — 186 с. — Дата захисту: 20.04.2001.

Висвітлено культурно-виховну роль книги за умов формування інформаційного суспільства. З'ясовано історико-теоретичні проблеми формування книги як естетико-культурного чинника. Досліджено емоційні та естетичні мотиви читання та критерії оцінок творів художньої літератури, створено культурно-виховну модель актуалізації книги у виховному процесі.

152. Кобелев О. М. Бібліометричний аналіз розвитку українського бібліотекознавства в 1970–1990-ті рр. : дис. ... канд. пед. наук : спец. 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Кобелев Олександр Миколайович ; [наук. кер. Ільганаєва В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2001. — 245 с. — Дата захисту: 07.12.2001.

Визначено когнітивні можливості бібліометричних методів як інструменту аналізу управління розвитком бібліотекознавства та бібліотечного соціального інституту. Охарактеризовано кількісно-якісні аспекти бібліометрії у співвідношенні зі стратегічним розвитком пізнавальної структури бібліотекознавства на прикладі документального потоку українського бібліотекознавства в 1970–1990-ті рр. Розкрито перспективи порівняльної бібліометрії як складової частини методології порівняльного бібліотекознавства.

153. Сищенко С. В. Книгознавча підготовка фахівців у системі вищої бібліотечно-бібліографічної освіти України: теоретико-методологічні засади : дис. ... канд. пед. наук : спец. 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Сищенко Світлана Віталіївна ; [наук. кер. Низовий М. А.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2001. — 234 с. — Дата захисту: 07.12.2001.

Обґрунтовано ідею системного розвитку книгознавчої освіти в Україні. Виявлено закономірності розвитку книжкової комунікації. Доведено, що вони закладають теоретичні підвалини нової парадигми книгознавчої освіти, яка полягає в поєднанні інтеграції й

диференціації у підготовці фахівців для забезпечення функціонування основних її підсистем — книговидання, книгорозповсюдження і книговикористання. Розроблена автором концепція узагальнює існуючі й генерує нові освітні проекти. Обґрунтовано зміст навчання професіоналів у галузі книжкового та інформаційного маркетингу.

154. Тавальбех Али Халид Али. Стратегическое управление деятельностью библиотеки : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книговедение, библиотекведение, библиографоведение» / Тавальбех Али Халид Али ; [науч. рук. Ильганаева В. А.] ; Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2001. — 157 с. — Дата защиты: 18.05.2001.

Проаналізовано фактори функціонування та тенденції розвитку управління бібліотекою. Розроблено цілісний погляд на систему стратегічного управління на прикладі управління регіональною бібліотекою в умовах інформатизації. Перехід до стратегічного менеджменту і планування досліджується з погляду соціальної місії бібліотеки.

2002

155. Тавалбех Аль Серхан Ахмед. Международное сотрудничество библиотек на базе компьютерных технологий: современное состояние и перспективы : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книговедение, библиотекведение, библиографоведение» / Тавалбех Аль Серхан Ахмед ; [науч. рук. Филиппова Л. Я.] ; Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2002. — 188 с. — Дата защиты: 04.10.2002.

Виявлено нові і перспективні напрями та форми міжнародного бібліотечного співробітництва на основі комп'ютерних та Інтернет-технологій. Обґрунтовано застосування в бібліотечній діяльності комп'ютерних форм міжнародного книгообміну: електронної доставки документів, автоматизованого міжбібліотечного абонементу, електронних засобів професійних комунікацій у межах бібліотечних об'єднань та центрів; дистанційного навчання. Розроблено модель основних напрямів міжнародних взаємозв'язків на базі web-сервісів в умовах бібліотечної корпоративної мережі.

2003

156. Андрищенко О. А. Система бібліотечно-інформаційного забезпечення галузі фізичної культури і спорту в Україні : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство,

бібліотекознавство, бібліографознавство» / Андрющенко Олександр Анатолійович ; [наук. кер. Кушнарченко Н. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2003. — 233 с. — Дата захисту: 26.12.2003.

Проаналізовано стан бібліотечно-інформаційного забезпечення галузі фізичної культури і спорту в Україні. Вивчено зарубіжний досвід бібліотечно-інформаційного забезпечення галузі, напрями діяльності Міжнародної Асоціації спортивної інформації (IASI), інших світових і національних центрів спортивної інформації. Виявлено специфіку галузевих інформаційних потреб користувачів, розроблено їх класифікацію. Визначено особливості структури і закономірності розвитку галузевого документного потоку. Розроблено концептуальні засади формування системи бібліотечно-інформаційного забезпечення галузі фізичної культури і спорту в Україні, обгрунтовано її організаційно-функціональну структуру.

157. Денисенко С. О. Інтеграція краєзнавчих фондів бібліотек регіону в умовах інформатизації : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Денисенко Світлана Олександрівна ; [наук. кер. Кушнарченко Н. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2003. — 216 с. — Дата захисту: 10.10.2003.

Висвітлено еволюцію наукових уявлень про краєзнавчий фонд бібліотеки. Уточнено обсяг і зміст базових понять «краєзнавчий документ» і «краєзнавчий фонд». Виявлено специфіку краєзнавчих інформаційних потреб користувачів та краєзнавчих фондів бібліотек України. Розроблено концептуальні засади єдиного розподіленого краєзнавчого фонду бібліотек регіону. Запропоновано методичку селекції краєзнавчих документів в умовах інтеграції краєзнавчих фондів. Визначено стратегічні напрями збереження краєзнавчих фондів у бібліотеках регіону. Розглянуто основні складові інформаційної інфраструктури єдиного розподіленого краєзнавчого фонду бібліотек регіону.

158. Пасмор Н. П. Бібліотечно-інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів юридичного профілю : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Пасмор Надія Петрівна ; [наук. кер. Лозовой В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2003. — 257 с. — Дата захисту: 10.10.2003.

Виявлено вплив основних чинників на трансформацію соціальних функцій бібліотеки закладу вищої освіти.

Обґрунтовано інтегративну сутність цільової сапартної (підтримуючої) функції в поєднанні документної, інформаційної та когнітивної складових системи бібліотечно-інформаційного забезпечення самостійної роботи студентів. Розроблено концептуальну модель, визначено зміст і структуру документного, інформаційного та когнітивного складників системи бібліотечно-інформаційного забезпечення самостійної роботи студентів закладів вищої освіти юридичного профілю.

159. Чен Щзещинь. Библиотечно-информационные сети Китая: современное состояние и перспективы развития : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книговедение, библиотековедение, библиографоведение» / Чен Щзещинь ; [науч. рук. Филиппова Л. Я.] ; Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2003. — 187 с. — Дата защиты: 29.09.2003.

На прикладі університетських бібліотек досліджено питання організації бібліотечно-інформаційних мереж Китаю. Проаналізовано міжнародний досвід бібліотечного співтовариства у сфері комп'ютеризації, використання бібліотеками інтернет-технологій. Визначено національні особливості бібліотечних комп'ютерних мереж Китаю та особливості використання інформаційних і телекомунікаційних технологій в університетських бібліотеках Китаю. Розроблено і науково обґрунтовано напрями розвитку єдиної бібліотечної мережі університетів Китаю.

2004

160. Лучанская В. В. Формирование системы информационно-библиотечного обеспечения экологической сферы Крымского региона : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книговедение, библиотековедение, библиографоведение» / Лучанская Валентина Владимировна ; [науч. рук. Ильганаева В. А.] ; Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2004. — 210 с. — Дата защиты: 05.11.2004.

Виявлено основні напрями роботи з формування регіонально-галузевої системи інформаційно-бібліотечного обслуговування екологічної сфери Криму. Конструктивними елементами визначено: інформаційну політику – предметно-орієнтований інформаційний простір – інформаційний ландшафт – інноваційний когнітивно-інформаційний ресурс розвитку. Розглянуто формування регіонально-галузевої системи екологічної сфери як завдання управління створенням відповідного сегмента в інформаційному просторі Криму.

2005

161. Апшай Н. І. Стратегічні орієнтири розвитку бібліотек вищих навчальних закладів в умовах реформування освіти в Україні : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Апшай Надія Іванівна ; [наук. кер. Ільганаєва В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2005. — 202 с. — Дата захисту: 13.06.2005.

Запропоновано модельний стратегічний план розвитку бібліотек закладів вищої освіти, обґрунтовано основні напрями їхньої діяльності щодо формування інтегрованого освітньо-інформаційного середовища. Розроблено теоретичні та організаційно-технологічні засади формування корпоративної бібліотечно-інформаційної мережі бібліотек закладів вищої освіти. Запропоновано основні напрями формування Національної електронної освітньої бібліотеки України та підготовки бібліотекарів і читачів для роботи в єдиному освітньому інформаційному середовищі на партнерських засадах.

162. Карпенко О. О. Трансформація навчальної книги в умовах інформатизації вищої освіти : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Карпенко Олена Олексіївна ; [наук. кер. Ільганаєва В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2005. — 235 с. — Дата захисту: 14.06.2005.

Обґрунтовано загальну типологічну модель навчальної книги на основі змісту, форми, жанру, ролі в навчальному процесі, читачького та цільового призначень й особливості її адаптації до галузі бібліотечно-інформаційної освіти. Запропоновано класифікацію функцій підручника в умовах інформатизації за ознакою їх домінування. Визначено структурну композицію сучасного підручника як навчально-педагогічного комплексу, що інтегрує навчально-методичні матеріали. Установлено напрями вдосконалення навчальної книги в інформаційному середовищі вищої освіти.

163. Северин Л. С. Система бібліотечно-інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування в Україні : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Северин Людмила Степанівна ; [наук. кер. Кушнарєнко Н. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2005. — 233 с. — Дата захисту: 13.06.2005.

Визначено особливості інформаційних потреб представників органів місцевого самоврядування та місцевої громади як чинника створення системи бібліотечно-інформаційного забезпечення

органів місцевого самоврядування (БІЗОМС) в Україні, розроблено її структурно-функціональну модель. Визначено стратегічні напрями вдосконалення документно-ресурсної бази органів місцевого самоврядування в межах реалізації програми «Електронний уряд». Обґрунтовано пріоритетне значення інформаційно-аналітичної діяльності місцевої публічної бібліотеки та визначено напрями підвищення рівня інформаційної культури представників місцевої влади в контексті формування системи БІЗОМС.

2006

164. Бондаренко І. О. Зберігання бібліотечних фондів України в умовах інформатизації суспільства : дис ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Бондаренко Ірина Олександрівна ; [наук. кер. Кушнарєнко Н. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2006. — 197 с. — Дата захисту: 19.04.2006.

Досліджено теоретико-методичні засади зберігання бібліотечних фондів України з урахуванням впливу соціальних і технологічних чинників їх збереження в умовах інформатизації. Доведено методологічне значення аксіологічного підходу у визначенні ціннісних орієнтацій користувачів і бібліотечних фахівців щодо зберігання бібліотечних фондів для майбутніх поколінь. Узгоджено зміст понять «зберігання бібліотечного фонду», «збереження бібліотечного фонду», «схоронність бібліотечного фонду» та ін.

165. Булах Т. Д. Бібліотечна селекція документів в умовах інформатизації : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Булах Тетяна Дмитрівна ; [наук. кер. Ільганаєва В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2006. — 208 с. — Дата захисту: 19.04.2006.

Розглянуто бібліотечну селекцію як системне явище. Визначено основні етапи розвитку теорії бібліотечного відбору, передумови його трансформації в бібліотечну селекцію документів та її місце в технологічному циклі формування бібліотечного фонду в різні історичні періоди. Обґрунтовано кількісний склад та змістове наповнення основних видів бібліотечної селекції за умов інформатизації. Проаналізовано особливості первинного відбору окремих носіїв інформації та сформульовано основні орієнтири визначення співвідношення між документами в процесі комплектування фонду.

Охарактеризовано електронну систему бібліотечної селекції як перспективний напрям діяльності вітчизняних бібліотек.

2008

166. Бондаренко Т. О. Екологічна етика журналу «The Ecologist» у контексті глобалізаційних процесів у соціальних комунікаціях : дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : [спец.] 27.00.01 «Теорія та історія соц. комунікацій» / Бондаренко Таміла Олексіївна ; [наук. кер. Михайлин І. Л.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 195 с. — Дата захисту: 29.10.2008.

Досліджено екологічну етику альтернативного екологічного журналу «The Ecologist», який видається в Лондоні з 1970 р. Розкрито сутність екологічної етики часопису як особливого світогляду, який орієнтує людство на соціально значиму діяльність, спрямовану на гармонізацію відносин з довкіллям шляхом радикальної трансформації усталеного погляду на природу. З'ясовано роль соціальної комунікації, зокрема мас-медіа, у формуванні екологічної свідомості. Проаналізовано джерела, функції, етапи екологічної етики часопису «The Ecologist», висвітлено її концептуальні засади, обґрунтовано рекомендації щодо їх використання як основи екологічного світогляду.

167. Грабар Н. Г. Виховна діяльність бібліотек вищих навчальних закладів у сучасних соціально-комунікаційних умовах : дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Грабар Наталя Григорівна ; [наук. кер. Ільганаєва В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 196 с. — Дата захисту: 29.10.2008.

Уперше на теоретичному рівні обґрунтовано особливості виховної діяльності бібліотек закладів вищої освіти (ЗВО). Розвинуто уявлення про багаторівневу систему виховання особистості з урахуванням бачення бібліотечного середовища як головного елементу інформаційно-комунікаційного простору ЗВО. Визначено функціонально-змістові, структурно-організаційні аспекти виховної діяльності бібліотек ЗВО. Охарактеризовано концептуальну модель цієї діяльності, яка надасть можливість оптимально поєднувати всі вимоги до підготовки творчої особистості спеціаліста-професіонала.

168. Демчина Л. І. Вища бібліотечно-інформаційна освіта в сучасній Україні: формування документологічної складової : дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Демчина Любов Іванівна ; [наук. кер. Кушнарченко Н. М.] ; Харків.

держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 250 с. — Дата захисту: 28.11.2008.

Розглянуто документологічну складову вищої бібліотечно-інформаційної освіти як системне явище, що формується під впливом змін у соціально-комунікаційному середовищі за умов інформатизації та ступеневої освіти в Україні. Визначено основні стадії розвитку наукових і навчальних дисциплін документально-комунікаційного циклу. Доведено провідну роль документальної комунікації як домінанти змісту вищої бібліотечно-інформаційної освіти. Розроблено концептуальну та конкретно-дисциплінарну моделі документологічної складової підготовки бібліотечно-інформаційних кадрів.

169. Костирко Т. М. Система бібліотечно-інформаційних ресурсів вищих навчальних закладів: концептуалізація регіональних механізмів функціонування : дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Костирко Тамара Миколаївна ; [наук. кер. Льганаєва В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 271 с. — Дата захисту: 19.12.2008.

Досліджено бібліотечно-інформаційні ресурси закладів вищої освіти. Визначено системоутворювальний механізм формування системи бібліотечно-інформаційних ресурсів як єдиного інтеграційного ресурсу освіти регіонального рівня. Розглянуто нові підходи до формування системи науково-освітнього інформаційного ресурсу як складового елементу соціально-інформаційного модуля освіти. Доведено природність і необхідність корпоративних об'єднань закладів вищої освіти зі створення бібліотечно-інформаційних ресурсів.

170. Олійник О. В. Інформаційні технології дистанційного навчання у вищій бібліотечній освіті США : дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Олійник Ольга Віталіївна ; [наук. кер. Філіпова Л. Я.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 229 с. — Дата захисту: 19.12.2008.

Проаналізовано розвиток комп'ютеризації бібліотек США як передумови вдосконалення американської інформаційно-бібліотечної освіти. Визначено головні тенденції впровадження інформаційних технологій в освітній процес університетів США, серед яких виявлено пріоритет інформаційно-комунікаційних

технологій дистанційного навчання бібліотечних фахівців. Науково обґрунтовано інформаційно-комунікативну складову, визначено організаційні моделі дистанційного навчання бібліотечних фахівців у США з метою їх запровадження в систему вищої бібліотечно-інформаційної освіти України.

171. Чжао Лін. Національна бібліотека в стратегіях подолання цифрової нерівності : дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Чжао Лін ; [наук. кер. Ільганаєва В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 201 с. — Дата захисту: 28.11.2008.

Проаналізовано глобалізаційні фактори, що зумовлюють переформатування організаційно-функціонального устрою національних бібліотечних систем. Досліджено діяльність національної бібліотеки за умов розгортання інформаційно-комунікаційного середовища національних бібліотечних систем. Обґрунтовано становлення системно-інтеграційної функції національної бібліотеки і визначено тенденцію до утворення мережевої структури національних бібліотечних систем. Зазначено, що подолання цифрової нерівності в країнах можливе за умов створення єдиного інформаційно-комунікаційного середовища бібліотек.

2009

172. Афанасенко О. М. Система книгорозповсюдження в Україні в умовах інтеграції соціокомунікаційного простору : дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Афанасенко Олена Миколаївна ; [наук. кер. Низовий М. А.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — 227 с. — Дата захисту: 23.10.2009.

Узагальнено стан розвитку системи книгорозповсюдження в Україні. Визначено механізм правового регулювання книготорговельної галузі. Доведено, що напрямими оптимізації системи книгорозповсюдження є: удосконалення нормативної бази, впровадження технологій маркетингу, франчайзингу, логістики, розробка заходів щодо підвищення читацької активності населення, налагодження інформаційного обміну та комунікації з іншими соціокомунікаційними структурами. Запропоновано концептуальну модель системи вітчизняного книгорозповсюдження.

173. Жукова В. П. Професійно-діяльнісне середовище бібліотеки: чинники формування, структура й управління : дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Жукова Валерія Павлівна ; [наук. кер. Ільганаєва В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — 217 с. — Дата захисту: 18.03.2009.

Уперше сформовано цілісне уявлення про професійно-діяльнісне середовище бібліотеки, елементи якого взаємопов'язані і можуть існувати в режимі безпека/небезпека. Систематизовано головні негативні та шкідливі чинники професійно-діяльнісного середовища, які впливають на стан здоров'я персоналу. Розширено уявлення щодо структури професійно-діяльнісного середовища бібліотеки та його взаємозв'язку із кадровим та організаційним менеджментом. Запропоновано системне управління професійно-діяльним середовищем, сукупність умов праці та стану безпеки і здоров'я персоналу в бібліотеках.

174. Петрухно Ю. Є. Міжособистісна взаємодія в колективі як фактор інноваційного розвитку бібліотек : дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Петрухно Юлія Євгенівна ; [наук. кер. Ільганаєва В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — 248 с. — Дата захисту: 24.06.2009.

Розроблено теоретичні засади комунікаційної єдності колективу як необхідної умови інноваційного розвитку бібліотечних установ і елементу кадрового менеджменту в бібліотеках. Досліджено умови комунікаційного середовища бібліотек. Висвітлено особливості міжособистісної взаємодії. Доведено, що комунікаційна єдність є результатом спільних уявлень співробітників бібліотеки про мету, зміст, особливість, засоби здійснення загальної діяльності. На основі даних опитування створено комунікограми, використання яких уможливорює виявлення типових ситуацій у бібліотечних комунікаціях.

175. Соловйова М. В. Комерціалізація бібліотечно-інформаційної діяльності в умовах ринкової економіки України : дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Соловйова Марія Володимирівна ; [наук. кер. Давидова І. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — 240 с. — Дата захисту: 18.03.2009.

Визначено механізми економічного регулювання діяльності бібліотек України. Доведено, що напрямами підвищення

ефективності комерціалізації бібліотечно-інформаційної діяльності є її нормативно-правове регулювання, внутрішньобібліотечне управління, виробництво аналітичних інформаційних продуктів і послуг на основі техніко-технологічного переоснащення бібліотек і налагодження системи комунікацій з іншими соціокомунікативними структурами.

2010

176. Дурєєва Т. А. Адаптація комунікаційних технологій до бібліотечної діяльності в умовах інформаційного суспільства : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Дурєєва Тетяна Анатоліївна ; [наук. кер. Давидова І. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 223 с. — Дата захисту: 05.03.2010.

Визначено специфіку комунікаційних технологій, що висвітлюють певні етапи розвитку системи соціальних комунікацій: документальний, інформаційний, когнітивний. Досліджено використання комунікаційних технологій у бібліотечно-інформаційній діяльності України. Виконано порівняльний аналіз, запропоновано концепцію адаптації комунікаційних технологій до бібліотечно-інформаційної сфери. Виявлено напрями модернізації технологічного компонента професійної свідомості бібліотекаря з урахуванням стану та тенденцій розвитку комунікаційних технологій у бібліотечно-інформаційній сфері.

177. Коваленко І. П. Комунікаційні засоби формування правової культури бібліотечних фахівців : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Коваленко Ірина Павлівна ; [наук. кер. Соляник А. А.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 261 с. — Дата захисту: 04.03.2010.

Розроблено теоретико-методичні засади формування правової культури бібліотечних фахівців. Виявлено зміст і структуру правової культури. Визначено специфічні особливості професійної складової правової культури бібліотечних фахівців, запропоновано систему комунікаційних засобів її формування. За результатами соціологічного дослідження проаналізовано стан, визначено шляхи вдосконалення формування правової культури бібліотекарів на основі системи документоресурсних, інформаційно-сервісних, організаційно-управлінських комунікаційних засобів.

178. Коржик Н. А. Електронний абонемент як засіб удосконалення бібліотечно-комунікаційного сервісу : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Коржик Наталя Анатоліївна ; [наук. кер. Філіпова Л. Я.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 224 с. — Дата захисту: 22.12.2010.

Уперше предметом дисертаційного дослідження обрано електронний абонемент як засіб бібліотечно-комунікаційного сервісу. Узагальнено наукові уявлення з питань формування бібліотечно-комунікаційного сервісу й трансформації його складових в умовах впровадження інформаційно-комунікаційних технологій. Розроблено алгоритм роботи електронного абонемента як функціональної підсистеми інтегрованої АБІС з широкими можливостями інформаційного сервісу. Запропоновано методичні засади впровадження перспективної моделі електронного абонемента АБІС, спрямованої на вдосконалення бібліотечно-комунікаційного сервісу.

179. Мухамед'яров Н. Н. Бібліотека як соціально-комунікаційний центр формування здорового способу життя : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Мухамед'яров Наїль Нариманович ; [наук. кер. Давидова І. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 230 с. — Дата захисту: 04.03.2010.

Обґрунтовано теоретичні й організаційно-методичні засади функціонування бібліотеки як соціально-комунікаційного центру формування здорового способу життя (ЗСЖ). Доведено залежність її діяльності від рівня організації соціально-комунікаційного простору, специфіки інформаційних потреб користувачів, ступеня правового регулювання інформаційно-комунікаційної підтримки бібліотекою формування ЗСЖ. Охарактеризовано принципи засади формування цілісної системи бібліотечно-інформаційного забезпечення ЗСЖ у соціально-комунікаційній практиці. Соціальне партнерство розглянуто як інноваційний напрям взаємодії бібліотеки в соціально-комунікаційному просторі ЗСЖ.

180. Проценко Т. В. Система бібліотечно-інформаційного супроводу професійної діяльності сімейних лікарів в Україні : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Проценко Тамара Володимирівна ; [наук. кер. Новальська Т. В.] ;

Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — Київ, 2010. — 214 с. —
Дата захисту: 22.12.2010.

Розкрито сутність та особливості бібліотечно-інформаційного супроводу як цілеспрямовано організованого комунікаційного процесу безперервної підтримки професійної діяльності сімейних лікарів через комплекс інформаційних продуктів і послуг. Запропоновано систему комунікаційних засобів їх реалізації. На основі соціологічного дослідження виявлено особливості професійних інформаційних потреб сімейних лікарів як атракторів у системі бібліотечно-інформаційного супроводу. Обґрунтовано концептуальну модель багаторівневої системи бібліотечно-інформаційного супроводу професійної діяльності сімейних лікарів.

2011

181. Вахнован В. Ю. Соціологічні дослідження як комунікаційний складник системи менеджменту якості бібліотечних послуг : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Вахнован Вікторія Юріївна ; [наук. кер. Петрова Л. Г.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2011. — 211 с. — Дата захисту: 22.06.2011.

Уперше ґрунтовно розглядаються перспективи запровадження в бібліотеках України цілісної системи соціологічних досліджень як комунікаційного складника системи менеджменту якості бібліотечних послуг. Доведено залежність результативності функціонування системи менеджменту якості від налагодження стабільного зворотного зв'язку бібліотеки з користувачем на основі запровадження бібліосоціологічного моніторингу. Визначено базові критерії оцінювання якості бібліотечних послуг, виявлено основні рівні, напрями, методи та комунікаційні канали збору вірогідної професійно значущої соціологічної інформації.

182. Кузнецова М. М. Системне формування краєзнавчих електронних ресурсів бібліотек як складової соціально-комунікаційного простору регіону : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Кузнецова Марина Миколаївна ; [наук. кер. Кушнарченко Н. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2011. — 240 с. — Дата захисту: 19.10.2011.

Обґрунтовано необхідність системного формування краєзнавчих електронних ресурсів публічних бібліотек. Доповнено

уявлення про краєзнавчо-ресурсний потенціал обласних універсальних наукових бібліотек як провідних комунікаційних центрів бібліотечного краєзнавства в Україні. Досліджено концептуальні засади організації системи краєзнавчих електронних ресурсів публічних бібліотек України. Представлено структурно-функціональну модель створення та використання краєзнавчих електронних ресурсів публічних бібліотек України.

183. Литвиненко О. О. Дитяча книга в мультимедійному середовищі: сучасний стан та перспективи розвитку : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Литвиненко Ольга Олександрівна ; [наук. кер. Соляник А. А.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2011. — 240 с. — Дата захисту: 19.10.2011.

Визначено структуру та специфічні властивості мультимедійного середовища. Установлено особливості складу та структури вітчизняного потоку друкованої та мультимедійної дитячої книги. На основі соціологічного дослідження виявлено роль і місце друкованих та мультимедійних засобів і каналів комунікації в навчанні й дозвіллі сучасної дитини. Визначено організаційно-функціональні та технологічні трансформації комунікаційного середовища дитячого читання в Україні та світі. Запропоновано систему заходів з підтримки та розвитку дитячої книги в мультимедійному середовищі України.

184. Мар'їна О. Ю. Інформаційно-комунікаційна взаємодія як фактор розвитку регіональних бібліотечних систем : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Мар'їна Олена Юріївна ; [наук. кер. Давидова І. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2011. — 224 с. — Дата захисту: 16.02.2011.

Розвинуто уявлення про інформаційно-комунікаційну взаємодію бібліотек як форму соціокомунікаційної взаємодії. Сформульовано системні засади інформаційно-комунікаційної взаємодії в бібліотечних системах регіону: з'ясовано її основні канали, засоби, форми та рівні. Проаналізовано стан, доведено інтерактивне спрямування інформаційно-комунікаційної взаємодії в регіональних бібліотечних системах України. Окреслено резерви підвищення управління інформаційно-комунікаційною взаємодією в бібліотечній системі регіону.

185. Пасмор Ю. В. Бібліотечно-інформаційне забезпечення правової науки в Україні: напрями консолідації : дис. ... канд. наук

із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Пасмор Юлія Вікторівна ; [наук. кер. Шемаєва Г. В.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2011. — 272 с. — Дата захисту: 11.05.2011.

Уперше доведено необхідність консолідації правових бібліотек як стратегічної основи подальшого підвищення ефективності бібліотечно-інформаційного забезпечення правової науки в Україні. Обґрунтовано реалізацію багаторівневої консолідації шляхом посилення системних зв'язків між правовими бібліотеками на засадах професійних бібліотечних об'єднань, координації й кооперації діяльності бібліотек з іншими інформаційними установами й організаціями, інтеграції правових інформаційних ресурсів.

2012

186. Гавриш Н. Б. Формування корпоративних бібліотечно-інформаційних ресурсів як складової інформаційної інфраструктури фармацевтичної галузі України : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Гавриш Наталія Борисівна ; [наук. кер. Філіпова Л. Я.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2012. — 231 с. — Дата захисту: 18.10.2012.

Наведено головні фактори формування бібліотечно-ресурсної складової інформаційної інфраструктури фармацевтичної галузі України. Визначено типологічні і змістові складові електронних бібліотечно-інформаційних ресурсів. Виявлено й обґрунтовано переваги використання в корпоративних бібліотечних об'єднаннях фармацевтичного профілю сумісного лінгвістичного засобу — тезауруса MeSH. Запропоновано організаційні засади формування корпоративних галузевих бібліотечно-інформаційних ресурсів (на прикладі бібліотек закладів вищої освіти з підготовки фахівців для фармацевтичної галузі).

187. Колесникова Т. О. Комунікаційні моделі діяльності бібліотек ВНЗ в умовах інформатизації : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Колесникова Тетяна Олександрівна ; [наук. кер. Ільганаєва В. О.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2012. — 255 с. — Дата захисту: 14.03.2012.

Визначено тенденції розвитку комунікаційних моделей діяльності бібліотек закладів вищої освіти України,

охарактеризовано умови формування нових моделей, особливістю яких є можливість поєднання лінійного та нелінійного подання інформації. Досліджено, що в процесі еволюції на основі новітніх технологічних рішень лінійна комунікаційна модель діяльності бібліотеки змінюється на інтеракційну, а надалі — на інтеграційну. Доведено, що застосування комунікаційних моделей діяльності, які мають нелінійне спрямування, збільшує можливість якісних змін за умови неперервних змін параметрів діяльності бібліотек закладів вищої освіти та інформаційного простору освіти і науки.

188. Лесюк О. В. Бібліотечно-інформаційний сегмент комунікаційного середовища митної справи України: стратегії формування : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Лесюк Ольга Василівна ; [наук. кер. Соляник А. А.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2012. — 227 с. — Дата захисту: 19.10.2012.

Доведено необхідність формування бібліотечно-інформаційного сегмента як базової складової єдиного комунікаційного середовища митної справи України. Виявлено особливості інформаційних потреб користувачів митної інформації; визначено особливості складу, структури та динаміки розвитку вітчизняного потоку видань митної проблематики. З'ясовано стан бібліотечно-інформаційного забезпечення суб'єктів митної галузі. Розроблено стратегії формування якісного бібліотечно-інформаційного сегмента комунікаційного середовища митної справи України.

189. Швидка О. Б. Комунікаційне середовище: становлення та розвиток у добу інформаційного суспільства : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.01 «Теорія та історія соц. комунікацій» / Швидка Олена Борисівна ; [наук. кер. Давидова І. О.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2012. — 200 с. — Дата захисту: 18.10.2012.

Уперше обґрунтовано теоретичні засади формування комунікаційного середовища як об'єкта соціально-комунікаційної теорії в добу інформаційного суспільства, в подальшому — суспільства знань. Здійснено системне структурування та аналіз комунікаційного середовища, розглянуто його розвиток відповідно до трансформацій комунікаційної взаємодії від документаційних, інформаційних до когнітивних форм сучасного медіа-простору. Охарактеризовано напрями інституалізації та управління комунікаційним середовищем як перспективні тенденції гармонізації інформаційного простору України.

2013

190. Бакуменко Л. Г. Репозитарії бібліотек вищих навчальних закладів України: принципи організації корпоративної взаємодії : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Бакуменко Лариса Григорівна ; [наук. кер. Кушнарєнко Н. М.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — 236 с. — Дата захисту: 26.06.2013.

Доведено об'єктивну необхідність налагодження корпоративної взаємодії репозитаріїв бібліотек закладів вищої освіти (ЗВО) України. Визначено структуру та типологічні складові електронних ресурсів репозитаріїв бібліотек (РБ) ЗВО України. Запропоновано засади організації корпоративної взаємодії РБ ЗВО України: мету, завдання, застосування єдиної структури репозитаріїв та єдиних вимог до їх типо-видового наповнення електронними ресурсами, інтеграцію репозитаріїв бібліотек у мережі Інтернет.

191. Кислюк Л. В. Динаміка технологічно-організаційного розвитку бібліотек у комунікаційному просторі України : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Кислюк Любов Вікторівна ; [наук. кер. Фурман І. О.] ; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. — Харків, 2013. — 212 с. — Дата захисту: 26.06.2013.

Розкрито роль автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем у формуванні комунікаційного бібліотечного простору. Визначено вплив мультимедійних технологій на організаційні перетворення бібліотек. Виявлено й узагальнено бар'єри в процесі опанування інформаційних технологій бібліотечними закладами України. Визначено динамічний ряд технологічних змін, що впливають на організацію бібліотечної діяльності. Обґрунтовано подальший технологічно-організаційний розвиток бібліотек на засадах менеджменту.

192. Пічугіна Ю. О. Трансформація цензури в умовах розвитку системи соціальних комунікацій : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.01 «Теорія та історія соц. комунікацій» / Пічугіна Юлія Олександрівна ; [наук. кер. Ільганасва В. О.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — 193 с. — Дата захисту: 30.05.2013.

Сформовано уявлення про цензуру як комунікаційний бар'єр, що еволюціонує відповідно до розвитку соціокомунікаційної системи,

набуває нових форм і змісту. Доведено: вектор трансформації цензури спрямований у напрямі її диверсифікації та зміни цільового імперативу в системі соціальних комунікацій і охоплює контроль, моніторинг, аксіологічну оцінку, структурування та фільтрацію інформації в інформаційно-комунікаційних каналах. Запропоновано концепцію цензури як регуляторного механізму інформаційного простору демократичного суспільства.

193. Стрілець Н. О. Технології архівного збереження електронних бібліотечних ресурсів у мережевому комунікаційному просторі : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Стрілець Наталія Олександрівна ; [наук. кер. Філіпова Л. Я.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — 243 с. — Дата захисту: 24.04.2013.

Здійснено спробу об'єднати теоретичні положення бібліотекознавства та теорії архівування електронних документів з метою адаптування «електронних» і «архівних» властивостей цифрових сховищ документальної інформації до бібліотечної практики, створення сучасного електронного бібліотечного сховища (репозитарію) в системі соціальної комунікації. Визначено методи та технології архівного збереження електронних документів у бібліотеках. Запропоновано проєкт організації відкритого електронного архіву наукової бібліотеки (на прикладі ХДНБ ім. В. Г. Короленка), спрямований на використання технологій електронного архівування найцінніших наукових бібліотечних ресурсів.

194. Тишевська-Шапошник О. В. Комунікативні стратегії розвитку туристичної діяльності в регіоні : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.01 «Теорія та історія соц. комунікацій» / Тишевська-Шапошник Ольга Володимирівна ; [наук. кер. Соляник А. А.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — 253 с. — Дата захисту: 30.05.2013.

Визначено особливості інформаційної інфраструктури туристичної галузі, основу якої становлять спеціалізовані (туристичні підприємства) та неспеціалізовані соціальні інституції-посередники, що генерують, поширюють, систематизують, зберігають та надають у користування туристичну інформацію. Охарактеризовано основні комунікаційні канали та засоби поширення регіональної туристичної інформації. Розроблено комплекс комунікативних стратегій розвитку регіонального туризму.

2014

195. Васильченко М. М. Організаційно-функціональні трансформації архівів у сучасному соціально-комунікаційному середовищі : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.02 «Документознавство, архівознавство» / Васильченко Микола Миколайович ; [наук. кер. Кушнарєнко Н. М.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 231 с. — Дата захисту: 25.06.2014.

Проаналізовано діяльність архіву як соціокомунікаційної інституції в історичній ретроспективі з моменту виникнення архівів-бібліотек понині. Запропоновано визначення понять «архів», «архівокомунікологія», «архівне соціокомунікаційне середовище», «архівна комунікація». Визначено напрями реалізації комунікативної, організаційно-управлінської, науково-методичної, інформаційно-аналітичної, освітньої функцій та функції документальної пам'яті архіву. Визначено чинники, що впливають на розвиток архіву в електронному середовищі інформаційного суспільства.

196. Каїді В. В. Електронні видання як об'єкт комплектування фондів бібліотек України : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Каїді Вікторія Валеріївна ; [наук. кер. Шемаєва Г. В.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 297 с. — Дата захисту: 25.06.2014.

Розглянуто теоретико-організаційні засади комплектування фондів бібліотек України електронними виданнями локального та мережевого доступу, обґрунтовано теоретичні уявлення про комунікаційні процеси комплектування ними фондів бібліотек України. Охарактеризовано систему організаційно-методичних, нормативно-правових, техніко-технологічних складових комплектування фондів бібліотек України електронними виданнями. З'ясовано особливості тематичної та типо-видової структури вітчизняного потоку електронних видань як об'єкта комплектування бібліотечних фондів. Визначено засади комунікаційної взаємодії бібліотек з видавцями електронних видань.

197. Назаровець С. А. Інфометрична діагностика потоку веб-публікацій українських бібліотекознавців : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Назаровець Сергій Андрійович ; [наук. кер.

Соляник А. А.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 267 с. — Дата захисту: 17.10.2014.

Доведено необхідність застосування методів інфометричної діагностики потоку вебпублікацій для визначення параметрів ефективності функціонування наукової вебкомунікації, зокрема й у галузі українського бібліотекознавства. Розроблено класифікацію методів інфометричних досліджень, охарактеризовано систему індикаторів інфометричної діагностики, з'ясовано найефективніші серед них для оцінки стану наукової вебкомунікації. Визначено ступінь використання українськими бібліотекознавцями вебпублікацій відкритого доступу, проаналізовано структуру і динаміку функціонування потоку вебпублікацій українських бібліотекознавців, розроблено концептуальну модель інфометричної онлайн-діагностики його розвитку.

198. Смага О. В. Моніторинг документних потоків як комунікаційний засіб управління загальноосвітніми навчальними закладами України : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.02 «Документознавство, архівознавство» / Смага Олена Володимирівна ; [наук. кер. Філіпова Л. Я.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 227 с. — Дата захисту: 17.10.2014.

З'ясовано особливості складу та структури документних потоків закладів загальної середньої освіти. Визначено комунікативні властивості моніторингу документних потоків. Доведено, що об'єктами моніторингу мають бути потоки управлінської та галузевої документації закладів загальної середньої освіти. Запропоновано методика здійснення моніторингу на основі використання комплексу електронного моніторингового інструментарію. Розроблено організаційно-технологічну модель системи комп'ютерного моніторингу управлінських документних потоків у закладах загальної середньої освіти України.

2015

199. Глазунова Л. В. Бібліографознавство в Україні на сучасному етапі: організаційно-управлінський аспект : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Глазунова Людмила Володимирівна ; [наук. кер. Низовий М. А.] ; М-во культури

України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — 344 с. —
Дата захисту: 30.06.2015.

Системно розглянуто стан та перспективи розвитку бібліографознавства як полідисциплінарної та поліморфної науки соціокомунікаційного циклу. Визначено особливості аспектно-предметного поля вітчизняних бібліографічних розвідок. Охарактеризовано інституціональну структуру суб'єктів дослідницького процесу у сфері українського бібліографознавства, стан підготовки бібліографознавчих кадрів та функціонування галузевих наукових шкіл, систему професійних комунікацій як системоутворюючого компоненту організації та управління бібліографічною наукою. Запропоновано перспективну модель управління науково-дослідною бібліографічною діяльністю.

200. Мураховський А. Л. Концептуальні засади державної політики України в галузі книговидання та книгорозповсюдження : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Мураховський Анатолій Леонідович ; [наук. кер. Сенченко М. І.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — 220 с. — Дата захисту: 30.06.2015.

Визначено організаційні й економічні механізми державного регулювання українського книговидання та книгорозповсюдження. Досліджено й обґрунтовано проблемні аспекти і тенденції в книжковій галузі, що дозволяють осмислити головні напрями, методи, засоби формування і реалізації державної політики в означеній сфері. Сформульовано практичні рекомендації державної підтримки книжкової індустрії, що сприятиме подальшому розвитку книжкової справи й удосконаленню книги, забезпечить їй стабільне співіснування і конкурентоспроможність у системі соціальних комунікацій.

201. Ткаченко Т. П. Система менеджменту якості як засіб сталого розвитку бібліотек України : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Ткаченко Тетяна Петрівна ; [наук. кер. Шемаєва Г. В.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — 250 с. — Дата захисту: 01.07.2015.

Розроблено теоретичні, методичні і практичні пропозиції щодо вдосконалення механізму впровадження системи менеджменту якості в бібліотеках України. Узагальнено показники й критерії

визначення якості бібліотечної діяльності та індикатори результативності впровадження системи менеджменту якості. Удосконалено методіку оцінки результативності діяльності керівників структурних підрозділів бібліотеки та окремих процесів бібліотечної діяльності. Набуло подальшого розвитку документне забезпечення впровадження та функціонування системи менеджменту якості в бібліотеках України.

202. Хащина Х. О. Інформаційні ресурси місцевих державних архівних установ України: типологія, організація, перспективи розвитку : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.02 «Документознавство. Архівознавство» / Хащина Христина Олександрівна ; [наук. кер. Філіпова Л. Я.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — 232 с. — Дата захисту: 20.11.2015.

Досліджено й обгрунтовано особливості типологічної структури, визначено організаційні засади формування інформаційних ресурсів місцевих державних архівів, зумовлені їх місцевим походженням, поширенням електронної архівної продукції. Виявлено тенденції міжнародної інформаційно-архівної взаємодії між українськими державними архівами та зарубіжними архівними установами на місцевому рівні організації інформаційних ресурсів. Розроблено перспективні напрями розвитку системи електронних інформаційних ресурсів в обласних державних архівах, що стратегічно орієнтовані на інтеграцію до проєкту електронного урядування в Україні.

2016

203. И Цзя. Кинодокумент в социокоммуникационной среде КНР: организационно-функциональный аспект : дис. ... канд. наук по соц. коммуникациям : [спец.] 27.00.02 «Документоведение, архивоведение» / И Цзя ; [науч. рук. Маркова В. А.] ; М-во культуры Украины, Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков, 2016. — 217 с. — Дата защиты: 07.10.2016.

Досліджено історичний розвиток та стан організації функціонування кінодокумента в соціокомунікаційному середовищі КНР. Визначено теоретико-методичні засади дослідження кінодокумента як засобу соціальної комунікації. Виявлено головні закономірності розвитку кінематографічної інфраструктури в КНР. Досліджено тенденції в галузі організації збереження та забезпечення доступу до кінодокументів у КНР, окреслено напрями

вдосконалення діяльності інституцій документально-комунікаційної системи КНР у галузі архівування кінодокументів.

204. Кухаренко А. Л. Гуманістична парадигма діяльності бібліотек вищих навчальних закладів: теоретико-методичні засади розвитку : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Кухаренко Анжеліка Леонідівна ; [наук. кер. Кобелев О. М.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2016. — 246 с. — Дата захисту: 29.12.2016.

Доведено, що гуманістична парадигма діяльності бібліотек системи освіти базується на узгодженості цілей, завдань, методів і технологіях використання аксіологічного контенту виробничої складової бібліотек. Визначено блоки соціальних цінностей і гуманістичних орієнтацій, які слід долучати до транзитивної комунікаційної системи бібліотек закладів вищої освіти (ЗВО) України. Розроблено концептуальну модель гуманізації бібліотек ЗВО, яку доповнюють схема трансляції гуманістичних цінностей та структурно-функціональна схема формування гуманістичної компетентності бібліотекарів.

205. Кучерова О. М. Шкільна бібліотека у формуванні освітньо-комунікаційного простору України : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Кучерова Ольга Миколаївна ; [наук. кер. Давидова І. О.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2016. — 221 с. — Дата захисту: 07.10.2016.

Визначено концептуальні засади комунікаційної трансформації шкільних бібліотек у системі єдиного інформаційно-освітнього простору України, досліджено їх генезис в освітньому середовищі. Запропоновано модель шкільного інформаційно-освітнього порталу як інтегруючого комунікаційного середовища забезпечення доступу до освітньої інформації школярів та інших суб'єктів освітнього процесу. Визначено специфіку діяльності шкільних бібліотекарів, розкрито складові підвищення їх професійної компетентності.

206. Макаренко П. Д. Бібліотека як складова інформаційної інфраструктури системи інтелектуальної власності України : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Макаренко Павло Дмитрович ; [наук. кер. Шемяєва Г. В.] ; М-во

культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2016. — 203 с. — Дата захисту: 30.11.2016.

Уперше доведено необхідність підвищення ефективності функціонування бібліотек як базової складової інформаційної інфраструктури системи інтелектуальної власності України, яка має найпотужніший ресурсний, кадровий, сервісний і технологічний потенціал для агрегації, зберігання, систематизації, консолідації та надання в користування верифікованої інформації у сфері інтелектуальної власності. Визначено особливості інформаційно-ресурсного потенціалу наукових універсальних та галузевих бібліотек України, їх роль і завдання у формуванні розподіленого вебресурсу у сфері інтелектуальної власності.

207. Ніколаєнко Н. М. Інноваційні технології управління бібліотекою як соціокомунікаційною установою : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Ніколаєнко Наталія Миколаївна ; [наук. кер. Давидова І. О.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2016. — 238 с. — Дата захисту: 29.11.2016.

Надано комплексну характеристику інноваційних технологій управління бібліотекою в умовах інформаційного суспільства, визначено чинники, що зумовлюють їх диверсифікацію. Доведено необхідність виходу бібліотек на рівень системних трансформацій в управлінні. Запропоновано проектно-орієнтовану модель цільового управління, яка ґрунтується на широкому використанні інноваційних управлінських технологій (бенчмаркінгу, контролінгу, реінжинірингу, консалтингу, фандрайзингу).

208. Пристай Г. І. Бібліотека як складова культурно-мистецького середовища регіону : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Пристай Галина Іванівна ; [наук. кер. Новальська Т. В.] ; М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — Харків, 2016. — 225 с. — Дата захисту: 29.11.2016.

Розроблено теоретико-методичні засади розвитку культурно-мистецького середовища регіону. На основі здійснених соціологічних досліджень виявлено специфіку інформаційних потреб користувачів інформації в галузі культури та мистецтва; визначено особливості структури і динаміки розвитку інформаційно-ресурсного потенціалу обласних

універсальних наукових бібліотек України як основи формування культурно-мистецького середовища регіону; охарактеризовано стан електронних ресурсів та вебсервісів бібліотек; розроблено бібліоцентричну модель розвитку культурно-мистецького середовища регіону.

209. Ростовцев С. С. Формування системи інтернет-маркетингу в бібліотеках України : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Ростовцев Сергій Сергійович ; [наук. кер. Соляник А. А.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2016. — 230 с. — Дата захисту: 28.12.2016.

Визначено рівень теоретичної розробленості питань запровадження інтернет-маркетингу в бібліотеках вітчизняними науковцями; досліджено рівень використання складових інтернет-маркетингу в діяльності зарубіжних бібліотек; запропоновано комплекс інструментів та методик відстеження стану онлайн-діяльності бібліотек. Виконано контент-аналіз бібліотечних сайтів. За його результатами визначено ключові проблеми, вирішення яких можливе лише за умов системної реалізації інтернет-маркетингової стратегії; розроблено концептуальну модель системи інтернет-маркетингу, розкрито її базові складові й взаємозв'язки між ними.

210. Шемаєв С. О. Взаємодія бібліотек, музеїв, архівів у комунікаційному просторі України : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Шемаєв Сергій Олександрович ; [наук. кер. Кушнарєнко Н. М.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2016. — 220 с. — Дата захисту: 06.10.2016.

Обґрунтовано необхідність системної взаємодії бібліотек, музеїв та архівів для спільного вирішення завдань збереження, трансляції та інтегрування культурної спадщини до світового інформаційно-комунікаційного простору. Визначено основні фактори розвитку процесів взаємодії бібліотек з музеями та архівами. Доведено значення бібліотечних музеїв в активізації взаємодії як інноваційного процесу, розроблено концептуальні засади їх створення, основні положення яких реалізовано в підготовці музейної експозиції, присвяченої першому етапу історії розвитку ХДНБ ім. В. Г. Короленка. Проаналізовано особливості взаємодії бібліотек з музеями та архівами в зарубіжному й українському досвіді.

2018

211. Бережна К. С. Публічні бібліотеки України: вектори модернізації в інформаційному суспільстві : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Бережна Ксенія Сергіївна ; [наук. кер. Давидова І. О.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 236 с. — Дата захисту: 18.10.2018.

Висвітлено динаміку техніко-технологічних трансформацій публічних бібліотек України. Зокрема визначено напрями розгортання інформаційно-комунікаційного сервісу, виявлено ефективні інструменти та принципи створення комфортного інформаційно-комунікаційного середовища. Визначено вектори реформування системи публічних бібліотек України в умовах децентралізації, обгрунтовано шляхи соціально-економічної модернізації управління їхньою діяльністю.

212. Шевцова Ю. О. Бібліотекознавчі журнали провідних країн Європи як канал професійної комунікації : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій (д-ра філософії) : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство», 27 «Соц. комунікації» / Шевцова Юлія Олександрівна ; [наук. кер. Шемаєва Г. В.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 218 с. — Дата захисту: 01.06.2018.

Визначено напрями оптимізації професійно-комунікаційного середовища бібліотечних фахівців на засадах підвищення ефективності використання фахових журналів провідних країн Європи. Означено фактори впливу бібліотекознавчих журналів на професійну комунікацію; виявлено тематичну структуру провідних європейських журналів бібліотекознавчого профілю, з'ясовано ступінь їх використання українськими фахівцями. Визначено ядро європейських впливових журналів бібліотекознавчого профілю та обгрунтовано критерії їх ранжування як ефективного засобу професійної комунікації українських бібліотечних фахівців.

2.2 ЗАХИСТ ДОКТОРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

1994

213. Шаронова Н. В. Компараторная идентификация лингвистических объектов : дис. ... д-ра техн. наук : [спец.] 05.25.05 «Информ. системы и процессы» / Шаронова Наталия Валерьевна ; [науч. консультант Шабанов-Кушнаренко Ю. П.] ; Харьк. техн. ун-т радиоэлектроники. — Харьков, 1994. — 271 с. — Дата защиты: 18.11.1994.

Охарактеризовано і сформульовано новий науковий напрям у галузі комп'ютерної лінгвістики — концепцію застосування методу компараторної ідентифікації під час вирішення завдань обробки текстової інформації й дослідження мовної поведінки людини. На основі теорії інтелекту, концепції та методів, запропонованих і обґрунтованих у дослідженні, визначено перспективні напрями в галузі комп'ютерної обробки текстової інформації машинних систем. Розроблено програмні комплекси автоматизованої системи смислового аналізу зображень та комп'ютерного перекладу.

1995

214. Нефедов Л. И. Информационные технологии и модели анализа и синтеза социально-экологических систем : дис. ... д-ра техн. наук : [спец.] 05.25.05 «Информ. системы и процессы» ; [спец.] 05.13.05 «Системы автоматизации проектирования» / Нефедов Леонид Иванович ; [науч. консультанты: Петров Э. Г., Вайнер В. Г.] ; Харьк. гос. техн. ун-т стр-ва и архитектуры. — Харьков, 1995. — 334 с. — Дата защиты: 30.03.1995.

Сукупність одержаних у дисертації результатів є теоретичним узагальненням і розвитком досліджень у галузі інформаційних технологій та моделей аналізу і синтезу соціально-економічних систем на прикладі нової житлової забудови і тієї, що реконструюється, а також внеском у рішення проблеми підвищення ефективності та якості житлової забудови.

1999

215. Филиппова Л. Я. Библиографические системы Украины в информационно-компьютерном пространстве: теория, организация, технология : дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книговедение, библиотековедение, библиографоведение» / Филиппова Людмила Яковлевна ; М-во культуры и искусств Украины, Харьк. гос. акад. культуры ; [науч. консультант

Асеев Г. Г.]. — Харьков, 1999. — 436 с. — Дата захисти: 17.09.1999.

На прикладі бібліографічної системи науково-технічного профілю розкрито теоретичні, організаційні й технологічні проблеми формування автоматизованих бібліографічних систем України в умовах інформаційно-комп'ютерного середовища. Запропоновано «користувацький» підхід до організації бібліографічних систем і баз даних, який дозволяє визначити місце, значення і перспективи розвитку інформаційних і бібліографічних кадрів у комп'ютерно-комунікаційному просторі. Набув розвитку новий напрям в інформаційно-бібліотечній науці, базований на використанні інформаційних ресурсів і технологій мережі Інтернет.

2005

216. Дерлеменко В. В. Система розповсюдження сільськогосподарської науково-технічної інформації в Україні: створення вітчизняної концептуальної моделі : дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Дерлеменко Віталій Володимирович ; [наук. консультант Кушнарєнко Н. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2005. — 441 с. — Дата захисту: 11.03.2005.

Запропоновано концептуальну модель, визначено структуру національної системи поширення сільськогосподарської науково-технічної інформації (СРСНТІ) та її основних підсистем, їх функції, рівні внутрішньої і зовнішньої інтеграції. Науково обґрунтовано систему інформаційних ресурсів, продуктів та послуг, нові форми та методи поширення сільськогосподарської науково-технічної інформації в Україні. Охарактеризовано теоретичні засади формування корпоративного довідково-інформаційного фонду національної СРСНТІ та напрямів його інтеграції в інформаційно-галузеве середовище.

2006

217. Петрова Л. Г. Соціально-економічні аспекти розвитку бібліотек України в сучасних умовах : дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Петрова Людмила Григорівна ; [наук. консультант Чачко А. С.] ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — Київ, 2006. — 475 с. — Дата захисту: 18.04.2006.

Теоретично узагальнено соціально-економічні аспекти функціонування бібліотеки як суспільно важливої інформаційної інтелектуально-виробничої системи. Проаналізовано науково-

теоретичні підходи до економічної діяльності бібліотек, доповнено термінологічну систему предметної сфери. Визначено періодизацію розвитку бібліотеки як суб'єкта соціально-економічних трансформацій. Розглянуто особливості організації діяльності бібліотеки як суб'єкта господарювання та вивчено динаміку змін системи управління бібліотеками в процесі адаптації до ринкових взаємодій. Обґрунтовано концепцію соціально-економічного розвитку бібліотеки.

218. Соляник А. А. Система документопостачання фондів бібліотек України: теоретико-методологічний аспект : дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Соляник Алла Анатоліївна ; [наук. консультант Кушнарєнко Н. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2006. — 436 с. — Дата захисту: 10.02.2006.

Означено теоретико-методологічні засади оптимізації системи документопостачання фондів бібліотек. Розвинуто класифікацію джерел і способів документопостачання, розроблено періодизацію виникнення та розвитку складових системи документопостачання бібліотечних фондів у контексті еволюції документальної комунікації. Узагальнено зарубіжний досвід і науково обґрунтовано напрями оптимізації системи документопостачання бібліотечних фондів бібліотек України за умов формування національної електронної бібліотеки. Розроблено концептуальну модель сучасної системи документопостачання.

2008

219. Давидова І. О. Інноваційна політика бібліотек України: зміст та стратегії розвитку в інформаційному суспільстві : дис. ... д-ра наук з соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Давидова Ірина Олександрівна ; [наук. консультант Ільганаєва В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 444 с. — Дата захисту: 25.06.2008.

Розроблено теоретико-методологічні засади формування інноваційної політики бібліотек України за умов їх функціонування на документно-інформаційному й інформаційно-когнітивному рівнях соціальних комунікацій. Удосконалено теорію парадигмальних змін у бібліотечній сфері. Науково обґрунтовано рекомендації щодо управління інноваційним розвитком бібліотек, сформовано стратегії їх розвитку. До наукового обігу введено поняття «бібліотечне виробництво» та «індустріальне бібліотечне виробництво», визначено ознаки бібліотеки як ринково-виробничого

комплексу. Запропоновано визначення бібліотеки як виробничої системи і складової інформаційної інфраструктури суспільства.

2009

220. Шемаєва Г. В. Бібліотека в системі наукової комунікації: коеволюційні процеси розвитку : дис. ... д-ра наук з соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Шемаєва Ганна Василівна ; [наук. консультант Ільганаєва В. О.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — 446 с. — Дата захисту: 24.06.2009.

Виявлено закономірності коеволюційних процесів бібліотеки в системі наукової комунікації, простежено взаємозалежність процесів зародження, становлення і розвитку бібліотеки, науки та системи наукової комунікації, їх організаційно-функціональні трансформації в умовах інформаційного суспільства. Визначено напрями розвитку електронних ресурсів бібліотек України як інтеграційного фактора в системі наукової комунікації. Доведено провідну роль бібліотеки в сучасній моделі наукової комунікації та послідовність зміни моделей функціонування бібліотеки в системі наукової комунікації: лінійна – інтераційна – інтеграційна – аналітико-когнітивна.

2011

221. Маркова В. А. Книжкова комунікація: теорія, історія, перспективи розвитку : дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій : спец. 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Маркова Вікторія Анатоліївна ; [наук. консультант Кушнарєнко Н. М.] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2011. — 406 с. — Дата захисту: 22.06.2011.

Розглянуто книжкову комунікацію в теоретичному, історичному та прогностичному аспектах. Доведено, що подолання технічних, соціальних і психологічних бар'єрів на шляху руху повідомлення від автора до читача можливе лише за умови взаємопов'язаного розвитку книжкової й електронної комунікації. Розглянуто еволюцію структури книжкової комунікації та функцій її головних компонентів (автора, читача, посередників, книги), виявлено трансформації, що відбуваються з ними в новому комунікативному середовищі. Запропоновано концептуальну модель розвитку системи книжкової комунікації в сучасному комунікаційному просторі.

2013

222. Артамонова Н. О. Система інформаційно-бібліотечного та патентного забезпечення медичної науки України: генезис,

структура, стратегії розвитку : дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Артамонова Неоніла Олегівна ; [наук. консультант Філіпова Л. Я.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — 485 с. — Дата захисту: 27.03.2013.

Обґрунтовано теоретико-методологічні та організаційні засади функціонування системи інформаційно-бібліотечного та патентного забезпечення (ІБПЗ) медичної науки України в умовах розвитку сучасного соціокомунікаційного простору. Визначено головні етапи еволюціонування ІБПЗ медичної науки. Проаналізовано організаційну структуру системи ІБПЗ медичної науки, запропоновано стратегічні орієнтири її інноваційного розвитку.

223. Кобелєв О. М. Інформаційно-аналітична діяльність бібліотек України: теоретико-методологічні засади розвитку : дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Кобелєв Олексій Миколайович ; [наук. консультант Ільганаєва В. О.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — 502 с. — Дата захисту: 24.04.2013.

У дослідженні доведено, що розвиток інформаційно-аналітичної діяльності в бібліотеках об'єктивно зумовлений посиленням їх комунікаційних функцій за умов ускладнення соціально-комунікаційної взаємодії. Досліджено еволюцію наукових поглядів на проблеми формування теоретико-методологічних засад розвитку інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек України. Виявлено закономірності становлення, сформульовано головні завдання організації, розроблено перспективні напрями оптимізації інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек України в умовах переходу до суспільства знань.

2016

224. Сербін О. О. Бібліотечна систематизація наукової інформації: теоретико-методологічні засади розвитку : дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Сербін Олег Олегович ; [наук. консультант Сенченко М. І.] ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. — Харків, 2016. — 460 с. — Дата захисту: 06.10.2016.

Досліджено сутність і значення бібліотечної систематизації як змістовно-функціональної основи бібліотечно-бібліографічних

класифікаційних систем у контексті розвитку класифікацій наук. Виявлено й охарактеризовано основні класифікаційні системи різних епох, що відбивають еволюційність саме систематизаційних підходів до організації інформації; виокремлено й охарактеризовано структурно-логічні та сутнісно-ідеологічні принципи організації класифікаційних систем у контексті систематизації; обґрунтовано необхідність і можливість оптимізації та уніфікації процесів організації інформації в бібліотеках України на основі застосування єдиної класифікаційної системи — УДК.

225. Синєокий О. В. Фонодокумент у світовому комунікаційному просторі: еволюція, сучасний стан, напрями трансформацій : дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.02 «Документознавство, архівознавство» / Синєокий Олег Володимирович ; М-во освіти і науки України, Запоріж. нац. ун-т. — Харків, 2016. — 450 с. — Дата захисту: 29.12.2016.

Визначено сутність, класифікацію, функції фонодокументів. Охарактеризовано специфіку організації їх архівного зберігання. Запропоновано шляхи щодо вдосконалення роботи фондоархівів. Сформульовано концептуальну модель циклічного розвитку системи фонодокументної комунікації в сучасних умовах. Виокремлено музичні фонодокументи як особливий кластер у комунікаційному просторі. На основі узагальнення історичного досвіду доведено циклічність розвитку системи виробництва, розповсюдження та зберігання музичних фонодокументів, обґрунтовані перспективи їх субформатних модифікацій.

226. Шевченко О. В. Система документаційного забезпечення торговельної галузі України: теоретико-методологічні засади : дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.02 «Документознавство, архівознавство» / Шевченко Олена Василівна ; [наук. консультант Філіпова Л. Я.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2016. — 467 с. — Дата захисту: 28.12.2016.

Обґрунтовано новий науковий напрям — торговельне документознавство, що має предметом дослідження закономірності розвитку систем торговельної документації. Проаналізовано структуру комунікаційного середовища торговельної документації, здійснено аналіз її типово-видового складу, зокрема на електронних носіях. Визначено передумови еволюціонування системи документаційного забезпечення торговельної галузі та її поняттєво-категоріальний апарат. Розроблено концептуальну модель, запропоновано напрями

вдосконалення системи документаційного забезпечення торговельної галузі України.

2018

227. Булах Т. Д. Рекламна комунікація в книжковій галузі: теоретико-методологічний аспект : дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Булах Тетяна Дмитрівна ; [наук. консультант Соляник А. А.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 441 с. — Дата захисту: 19.10.2018.

Запропоновано новий науковий напрям міждисциплінарного дослідження рекламної комунікації в книжковій галузі як соціокультурного феномену й важливої складової системи соціальних комунікацій. Подано авторське визначення обсягу і змісту понять «реклама» та «рекламна комунікація». Визначено основні етапи розвитку, охарактеризовано основні види й сутнісні характеристики рекламної комунікації в книжковій галузі. Виокремлено основні складові видавничої, книготорговельної та бібліотечної підсистем рекламно-комунікативної системи книжкової галузі.

228. Мар'їна О. Ю. Бібліотеки України в цифровому медіапросторі: теоретико-методологічні засади розвитку : дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій : [спец.] 27.00.03 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Мар'їна Олена Юріївна ; [наук. консультант Давидова І. О.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 513 с. — Дата захисту: 18.10.2018.

Обгрунтовано науковий напрям, пов'язаний з формуванням, збереженням і підвищенням статусу бібліотек у системі електронних комунікацій. Розкрито зміст адаптації бібліотек до цифрового медіапростору, виокремлено рівні цифрової модернізації вітчизняних бібліотек, визначено напрями інтеграції зарубіжних і вітчизняних бібліотечних установ до цифрового медіапростору. Здійснено вебметричний аналіз 185 сайтів національних бібліотек, складено умовний рейтинг популярності їх у світі. Запропоновано парадигму цифровізації наукового контенту, пов'язану з розвитком відкритих архівів, вебархівуванням тощо. Окреслено шляхи інтеграції бібліотек України до євроатлантичного цифрового контенту.

3. ПЕРЕАТЕСТАЦІЯ ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ ЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ

1998

229. Кушнарєнко Н. Н. Библиотечное краєведение: теоретико-методологический аспект : дис. ... д-ра пед. наук : спец. 05.25.03 «Библиотечноеведение и библиографоведение» / Кушнарєнко Наталья Николаевна ; Моск. гос. ин-т культуры ; [науч. консультант Столяров Ю. Н.]. — М., 1993. — 980 с. — Дата захити: 21.12.1993. — Дата переаттєстации: 20.01.1998.

Це перша фундаментальна праця, в якій здійснено системне дослідження бібліотечного краєзнавства як відносно самостійної сфери професійної діяльності, яка інтегрує бібліотечнознавчі та краєзнавчі знання, комплексно досліджено його еволюцію, динаміку стану, визначено тенденції структурно-функціональної трансформації у взаємозв'язку та взаємозалежності підсистем, внутрішніх і зовнішніх зв'язків.

1999

230. Мейжис И. А. Социально-психологические основы библиотечного обслуживания : дис. ... д-ра пед. наук. : спец. 05.25.03 «Библиотечноеведение и библиографоведение» / Мейжис Ирина Альбертовна ; М-во культуры России, С.-Петербург. гос. акад. культуры. — СПб., 1996. — 363 с. — Дата захити: 14.05.1996. — Дата переаттєстации: 20.10.1999.

Здійснено багатоаспектне дослідження бібліотечного обслуговування, яке дозволило розглянути соціально-психологічний контекст системи «інформація – бібліотекар – користувач».

2000

231. Дерлеменко В. В. Зарубежные библиографические базы данных по сельскому хозяйству: анализ и проблемы использования в Украине : дис. ... канд. пед. наук : спец. 05.25.03 «Библиотечноеведение и библиографоведение» / Дерлеменко Виталий Владимирович ; [науч. рук. Каразанова Л. Н.] ; Моск. гос. ин-т культуры. — М., 1994. — 166 с. — Дата захити: 28.10.1994. — Дата переаттєстации: 20.01.2000.

Виявлено і досліджено масиви системи зарубіжних бібліографічних баз даних з сільського господарства, розкрито теоретико-методологічні засади їх функціонування. Розроблено фасетно-блочну класифікацію баз даних, створено

концептуальну модель використання їх в Україні, адаптовану до становлення нових соціально-економічних відносин.

2008

232. Агаркова А. А. Мифопоэтика как способ создания образа региона : на материале Донбасса : дис. ... канд. культурологии : спец. 24.00.01 «Теория и история культуры» / Агаркова Анна Алексеевна ; [науч. рук. Дуков Е. В.] ; Гос. ин-т искусствоведения М-ва культуры Рос. Федерации. — М., 2002. — 189 с. — Дата защиты: 16.12.2002. — Дата переаттестации: 30.10.2008.

Досліджено специфіку регіональної міфопоетики Донбасу та її ролі у створенні культурного образу краю. Матеріалом для дослідження були обрані поетичні тексти пісень про Донбас, що містяться в збірниках 5 самодіяльних композиторів Донбасу. Вивчення регіональної міфопоетики обмежено її шахтарським образним блоком, оскільки саме шахтарська тематична домінанта утвердилася в культурному образі Донбасу. Виділено деякі аспекти, пов'язані з проблемою створення культурного простору свого регіонального дому.

2013

233. Todoșciuc V. G. Contribuția membrilor familiei Hurmuzachi la dezvoltarea culturii și literaturii române în Bucovina = [Внесок членів родини Гурмузакі у розвиток румунської культури і літератури на Буковині] : dis. ... de dr. în filologie / Todoșciuc V. G. ; [consilier științific Hanze A.] ; Universitatea București a Ministerului Educației și Cercetării României. — București, 2005. — 208 с. — Дата переаттестації: 18.04.2013.

Уперше на широкому історично-довідковому та дослідницькому матеріалі комплексно проаналізовано і систематизовано внесок родини Гурмузакі у розвиток румунської культури та літератури на Буковині, розкрито зв'язок між їхньою просвітницькою діяльністю та бурхливим розвитком публіцистики і літератури на рубежі XIX–XX століть, доведено, що саме діяльність родини Гурмузакі сприяла подальшому активному культурному життю буковинського краю. На основі документальних відомостей окреслено низку історичних фактів, що свідчать про безпосередній стосунок братів Гурмузакі до розвитку культури та літератури на Буковині.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Агаркова А. А. 232
Азарова Ю. О. 30
Александрова М. В. 25
Алжнев Ю. Б. (111)
Алфьорова З. І. 126
Андрющенко О. А. 156
Апчел О. А. 98
Апшай Н. І. 161
Артамонова Н. О. 222
Афанасенко О. М. 172
Бакуменко Л. Г. 190
Баланчін Дж. (95)
Бережна К. С. 211
Бескорса В. М. 36
Білик А. А. 59
Білик К. О. 72
Біличенко О. Л. 151
Божко Л. Д. 146
Бойко В. Г. 53
Бондаренко І. О. 164
Бондаренко Т. О. 166
Бортник К. В. 89
Борщенко Л. М. 60
Брагін Ю. А. 105
Брамс Й. (92)
Бреславець Г. М. 111
Бугайова В. О. 94
Булах Т. Д. 165, 227
Бурлука Е. В. 37
Бурлуцький А. В. 90
Вагнер Р. (46)
Варбург А. (73)
Васильченко М. М. 195
Вахнован В. Ю. 181
Вебер М. (47)
Велика Л. П. 13
Веліулаєва Е. І. 91
Волчукова В. Н. 23
Воскобойнікова Ю. В. 142
Гавриленко В. В. 48
Гавриш Н. Б. 186
Гайденко І. А. (111)
Галонська О. І. 61
Герасимова І. Д. 43
Германова де Діас Е. В. 31
Герчанівська П. Е. 137
Гірц К. (105)
Глазунова Л. В. 199
Гомер (48)
Гордєєв С. І. 38
Горовой С. Г. 2
Гоц Л. С. 99
Грабар Н. Г. 167
Гуріна А. В. 14
Гурмузакі (родина) (233)
Давидова І. О. 219
Данилова В. Є. 116
Демчина Л. І. 168
Денисенко С. О. 157
Дерлеменко В. В. 216, 231
Деррида Ж. (30)
Дільтей В. (47), (105)
Дуков Е. В. 232
Думасенко С. А. 62
Дурєєва Т. А. 176
Жадан В. Б. 44
Жданько А. Н. 45
Жукова В. П. 173
Загайкевич А. Л. (111)
Зайцева Л. А. 32
Зборовец І. В. 124
Зимогляд Н. Ю. 1

Зуєв С. П. 49
И Цзя 203
Іванова Ю. М. 15
Кабачок Н. Л. 95
Кадміна Є. П. (75)
Каїді В. В. 196
Каразанова Л. Н. 231
Кармінський М. В. (15)
Карнаушенко В. В. 149
Карпенко О. О. 162
Кемпбелл Дж. (93)
Кива Н. І. 73
Кирилова О. О. 143
Кислюк К. В. 132
Кислюк Л. В. 191
Кікоть А. А. 134
Кобелев О. М. 152, 223
Коваленко І. П. 177
Ковальова Г. П. 74
Ковтун Г. А. (115)
Козак О. І. 135
Колесникова Т. О. 187
Колчанова Л. М. 75
Комаренко В. А. (10)
Коновалова І. Ю. 50, 147
Коржик Н. А. 178
Корнев А. Ю. 39
Король Д. О. 76
Костирко Т. М. 169
Котенко Я. М. 92
Котляр Е. А. 16
Кравченко О. В. 138
Кузнецова М. М. 182
Кулакова О. М. 85
Кулешов Р. Н. 63
Курбас Л. (112)
Курінна Г. В. 54
Кухаренко А. Л. 204
Кучеревская Н. Л. 64
Кучерова О. М. 205
Кушнарєнко Н. Н. 229
Лачко О. Ю. 117
Левінас Е. (83)
Лесюк О. В. 188
Левіна В. Г. 33
Лисенко М. В. (17)
Литвиненко О. О. 183
Лі Хань 118
Лі Чженьсін 119
Лошков Ю. І. 10, 127
Лучанская В. В. 160
Макарєнко П. Д. 206
Малина В. В. 133
Манько С. Б. 100
Мар'їна О. Ю. 184, 228
Маркова В. А. 150, 221
Мартинюк А. К. 17
Марційчук Ю. І. 109
Мейжис И. А. 230
Мельничук Л. Ю. 86
Миславський В. Н. 148
Мисюн А. В. 5
Мізяк В. Д. 112
Мірошніченко В. С. 77
Мітлицька В. А. 11
Міхно В. М. 51
Мішалов В. Ю. 65
Мостова І. С. 120
Мостова Ю. В. 26
Мураховський А. Л. 200
Мухамед'яров Н. Н. 179
Набоков Р. Г. 101
Назаровець С. А. 197
Наконечна О. В. 55
Насонова К. Ю. 78
Наумкіна О. С. 106

Наумова Е. А. 46
Нефедов Л. И. 214
Ніжинський В. Ф. (115)
Ніколаєнко Н. М. 207
Ніцше Ф. (5)
Новікова Г. Ю. 121
Овчаренко Т. С. 66
Оленіна О. Ю. 136
Олійник О. В. 170
Омельченко В. А. 6
Осадча В. М. 12
Откидач В. М. 3, 128
Павлова Т. В. 52
Панова М. В. 18
Партола Я. В. 27
Пасмор Н. П. 158
Пасмор Ю. В. 185
Петрова Л. Г. 217
Петрухно Ю. Є. 174
Пічугіна Ю. О. 192
Поклітару Р. В. (115)
Польський І. С. (111)
Понікаровська Н. А. 113
Прилипченко Н. С. 102
Пристаї Г. І. 208
Прокоф'єва А. М. 96
Проценко Т. В. 180
Рерих Е. И. (56)
Рерих Н. К. (56)
Рибалко С. Б. 19, 139
Римський-Корсаков М. А. (45)
Романенко Г. О. 67
Романюк В. С. 68
Ростовцев С. С. 209
Рубіна А. Д. (115)
Рудавіна І. Г. 110
Рум'янцева А. Ю. 87
Рябуха Н. О. 34, 141
Савченко А. А. 103
Сагіна Ю. В. 69
Северин Л. С. 163
Селевко В. Б. 35
Семенова Н. М. 122
Сербін О. О. 224
Сидоренко В. Д. 40
Синеокий О. В. 225
Ситник О. Г. 70
Сищенко С. В. 153
Скорупо С. О. 97
Смага О. В. 198
Смоліна О. О. 28, 140
Соколов В. Г. 56
Соколова Б. Ю. 88
Соловйова М. В. 175
Солов'єва О. С. 7
Соляник А. А. 218
Спринсян В. Г. 4
Старкова Г. В. 93
Стравінський І. Ф. (115)
Стрілець Н. О. 193
Субота Є. В. 79
Тавалбех Аль Серхан Ахмед 155
Тавальбех Али Халид Али 154
Тарасова О. А. 41
Тишевська-Шапошник О. В. 194
Ткаченко Т. П. 201
Толстяков П. Н. (51)
Уварова Т. І. 57
Уманец О. В. 8
Урсу Н. О. 129
Федущак М. Л. 58
Филиппова Л. Я. 215
Філіппова Т. М. 47
Франк С. Л. (77)
Хассан М. Х. Бани Мустафа 24
Хацина Х. О. 202

- Хвильовий М. (33)
 Хмельницький Б. (39)
 Хом'якова О. В. 107
 Хоткевич Г. М. (27)
 Цехмістро О. В. 80
 Циганко О. П. 29
 Частник О. С. 20
 Чеботаренко О. В. 9
 Чен Цзецзинь 159
 Чепалов О. І. 130
 Черемський К. П. 42
 Черкасова Н. О. 123
 Чжао Лін 171
 Чистякова В. Н. (38)
 Чілікіна Н. О. 104
 Чу Фенлей 81
 Чуйко С. І. 71
 Чумаченко М. О. 114
 Шабаліна О. М. 82
 Шапошникова Л. В. (56)
 Шаронова Н. В. 213
 Швидка О. Б. 189
 Шевцова Ю. О. 212
 Шевченко О. В. 226
 Шемаєв С. О. 210
 Шемаєва Г. В. 220
 Шило А. В. 125
 Шнітке А. Г. (8)
 Шолуха Н. Є. 83
 Шумакова С. Н. 108
 Щедрін А. Т. 131
 Щепакін В. М. 21, 144
 Щербань А. Л. 145
 Щербіна І. В. 22
 Янина-Ледовська Є. В. 115
 Яріко М. О. 84
 Todošciuc V. G. 233

ПОКАЖЧИК СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

- 05.13.05 – системи автоматизації проєктування 214
 05.25.03 – бібліотековедєне и библіографовєдєне 229–231
 05.25.05 – інформаційні системи і процеси 213, 214
 07.00.08 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографо-
 знавство 149–165, 215–218
 17.00.01 – теорія та історія культури 1, 3–12, 14–23, 25–52, 124,
 125
 17.00.03 – музичне мистецтво 2
 17.00.04 – кіномистецтво, телебачєння 123, 148
 17.00.08 – музеєзнавство, зберігання художніх цінностей та
 пам'яток архітектури 13, 24
 24.00.01 – теорія и історія культури 232

- 26.00.01 – теорія та історія культури 53–59, 62–66, 68–70, 72–78, 80–85, 88, 92, 93, 95, 98, 99, 103–105, 114–116, 118, 119, 126–128, 130, 131, 133, 136, 139–143, 146, 147
- 26.00.04 – українська культура 61, 67, 71, 79, 87, 89–91, 94, 96, 97, 100–102, 106–109, 111–113, 117, 120, 122, 132, 134, 137, 138, 144, 145
- 26.00.05 – музеєзнавство, пам'яткознавство 60, 86, 110, 121, 129
- 27.00.01 – теорія та історія соціальних комунікацій 166, 189, 192, 194
- 27.00.02 – документознавство, архівознавство 195, 198, 202, 203, 225, 226
- 27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство 167–188, 190, 191, 193, 196, 197, 199–201, 204–212, 219–224, 227, 228

ПОКАЖЧИК ОРГАНІЗАЦІЙ, В ЯКИХ ВИКОНУВАЛИСЯ ДИСЕРТАЦІЇ

- Государственный институт искусствоведения Министерства культуры Российской Федерации 232
- Донецкая государственная консерватория имени С. С. Прокофьева 2
- Запорізький національний університет 225
- Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України 11, 58
- Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка 129
- Київський національний університет імені Тараса Шевченка 224
- Київський національний університет культури і мистецтв 180, 208, 217
- Московский государственный институт культуры 229, 231
- Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури 60

- Національна музична академія України імені П. І. Чайковського 45, 46, 130, 136
- Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого 8, 18, 37, 125
- Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» 35
- Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова 143
- Національний університет «Києво-Могилянська академія» 48, 73, 76
- Національний фармацевтичний університет 85
- Одеський національний політехнічний університет 4, 5, 9, 59, 62, 66
- Одеський національний університет імені І. І. Мечникова 55, 57, 69, 90
- Санкт-Петербургская государственная академия культуры 230
- Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка 49
- Харківська державна академія дизайну і мистецтв 16, 19, 28, 52, 86
- Харківська державна академія культури 1, 3, 10, 12–15, 17, 20–22, 24–27, 29–31, 33, 34, 36, 38–44, 47, 50, 51, 53, 54, 61, 63–65, 67, 68, 70, 71, 74, 75, 77–80, 82–84, 87–89, 91–124, 126–128, 131, 132, 134, 135, 137–142, 144–179, 181–190, 192–207, 209–212, 215, 216, 218–223, 226–228
- Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова 7
- Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди 23
- Харківський національний технічний університет будівництва та архітектури 214
- Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка 191
- Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна 72, 81
- Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського 6, 32
- Харківський національний університет радіоелектроніки 213
- Чорноморський державний університет імені Петра Могили 133
- Universitatea București a Ministerului Educației și Cercetării României 233

**ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ КЕРІВНИКІВ І
НАУКОВИХ КОНСУЛЬТАНТІВ**

- Азарцева Л. С. 43, 64
Алфьорова З. І. 98, 116, 118
Асєєв Г. Г. 149, 215
Баканурський А. Г. 4, 5, 69
Білецький І. П. 81
Білоцерківський В. Я. 102
Богуславський В. М. 39
Бондаренко В. Д. 143
Босенко Т. В. 71
Вайнер В. Г. 214
Горпенко В. Г. 148
Горський В. С. 132
Гулеско І. І. 15, 17, 26, 51, 80
Давидова І. О. 175, 176, 179,
184, 189, 205, 207, 211, 228
Дуков Е. В. 232
Дяченко М. В. 30, 34, 56, 70,
78, 126, 131, 134, 146
Житницький А. З. 13, 29, 54,
108
Жукова О. В. 121
Зборовець І. В. 38, 128
Іваницький А. І. 14
Іванов В. Ф. 129
Ігнатченко Г. І. 6
Ільганаєва В. О. 151, 152, 154,
160–162, 165, 167, 169, 171
173, 174, 187, 192, 219, 220,
223
Каністратенко М. М. 79
Каразанова Л. Н. 231
Карпенко І. В. 132
Качмарчик В. П. 2
Кислюк К. В. 105
Кікоть А. А. 94, 101, 106
Кобєлев О. М. 204
Козак О. І. 117
Корихалова Н. П. 1
Кравець В. Й. 40
Кравченко О. В. 24, 31, 91, 123
Кушнарєнко Н. М. 150, 156,
157, 163, 164, 168, 182,
190, 195, 210, 216, 218, 221
Лєвчук Л. Т. 136
Лиман С. І. 110
Лозовой В. О. 37, 125, 158
Лошков Ю. І. 61, 96, 100, 142
Маркова В. А. 203
Михайлин І. Л. 166
Муха А. І. 11
Найден О. С. 58
Немцова В. С. 23
Низовий М. А. 153, 172, 199
Новальська Т. В. 180, 208
Овчиннікова А. П. 55, 57, 59,
66, 90
Осипова Н. П. 85, 107
Павленко Ю. В. 48, 73
Павлова Т. В. 86
Панасюк В. Ю. 49
Панков Г. Д. 77, 84, 113, 114
Петров Е. Г. 214
Петрова Л. Г. 181
Пилипчук Р. Я. 27
Півненко А. С. 28
Польська І. І. 41, 50, 53, 87, 92,
111, 135, 144, 147
Проценко О. П. 35
Пустовалов С. Ж. 76
Самойленко О. І. 9

- Сенченко М. І. 200, 224
Соколюк Л. Д. 16, 19, 52
Соляник А. А. 177, 183, 188,
194, 197, 209, 227
Спрінсян В. Г. 62
Стародубцева Л. В. 44, 47, 63,
68, 93
Стахевич О. Г. 10, 12, 21
Столяров Ю. М. 229
Тишко С. В. 45
Федорук О. К. 60, 133, 139
Філіпова Л. Я. 155, 159, 170,
178, 186, 193, 198, 202, 222,
226
Фрадкін В. З. 22
Фурман І. О. 191
Чачко А. С. 217
Чепалов О. І. 75, 82, 89, 95,
104, 112, 115, 119, 120
Черкашина-Губаренко М. Р.
46, 130
Шабанов-Кушнарєнко Ю. П.
213
Шаповалова Л. В. 32, 141
Шейко В. М. 3, 20, 25, 33, 36,
42, 65, 67, 74, 83, 99, 109,
122, 127, 138, 145
Шемаєва Г. В. 185, 196, 201,
206, 212
Шило О. В. 8, 18, 140
Шкода В. В. 72
Шубович С. О. 7
Щедрін А. Т. 88, 97, 103, 137
Hanze A. 233

ЗМІСТ

Від укладачів	3
В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко, С. В. Євсєєнко Спеціалізована вчена рада як колегіальний орган підготовки та атестації наукових і науково-педагогічних кадрів	5
Історія створення та функціонування спеціалізованої вченої ради Д 64.807.01	29
Історія створення та функціонування спеціалізованої вченої ради Д 64.807.02	37
1. Спеціалізована вчена рада Д 64.807.01	42
1.1 Захист кандидатських дисертацій	42
1.2 Захист докторських дисертацій	91
2. Спеціалізована вчена рада Д 64.807.02	102
2.1 Захист кандидатських дисертацій	102
2.2 Захист докторських дисертацій	129
3. Переатестація дисертацій, захищених за межами України	136
Іменний покажчик	138
Покажчик спеціальностей	141
Покажчик організацій, в яких виконувалися дисертації	142
Покажчик наукових керівників і наукових консультантів	144

Довідкове видання

Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах
Харківської державної академії культури

Бібліографічний покажчик

Укладачі:

Євсеєнко Світлана Василівна
Левченко Олена Миколаївна
Хижна Оксана Сергіївна

Науковий редактор

Кушнарєнко Наталя Миколаївна

Комп'ютерне верстання

Левченко Олена Миколаївна

Художнє оформлення

Левченко Олена Миколаївна

Підписано до друку 28.09.2020 Формат 60x84/16. Гарнітура «Times».
Папір офсет. Друк офсет. Ум. друк. арк. 8,48. Обл.-вид. арк. 8,6.
Наклад 100. Зам. № 30/09

Харківська державна академія культури,
Бурсацький узвіз, 4, Харків, Україна, 61057
тел. +38(057) 731-27-83
bibliohdak@gmail.com

Віддруковано: ФОП Озеров Г. В.
Україна, м. Харків, вул. Університетська, 3 – 9
СВІДОЦТВО ПРО ДЕРЖАВНУ РЕЄСТРАЦІЮ
№ 818604 ВІД 02.03.2000